

การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
พระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นางสาวนุชรา ใจตา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

Solution to the Debt Problems for Unpaid Loan of Members,
Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative
Limited, Phranakhonsri Ayutthaya Province

Miss Nutchara Jaita

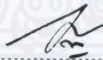
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อและนามสกุล	นางสาวนุชรา ใจตา
แขนงวิชา	บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อผู้ศึกษา นางสาวนุชรา ใจตา **รหัสนักศึกษา** 2583000977 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ค้าง (2) พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ค้าง (3) ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ค้าง (4) ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ค้าง (5) ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกที่มีหนี้ค้าง และ (6) ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ จำนวน 171 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง 120 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม 2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 73 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน 4-5 คน การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีรายได้นอกภาคการเกษตร 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการเกษตร สำหรับผู้ที่ยังทำอยู่มีพื้นที่ไม่เกิน 1 ไร่ ลักษณะการถือครองบนที่ดินของตนเอง ประเภทการเพาะปลูกคือทำสวน มีรายได้ภาคการเกษตร 5,001-10,000 บาทต่อปี ต้นทุนการผลิตต่ำกว่า 30,000 บาทต่อปี (2) พฤติกรรมด้านหนี้สินส่วนใหญ่กู้เงินระยะปานกลาง ใช้เงินกู้เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร จำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์ 50,001-200,000 บาท ปัจจุบันส่วนใหญ่ขาดส่งชำระหนี้เป็นปีแรก และไม่มีหนี้สินในส่วนอื่น (3) สภาพทั่วไปกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกในภาพรวมอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติและด้านสถานะเศรษฐกิจ มีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านสมาชิก มีระดับปัญหาน้อย (5) ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาจากสมาชิกที่มีหนี้ค้าง พบว่า ควรเพิ่มช่องทางชำระหนี้ เพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่าย และ (6) ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยด้านสมาชิก ควรมีการฝึกอบรมสมาชิก พัฒนาอาชีพเกษตรกรรวม แก้ไขปัญหาให้สมาชิกทราบ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ส่วนปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ ควรมีการนำสินค้าทางการเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก ใช้กลไกการตลาด เพิ่มธุรกิจรวบรวม หาช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

คำสำคัญ ปัญหาหนี้ค้างชำระ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Independent Study title: Solution to the Debt Problems for Unpaid Loan of Members, Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative Limited, Phranakhonsri Ayutthaya Province

Author: Miss Nutchara Jaita; **ID:** 2583000977; **Degree:** Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Achara Cheewatragoongit, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The objects of this study were: (1) to study the general conditions of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative (2) to study the debt behavior of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative (3) to study the relationship of the general conditions of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative and the debt behavior of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative (4) to study the factors that affected to debt defaulted of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative (5) to study the suggestions for resolving unpaid debt in the opinion of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural with the overdue debt to the cooperative; and (6) to studied the suggestion for resolving unpaid debt of the members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative from the persons concerned.

The population used in this study were the 171 members of Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative with the overdue debt to the cooperative for yearend 31, March 2018. A sample size was determined by Taro Yamane's formula, 120 samples, and the cooperative board, cooperative management, leader group members, the cooperative members, and the officials from the province cooperative office, totally 73 persons. Data collection instrument was questionnaire and workshop. The statistics for data analysis consisted of percentage, frequency, mean, and standard deviation.

The finding indicated that: (1) the general conditions of the target group mostly over 60 years old female and have a marital status. A numbers of households were between 4-5 people in their family. The education are mostly in elementary or lower and have a non-agricultural income between 5,001-10,000 THB per month and a household expense were between 5,001-10,000 THB. The general agriculture conditions of the target mostly non-agricultural. For those who cultivated have a area for agriculture no more than 488 square meters. The land ownership on their own. Most of members were gardening and have a agricultural income between 5,001-10,000 THB. The cost of production was lower 30,000.00 THB. (2) Most of the borrowers' loan behaviors were borrowed from medium-term loan cooperatives to buy agricultural inputs. The amount of debt owed to the cooperative were in the range of 50, 001-200, 000 THB. (3) Most of the members were absent from their first year of service and have no debt except in the cooperative. (4) The relationship between the general condition of the members and the behavior of the members was related in the same direction and have a statistics significant at 0.05 level. The factors that affected the default of the members with outstanding debts to Phranakhonsri Ayutthaya Agricultural Cooperative were moderate problems. When considering each aspect, it was found that the factors that affected the default of the members with outstanding debt to the cooperative members were low level and the factors that affected the default of the members with overdue debts to the cooperative in terms of natural disasters and economic conditions were moderate problems. (5) Suggestions for solving problems from members with unpaid debts to cooperatives are as follows, add the debt service channels, debt restructuring, increasing the income of members, cost reduction in production. (6) The suggestions for solutions from the persons involve are as the follows: organized loan borrower training on the terms specified in the loan agreement; provide training to members on the roles and rights that members receive from the cooperative to cultivate the members' faith in the cooperative system and discipline to repayment; training to provide knowledge on household accounts to members to know the income and provide training on the philosophy of sufficiency economy.

Keywords: Debt problems, Agricultural cooperative, Phranakhonsri Ayutthaya province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาการจัดการ ซึ่งได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไข เพื่อให้ได้รายงานที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญา วนเศรษฐ์ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบ และได้กรุณาตรวจแก้ไขรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งผู้ศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงขอขอบ พระคุณไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ สำหรับความรักและกำลังใจที่มอบให้ตลอดมา รวมถึงบุคลากรสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้เขียนหนังสือต่างๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนทำให้รายงานการ ศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้คงมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผละผู้ที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันนี้ต่อไป

นุชรา ใจตา

ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตรกร	20
บริบทของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิเคราะห์พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	49
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	53
วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	91
วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	95
วิเคราะห์เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	96
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
สรุปการศึกษา	115
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	140
ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ และ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	141
ข งบการเงินสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด สำหรับปีบัญชี สิ้นสุด 31 มีนาคม 2561.....	150
ค ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้ แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2556.....	155
ง โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตร โดยกลไกสหกรณ์ ระหว่างวันที่ 19 - 20 กันยายน 2561.....	166
จ Table of Critical values of Chi-square	174
ประวัติผู้ศึกษา	176

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรทั้งหมดที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 แยกเป็นรายกลุ่ม	27
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	42
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	43
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพการสมรส	43
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน	44
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	44
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	45
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน.....	46
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูก.....	46
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการถือครองที่ดิน.....	47
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการเพาะปลูก.....	47
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ภาคการเกษตรต่อปี.....	48
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามต้นทุนการผลิตต่อปี.....	49
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของการกู้เงิน.....	50
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้เงินกู้.....	50
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์.....	51
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน.....	52
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินในส่วนอื่น นอกจากสหกรณ์.....	52
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	54
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	57
ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะภาพการสมรสกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	63
ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	66
ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	69
ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	72
ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่การเพาะปลูกกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	76
ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	79
ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการเพาะปลูกกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	82
ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	85
ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการผลิตต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์.....	88
ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม.....	91
ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิก ปัจจัยด้านสมาชิก.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิบนวดชำระหนี้ ของสมาชิก ปัจจัยด้านภยธรรมชาติ.....	93
ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิบนวดชำระหนี้ ของสมาชิก ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ.....	94
ตารางที่ 4.34 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	97
ตารางที่ 4.35 แผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด.....	108

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 สภาพปัญหาของสหกรณ์ เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี.....	1
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	15

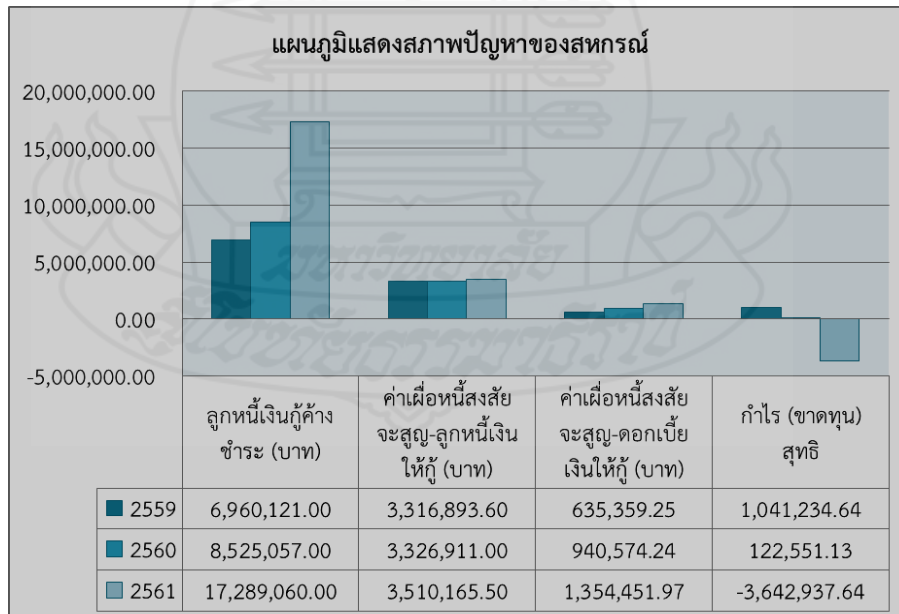
บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จัดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันจดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2517 เป็นต้นมา ปัจจุบันดำเนินธุรกิจ 2 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ดำเนินการโดยให้เงินกู้แก่สมาชิก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ดำเนินการโดยจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกในประเภทการเกษตร ประเภทน้ำมัน และประเภทสินค้าทั่วไป

ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ วันที่ 31 มีนาคม 2561 สหกรณ์ประสบปัญหาการขาดทุน จำนวน 3,642,937.64 บาท สาเหตุเนื่องมาจากสหกรณ์ฯ ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกได้ และสหกรณ์ได้กู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกเพื่อนำมาบริหารงานสหกรณ์ จึงต้องแบกรับภาระต้นทุน ดอกเบี้ย และค่าปรับ ขาดสภาพคล่องในการดำเนินงาน มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ จึงขาดทุนตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 สภาพปัญหาของสหกรณ์ เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี

ที่มา: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (รายงานกิจการประจำปี, 2558 – 2560)

ข้อมูลจากแผนภูมิแสดงสภาพปัญหาของสหกรณ์ ได้เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี จะเห็นได้ว่าลูกหนี้เงินกู้ค้างชำระ มีสัดส่วนที่สูงมากขึ้น โดยเฉพาะในปี 2561 ก่อให้เกิดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้จำนวนมาก และจะสังเกตเห็นว่ามีสัดส่วนที่สูงขึ้นทุกปีเช่นกัน จากสาเหตุข้างต้นทำให้สหกรณ์เกิดปัญหาขึ้นวิกฤต ซึ่งปรากฏแผนภูมิในปี 2560 พบว่าสหกรณ์มีกำไรลดลงจากปี 2559 จำนวนมาก และในปี 2561 สหกรณ์ก็ประสบปัญหาการขาดทุนในที่สุด

จากสภาพปัญหาของสหกรณ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในฐานะที่ผู้ศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ ปฏิบัติราชการเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้กำกับ ดูแล ส่งเสริมสหกรณ์ในความรับผิดชอบ ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เล็งเห็นปัญหาของสหกรณ์ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันและมีความรุนแรงเป็นอันดับต้นๆ จึงได้มีความสนใจในการศึกษาข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ จึงได้หยิบยกตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในการนำผลการศึกษาไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงด้านต่างๆ ของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นกรณีศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์อื่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

2.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

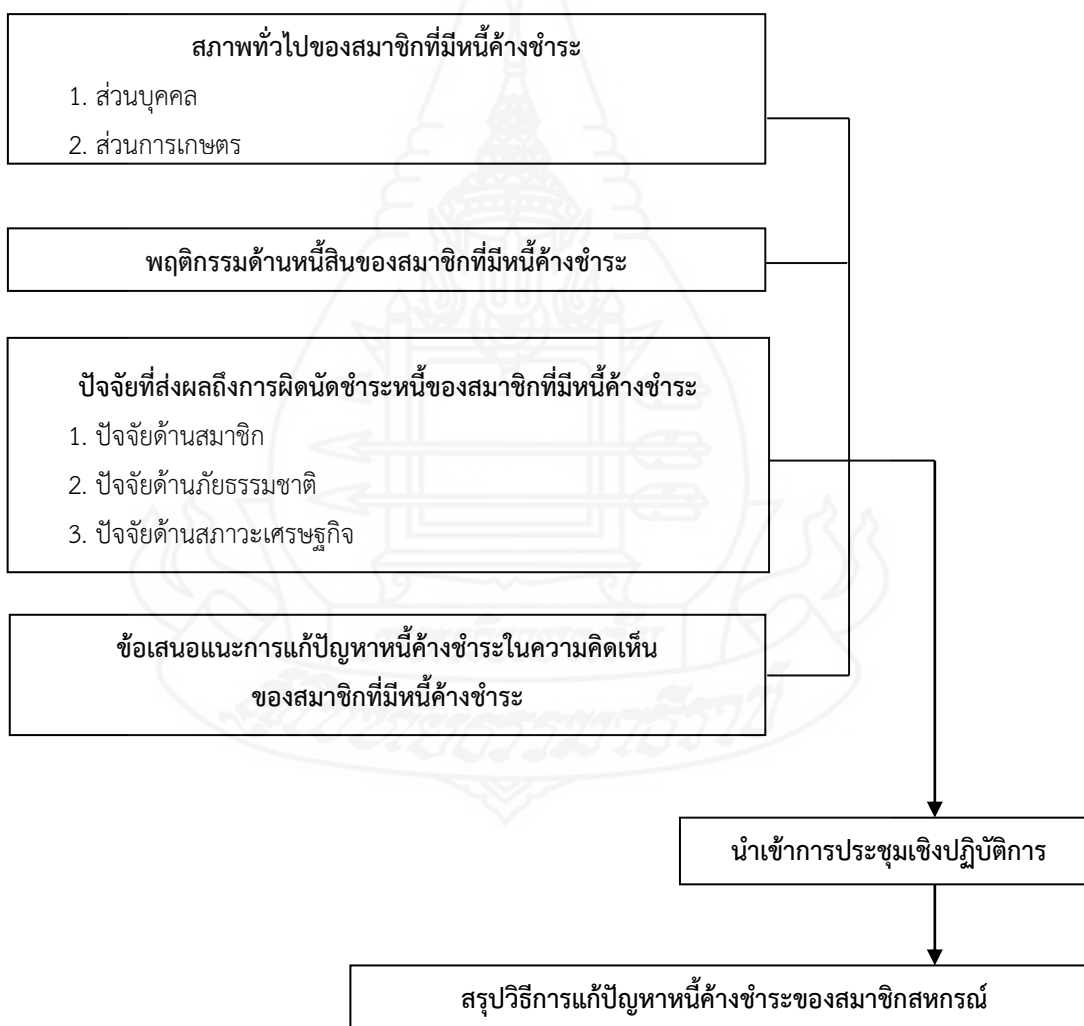
2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

2.5 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

2.6 เพื่อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารด้านแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำประเด็นที่สำคัญมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษา ดังนี้

4.1 สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.2 สมมติฐานที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.3 สมมติฐานที่ 3 สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.4 สมมติฐานที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.5 สมมติฐานที่ 5 ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.6 สมมติฐานที่ 6 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.7 สมมติฐานที่ 7 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.7 สมมติฐานที่ 8 พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.9 สมมติฐานที่ 9 การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.10 สมมติฐานที่ 10 ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.11 สมมติฐานที่ 11 รายได้ภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

4.12 สมมติฐานที่ 12 ต้นทุนการผลิตต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

5. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 โดยได้ กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ ด้านประชากรศึกษา ด้านเนื้อหาในการศึกษา และด้านเวลา ดังต่อไปนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.2 ขอบเขตด้านประชากรศึกษา ผู้ศึกษากำหนดเฉพาะสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561 จำนวน 171 ราย และ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมจำนวน 73 ราย

5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษา

5.3.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ ค้างชำระต่อสหกรณ์

5.3.2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

5.3.3 ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

5.3.4 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

5.3.5 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

5.3.6 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระจากคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.4 ขอบเขตด้านเวลา ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา ระหว่างเดือน มีนาคม 2561 ถึง เดือนกันยายน 2561

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ดำเนินงานในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

6.2 สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง ผู้ที่ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ ผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีของ ผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์นั้นๆ ได้จดทะเบียนแล้ว โดยถือว่าเป็นสมาชิกก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์แล้ว ในที่นี้ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

6.3 ผู้นำกลุ่มสมาชิก หมายถึง สมาชิกที่ถูกเลือกเพื่อทำหน้าที่ประสาน เผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสารระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก แบ่งตามตำบลที่อยู่อาศัย

6.4 ข้อบังคับสหกรณ์ หมายถึง บทบัญญัติที่เป็นชั้นข้อบังคับ ซึ่งกำหนดขึ้นไว้เป็นระเบียบในการปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายสหกรณ์

6.5 ระเบียบสหกรณ์ หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6.6 ปีบัญชี หมายถึง ระยะเวลาเริ่มต้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ของปี และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

6.7 ผู้บริหารสหกรณ์ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

6.8 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หมายถึง คณะบุคคลผู้ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานสหกรณ์โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นในที่นี้ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

6.9 ฝ่ายจัดการสหกรณ์ หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับการจัดจ้างจากคณะกรรมการดำเนินการให้ปฏิบัติงาน ดำเนินธุรกิจประจำวันของสหกรณ์บริการสมาชิกอย่างสอดคล้องกับนโยบายของสหกรณ์ โดยได้รับผลตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สหกรณ์และลูกจ้างของสหกรณ์

6.10 ผู้จัดการสหกรณ์ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบจัดการธุรกิจของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายที่กรรมการกำหนด ในที่นี้หมายถึง ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

6.11 เจ้าหน้าที่สินเชื่อ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสินเชื่อสหกรณ์

6.12 ธุรกิจสินเชื่อ หมายถึง การที่สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ให้สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

6.13 เงินกู้ระยะสั้น หมายถึง เงินกู้เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ กำหนดให้ชำระคืนโดยปกติต้องไม่เกิน 12 เดือน

6.14 เงินกู้ระยะปานกลาง หมายถึง เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายใน 7 ปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกิน 10 ปี

6.15 เงินกู้ระยะยาว หมายถึง เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายใน 10 ปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกิน 15 ปี

6.16 หนี้ค้างชำระ หมายถึง หนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระแล้ว แต่ผู้กู้ยังมีได้ชำระให้เป็นไปตามสัญญาอื่นๆ

6.17 สมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ระยะเวลาผิมนัดชำระหนี้ตั้งแต่ 1 ปี เป็นต้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ฝ่ายจัดการสหกรณ์สามารถนำข้อสรุปวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์มาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน

7.2 ผู้บริหารสหกรณ์สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการบริหารสินเชื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

7.3 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ในการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์และการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

7.4 ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดและแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตรกร
5. บริบทของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายของสหกรณ์

ความหมายของ “สหกรณ์” กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 3-24)

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทาน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 26 มีนาคม พุทธศักราช 2527 ไว้ตอนหนึ่งว่า “สหกรณ์ แปลว่า การทำงานร่วมกัน หมายถึง ผนึกกำลัง ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกัน การทำงานที่เกี่ยวข้องกันนั้น ให้พร้อมกันทุกด้าน และต้องกระทำงานนั้น ด้วยความรู้ ความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ด้วยความเมตตาหวังดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน จึงจะเป็นสหกรณ์แท้ ซึ่งมีแต่ความเจริญก้าวหน้า และอำนวยประโยชน์อันพึงประสงค์”

พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย พระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ประทานคำแปล “สหกรณ์ เป็นวิธีการจัดการรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนรวมกันเข้าด้วยความสมัครใจในฐานะที่เป็นมนุษย์เท่ากัน และโดยความมีสิทธิเสมอกันหมด เพื่อจะบำรุงตนให้เกิดความจำเจริญในทางทรัพย์” พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติไว้ว่า “สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

สหกรณ์ คือ “องค์กรหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินงานทั้งในด้านความคิด ระบบบริหารจัดการการผลิต และบุคคลโดยใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายว่า “สหกรณ์ หมายถึง องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์หรือออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์”

1.2 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 30) กล่าวว่า อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ (หลักการสหกรณ์ 7 ข้อ) จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

1.3 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 63) กล่าวว่า สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.4 หลักการการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 38 - 51) กล่าวว่า หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าทางสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ ดังนี้

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตยที่มีการควบคุม ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐม สมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) สหกรณ์มีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย เงินของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับ คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่นำมาแบ่งปันกันไม่ได้ เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์การอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ (Education, Training and Information) สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives) สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community) สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2551: 38 - 51)

1.5 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 52) วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.6 ประเภทของสหกรณ์

สมนึก ระวิพันธ์ (2553: 13 - 14) ได้กล่าวถึง ประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย ภายใต้กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้แบ่งประเภทสหกรณ์ในประเทศไทยออกเป็น 7 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกประกอบด้วยเกษตรกร ลักษณะการดำเนินงานเป็นแบบอเนกประสงค์ ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร ได้แก่ จัดหาวัสดุการเกษตร การตลาด การส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ สหกรณ์ขั้นปฐม (เป็นสหกรณ์ระดับท้องถิ่นครอบคลุมอาณาเขตทั้งอำเภอ) ชุมชนสหกรณ์ระดับจังหวัด และชุมชนสหกรณ์ระดับชาติ

2. สหกรณ์ประมง เป็นสหกรณ์ของผู้ประกอบอาชีพประมงทั้งในน้ำจืดและในน้ำเค็ม รวมทั้งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา มีลักษณะเหมือนกับสหกรณ์การเกษตร คือ ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประมง เช่น การให้บริการสินเชื่อการประมง การตลาด ผลิตภัณฑ์ประมง การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การประมง เป็นต้น ในปัจจุบันสหกรณ์ประเภทนี้มีจำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะอยู่ในแถบจังหวัดชายทะเล เช่น จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ สตูล เป็นต้น

3. สหกรณ์นิคม เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้มีที่ดินทำกินของตนเอง โดยจัดหาที่ดินผืนใหญ่มาปรับปรุงแล้วจัดสรรให้สมาชิกที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือมีไม่เพียงพอได้เช่าครอบครองทำประโยชน์ ในปัจจุบันนอกจากจะทำหน้าที่จัดสรรที่ดินดังกล่าวแล้วยังดำเนินธุรกิจด้านอื่นๆ เช่น การให้บริการสินเชื่อ การตลาด การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย

4. สหกรณ์ร้านค้า หรือสหกรณ์การซื้อของผู้บริโภค จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดหาสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค ขายให้สมาชิกเพื่อช่วยเหลือมิให้สมาชิกถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้า สหกรณ์ประเภทนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตที่ชุมชนหนาแน่น มีทั้งจัดขึ้นในหมู่ประชาชนทั่วไปในสถาบันการศึกษา และในหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ

5. สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นกลุ่มประชาชนที่ประกอบอาชีพในการให้บริการ หรือใช้บริการสาธารณูปโภค หรือประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ เช่น สหกรณ์เดินรถรับจ้าง สหกรณ์นักเขียน สหกรณ์ทอผ้า สหกรณ์การภาพยนตร์ สหกรณ์ผู้จัดหางาน การดำเนินงานของสหกรณ์จะมุ่งเน้นให้บริการสมาชิกตามประเภทของบริการนั้นๆ เช่น จัดหาเครื่องมืออำนวยความสะดวกและมาตรการที่จำเป็นในการให้บริการตามความมุ่งหมาย

6. สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ที่มุ่งส่งเสริมการออมทรัพย์และการให้บริการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกเมื่อมีความจำเป็นมักตั้งขึ้นให้บริการแก่ประชาชนในที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรายได้ประจำเป็นรายเดือน ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ตำรวจ ข้าราชการ เป็นต้น

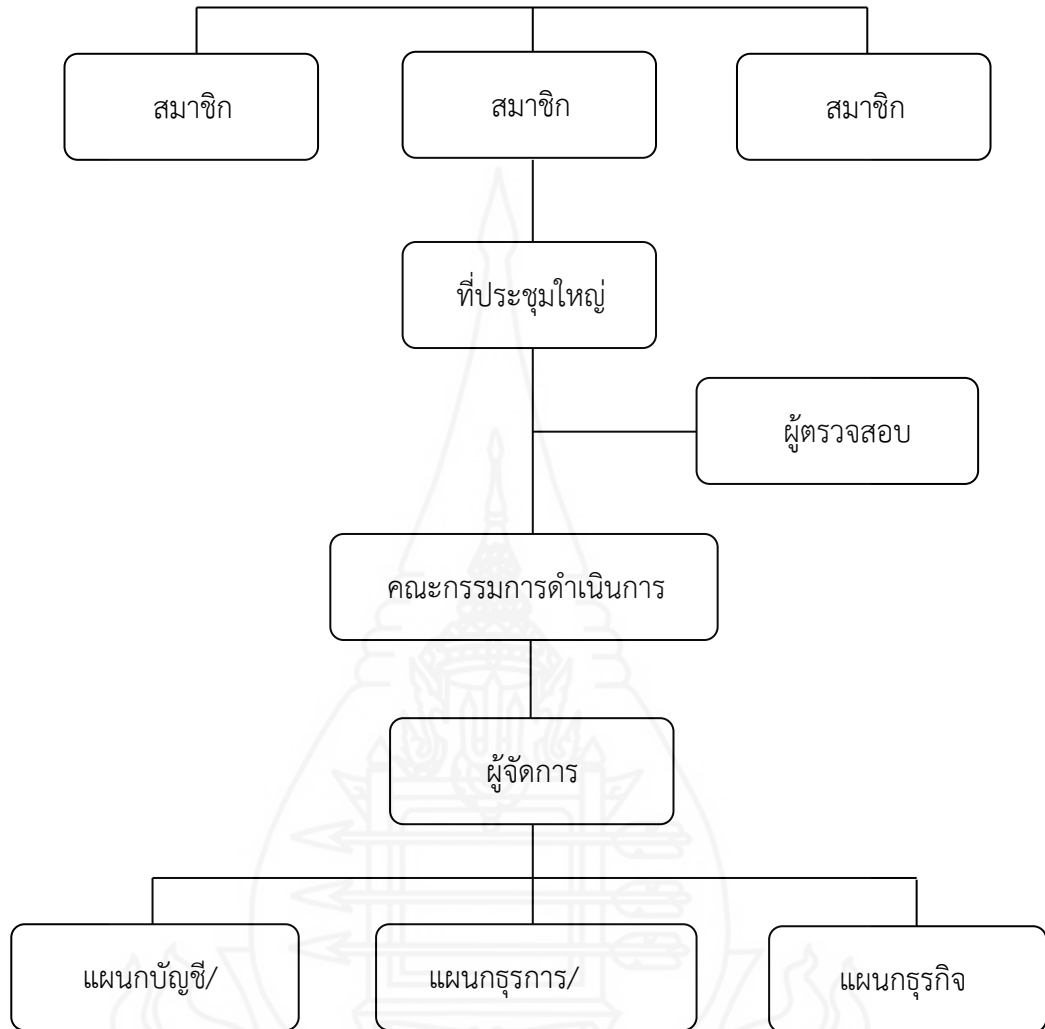
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ที่มุ่งส่งเสริมการออมทรัพย์และให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกเมื่อมีความจำเป็นลักษณะคล้ายกับสหกรณ์ออมทรัพย์แต่จะจัดตั้งขึ้นในหมู่ของประชาชนทั่วไปในเขตชุมชนต่างๆ ไม่จำเป็นว่าจะต้องมีรายได้ประจำรายเดือน ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนชุมชน สหกรณ์เครดิตยูเนียนนักบุญ เป็นต้น (สมนึก ระวิพันธ์, 2553: 13 – 14)

1.7 โครงสร้างของสหกรณ์

ชนัฐศรณ์ แก้ววิมล (2556: 17 -18 อ้างถึงใน กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2550: 192) กล่าวว่า โครงสร้าง (Structure) หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มาประกอบกัน คำจูงกันให้เกิดรูปร่างลักษณะของสิ่งของและองค์กร เพื่อให้สิ่งของหรือองค์กรนั้น มีรูปร่างและดำรงอยู่ เกิดความมั่นคงแข็งแรง เกิดความเจริญก้าวหน้า โครงสร้างของบ้านจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ของบ้านนั้น ตั้งแต่ ราวคาน เสา ฝา หลังคา ฯลฯ ถ้าสิ่งต่างๆ ดังกล่าว มีคุณภาพดี แข็งแรงและประกอบเข้ากันได้ บ้านก็จะมีรูปร่างทรงที่สวยงามและแข็งแรงทนทานได้ ในทำนองเดียวกัน โครงสร้างของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงภาระหน้าที่ความสัมพันธ์ด้านอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบระหว่างตำแหน่งต่างๆ ภายในองค์กร ถ้าโครงสร้างขององค์กรมีประสิทธิภาพดีก็จะช่วยเหลือสนับสนุนให้งานในหน้าที่ต่างๆ ขององค์กรดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างของสหกรณ์ก็เช่นเดียวกัน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ พนักงานของสหกรณ์ และสมาชิก ถ้าองค์การสหกรณ์ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังกล่าวนี้นี้ได้อย่างดีและเหมาะสม คือ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชา สายการติดต่อสื่อสารของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ภายในสหกรณ์ที่เป็นโครงสร้างที่ดี ซึ่งจะทำให้สหกรณ์นั้นสามารถดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและเจริญก้าวหน้าต่อไป (ชนัฐศรณ์ แก้ววิมล, 2556: 17 -18)

แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2550: 192)

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

2.1 ความหมายสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 78) กล่าวว่า ความหมายของสหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อ นายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

2.2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 78) กล่าวว่า สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบ อเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

2.3 ลักษณะสำคัญของสหกรณ์การเกษตร

ชนัญศรณี แก้ววิมล (2556: 16 -17 อ้างถึงใน กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2550: 58) ได้กล่าวถึงสหกรณ์การเกษตรว่า สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์สำหรับผู้มีอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน ฯลฯ สหกรณ์การเกษตรนี้ได้วิวัฒนาการมาจากสหกรณ์หาทุนเดิมรวมกับสหกรณ์ประเภทต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรในท้องถิ่น เดียวกันหรือใกล้เคียง เช่น สหกรณ์ขายข้าว สหกรณ์บำรุงที่ดิน และอื่นๆ มาเป็นสหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์หลายอย่าง ครอบคลุมครบวงจร การประกอบอาชีพ และการดำรงชีพของสมาชิก โดยดำเนินธุรกิจในลักษณะของการบริการ ดังนี้

1. ธุรกิจการซื้อ คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์ และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อน แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่ายต่อไป ซึ่งเพราะการรวมซื้อในปริมาณมากจะทำให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำลง และเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะนำเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย
2. ธุรกิจขายหรือการรวบรวมผลผลิต ให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคาสูง สมาชิกไม่ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการชั่ง ตวง วัด หรือถูกกดตันราคาในการรับซื้อผลผลิต

3. ธุรกิจธนกิจ (สินเชื่อ)

3.1 การให้เงินกู้ เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบัน หน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่วไป โดยสหกรณ์จะจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกไปลงทุนเพื่อการเกษตร ซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้ เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปบุกเบิกปรับปรุงที่ดินหรือจัดซื้อที่ดินการเกษตรในกรณีที่มีสมาชิกไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร

3.2 การรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์ และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

4. ธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการ สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านเกษตรคอยให้ความรู้และคำแนะนำทางด้านเกษตร หรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการอื่น ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาการ แผนใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

5. การศึกษาอบรม สหกรณ์จะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก คณะกรรมการ สหกรณ์ ผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการ วิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล (ชนรัฐศรีธรรม แก้ววิมล, 2556: 16 -17)

สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกในประเทศไทยได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็ก ในระดับหมู่บ้าน ตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำและหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมนิยมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาท (ชนรัฐศรีธรรม แก้ววิมล, 2556: 16 -17)

2.4 ประโยชน์ที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะได้รับ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 78) กล่าวว่า ประโยชน์ที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะได้รับ คือ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตมากขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพผลผลิตที่ได้จึงเป็นตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ

3.1 ความหมายของสินเชื่อ

ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 มาตรา 4 (2) วรรค 2 ได้ให้ความหมายของการให้สินเชื่อว่า การให้กู้ยืมเงิน หรือซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลดตัวเงิน เป็นเจ้าหนี้ เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้า หรือเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามเล็ดเตอร์ออฟเครดิตหรือภาระผูกพันอื่น

การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน หมายถึง บริหารชนิดหนึ่งของสถาบันการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้หลักแก่สถาบันการเงิน มีความสำคัญที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบธุรกิจของชุมชนเป็นอย่างยิ่งด้วย โดยเป็นความเชื่อถือนและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ในการที่จะให้เงินไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไข และเงื่อนไขการชำระคืนในอนาคต และสิ่งที่ฝ่ายผู้ให้จะต้องรับภาระตามมาคือความเสี่ยง ดังนั้นสินเชื่อนอกจากจะตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อถือนแล้ว จะต้องอาศัยหลักประกันซึ่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคล หรือทรัพย์สิน (วิศิษฐ์ วงศ์กิตติรักษ์, 2543)

3.2 การบริหารสินเชื่อ

หลักการจัดการสินเชื่อ แบ่งงานออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ การปล่อยสินเชื่อและการเรียกเก็บหนี้ ซึ่งงาน 2 ลักษณะนี้นับว่าเป็นงานหลักของการจัดการสินเชื่อ ที่จะต้องดำเนินควบคู่กันไปเสมือนตาชั่ง กล่าวคือ ถ้างานใดหย่อนยานอีกงานจะต้องเข้มงวด จึงจะทำให้งานจัดการสินเชื่อลุล่วงไปด้วยดี (วิศิษฐ์ วงศ์กิตติรักษ์, 2543: 46 - 48 อ้างถึงใน ดารณี พุทธิวิบูลย์, 2530: 1 - 9)

3.2.1 การปล่อยสินเชื่อ

ทวิตา บุศยรัตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ พบว่า นโยบายหลักทั่วไปที่ธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปใช้เพื่อวิเคราะห์สินเชื่อ คือ นโยบาย 5 C (5 C's Policy) และนโยบาย 5 P (5 P's Policy)

1. นโยบาย 5 C (5 C's Policy) การวิเคราะห์เครดิตโดยวิธีนี้เดิมเรียกว่า นโยบาย C (C's Policy) นโยบายนี้มีมากกว่า 50 ปี แล้ว โดยพัฒนามาจาก 3 C ได้แก่ Character, Capital และ Capacity ก่อน ต่อมาจึงเพิ่ม Collateral และ Condition ซึ่งเรียกว่านโยบาย 5 C (C's Policy) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 Character คือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัย ใจคอ และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่าจะมีความรับผิดชอบและความเต็มใจในการชำระหนี้ มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหนี้สิน ความตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ ความสม่ำเสมอในการชำระหนี้ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น

1.1.2 คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น หน้าที่การงาน ความสามารถ ความชำนาญประสบการณ์ ความคิด เป็นต้น

1.2 Capital คือ ทุนของธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์ถึงฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์หนี้สิน และทุนของธุรกิจนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร สำหรับทุนของธุรกิจนั้น หมายถึง ส่วนที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการนำมาลงไว้ในธุรกิจ ในการวิเคราะห์จะพิจารณาส่วนของสินทรัพย์ที่มีเหนือหนี้สินเพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยในกรณีที่คุณสมบัติ และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอกู้ไม่ค่อยดีนัก โดยดูจากอัตราส่วนกำไรต่อทุนและอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อย่างไรก็ตามมีข้อควรระวังว่าส่วนของเจ้าของที่รวมทั้งสินทรัพย์ที่มีตัวตน และไม่มีตัวตนจะมีมูลค่าเท่าใด แยกเป็นสัดส่วนได้หรือไม่ในกรณีที่ต้องมีการชำระบัญชี

1.3 Capacity คือ ความสามารถในการชำระหนี้สิน เป็นการวิเคราะห์สมรรถภาพในการหารายได้ ถ้าเป็นการขอสินเชื่อส่วนบุคคล จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อในรูปค่าจ้างเงินเดือน รายได้อื่นๆ เป็นหลัก แต่ถ้าเป็นนิติบุคคลจะวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อดูความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยวิเคราะห์รายได้ รายจ่าย และกำไรของธุรกิจ จะใช้พิจารณาจากงบการเงิน แผนการบริหารงาน แผนการชำระเงินคืน โดยปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรจะเป็นเงินรับสุทธิจากการดำเนินงาน นั่นคือ กำไรของธุรกิจ นั่นเอง

1.4 Collateral คือ หลักประกัน ในการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับเครดิตหลักประกันเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะตัดสินใจ ต้องพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ด้วย หลักประกันเป็นเพียงการช่วยลดความเสี่ยงภัยทางการเงิน ในกรณีที่ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในอนาคตไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ คือเปลี่ยนแปลงในทางที่ไม่ดี หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน ได้แก่ ที่ดิน โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร หุ้นของบริษัทอื่น หรือ บุคคลที่เชื่อถือได้มาค้ำประกัน

1.5 Condition คือ สภาวะการณ์ต่างๆ ไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาลการเมือง กฎหมาย ภาษี ดินฟ้าอากาศ การขึ้นราคาของน้ำมันดิบ ปัญหาวัตถุดิบ ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะเงินเฟ้อ เทคโนโลยี เทคนิคการผลิต เป็นต้นเหล่านี้ อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อการชำระหนี้ได้ จำเป็นจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2. นโยบาย 5 P (5 P's Policy) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์เครดิต ซึ่งประกอบด้วย

2.1 People เป็นปัจจัยด้านตัวบุคคล ซึ่งแยกเป็นหลักใหญ่ๆ 2 ประการ

2.1.1 ต้องพิจารณาว่าบุคคลที่มาขอกู้เงินนี้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบแค่ไหน และมีความสำเร็จในการทำงานมากน้อยเพียงใด โดยการสืบหาข้อมูลของผู้นั้นผ่านทางผู้ที่มีอาชีพเดียวกัน ซึ่งรู้จักบุคคลผู้นี้ ผู้ที่เคยขายสินค้าให้ หรือคู่แข่ง จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความรับผิดชอบเพียงใด การดูแลวินัยของการปฏิบัติงาน การลงทุน ผลกำไร เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งจะชี้ให้เห็นความสำเร็จของบุคคลนั้น ถึงแม้ว่าบริษัทส่วนตัวจะไม่ค่อยแสดงผลกำไรที่แท้จริง เนื่องจากกลัวเสียภาษีมากก็ตาม ทำให้การพิจารณาเครดิตของบริษัทส่วนตัวทำได้ลำบากมากกว่าบริษัทมหาชน

2.1.2 ความสามารถในการชำระหนี้จะต้องพิจารณาถึงการให้ความร่วมมือกับธนาคารในการให้ข้อมูลแก่ธนาคารเกี่ยวกับธุรกิจของตนอย่างตรงไปตรงมา เป็นการแสดงให้เห็นถึงอุปนิสัยของผู้นั้นว่าอย่างไร และธนาคารควรติดต่อกับได้หรือไม่

2.2 Purpose คือ ความมุ่งหมายในการกู้ยืม ในการพิจารณาสินเชื่อเราต้องการทราบว่าเงินกู้นี้จะเอาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ถ้าดูจากงบดุล เงินกู้จากธนาคารเอาไปใช้ในเรื่องใหญ่ๆ 5 ประเภท คือ

2.2.1 เอาไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน

2.2.2 เอาไปซื้อสินทรัพย์หรือเครื่องจักร

2.2.3 เอาไปใช้ชำระหนี้เจ้าหนี้อื่น

2.2.4 เอาไปใช้แทนทุน

2.2.5 เอาไปใช้บริโภค

2.3 Payment คือ การชำระหนี้ เป็นหัวใจในการพิจารณาให้สินเชื่อ เป็นการพิจารณาว่าผู้กู้มีความสามารถที่จะชำระหนี้เงินคืนให้ธนาคารภายในระยะเวลาที่ตกลงไว้ได้หรือไม่ เจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคารต้องทราบที่มาของเงินที่จะชำระหนี้คืน และความสามารถชำระคืนได้ภายในกำหนดระยะเวลาหรือไม่ ความยากลำบากในการพิจารณาข้อนี้คือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องพิจารณาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้ข้อมูลในอดีตมาพิจารณาประกอบ ซึ่งอาจมีสิ่งเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้

2.4 Protection คือ หลักการป้องกันโครงสร้างของเงินกู้ จะต้องรวมทางออกที่ป้องกันความเสี่ยงไว้ด้วย ในเมื่อการดำเนินธุรกิจ หรือการจ่ายเงินที่คิดไว้ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้แต่แรก หลักการป้องกันสามารถแยกออกได้ 2 ประเภท คือ

2.4.1 Internal หมายถึง ธนาคารจะมองจากผู้กู้เงินโดยเฉพาะ

2.4.2 External หมายถึง จะมองถึงบุคคลภายนอกเข้ามารับผิดชอบหนี้สินด้วยการป้องกันภายใน อาจมาจากหลักประกันของผู้กู้ตัวเอง หรือของบุคคลอื่น จะต้องพิจารณาถึงผู้ที่ควบคุมหลักประกันนั้นว่าเป็นธนาคาร หรือผู้กู้ และสามารถจะขายได้ทันทีหรือไม่ ควรจะมีส่วนเกิน (Margin) เท่าไร ส่วนเครดิตของธุรกิจนั้นจะวิเคราะห์ในแง่ของหนี้สินกับทุน และสภาพคล่องของสินทรัพย์นั้น หลักประกันภายนอกนั้นตามธรรมดาจะอยู่ในรูปการค้ำประกัน การสัถ์หลังการมอบอำนาจ หรือการรับซื้อคืนเงินกู้ที่ธนาคารให้โดยหวังพึ่งผู้ค้ำประกันเป็นคนชำระอย่างเดียวมีความเสี่ยงภัยสูง เพราะหาแหล่งที่มาของการชำระหนี้มาจากแหล่งเดียว โดยมีได้มีการพิจารณาถึงความสามารถชำระเงินของผู้กู้เป็นอันดับแรก

2.5 Prospective (Overview) หมายถึง ว่าการพิจารณารวมๆ กันทั้งหมดทุกอย่างว่าควรจะให้กู้หรือไม่ โดยเปรียบเทียบระหว่างอัตราส่วนของดอกเบี้ยกับการเสี่ยงภัย ในธุรกิจนั้นธนาคารจะต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงที่เงินกู้จะสูญความยุ่งยากในการเก็บ การเสียเวลาในการเป็นคดีความฟ้องร้องจะต้องนำมาพิจารณากับรายได้ที่จะได้รับจากเงินกู้นั้น และความสัมพันธ์กับลูกค้ารายนั้นในอนาคตในแง่ต่างๆ ได้แก่

2.5.1 ดอกเบี้ยผูกกับระยะเวลาที่เงินกู้ค้างอยู่ บวกกับค่าธรรมเนียมต่างๆ

2.5.2 เงินฝากที่หักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว

2.5.3 โอกาสที่จะได้ลูกค้าซึ่งอยู่ในเครือข่ายกันในปัจจุบัน และอนาคตซึ่งเป็นสิ่งลำบากในการวิเคราะห์

เนื่องจากรายได้ของธนาคารที่สำคัญมาจากการให้สินเชื่อ จึงจำเป็นต้องมีการบริหารสินเชื่อที่ดี หลักในการบริหารสินเชื่อของธนาคารโดยทั่วไปที่ถือปฏิบัติกันอยู่ก็คือ ในการปล่อยสินเชื่อจะต้องมีคุณภาพ กล่าวคือ การอำนวยการสินเชื่อจะต้องเป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพ หลักประกันต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร ธุรกิจต้องมีความเป็นไปได้ อันจะดูได้จากความสามารถในการประกอบการและรายได้ ตลอดจนความสามารถในการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยแก่ธนาคารตามกำหนดสัญญา นอกจากนี้ธุรกิจจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือนโยบายของธนาคาร

3.2.2 การเรียกเก็บหนี้

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้การเรียกเก็บหนี้ได้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการมี หลักการดังนี้ (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์, 2549: 23 -24)

1. การเรียกเก็บหนี้หรือทวงหนี้ ซึ่งอาศัยพื้นฐานที่ว่าลูกหนี้แต่ละคนจะมี คุณสมบัติ (Character) ที่แตกต่างกันออกไป บางคนมีอุปนิสัยเหนียวหนี้ต้องทวงถึงจะให้ บางคนขาด ความตั้งใจที่จะชำระหนี้ และบางคนถือในเรื่องเกียรติเป็นสำคัญ การทวงหนี้โดยวิธีเรียกเก็บหนี้ แต่ละรายจึงต้องใช้กลยุทธ์ (Tactic) เช่น ลูกหนี้ที่มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ก็อาจจะใช้วิธี ร้องขอ (Collection Appeals) คือการทวงถามแบบบอกกล่าวให้ทราบ หรือลูกหนี้ที่มีประวัติการ ชำระหนี้ไม่สม่ำเสมอ ก็อาจจะทวงถามตามกำหนดเวลา (Date Line) หรือลูกหนี้ที่มีเจตนาไม่ชำระ หนี้ทวงถามด้วยวิธีดังกล่าวแล้วไม่ได้ผล มีการบ้ายเบี่ยงหรือหรือผัดผ่อน หรือใช้วิธีนิ่งเฉยอยู่เรื่อย ก็จำเป็นต้องใช้วิธีทวงถามแบบยื่นคำขาด การที่จะจัดว่าลูกหนี้รายใดจะใช้วิธีทวงถามแบบใดจะมี ส่วนช่วยได้มาก

2. หลักการติดตามหนี้มีหลักการที่ควรกำหนดไว้ 2 วิธี คือ

2.1 วิธีการจัดชั้น โดยการจัดกลุ่มลูกหนี้ออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น ลูกหนี้ที่ดี หรือพอใช้ หรือไม่ดี เมื่อจัดประเภทได้แล้วก็นำไปจัดลำดับความสำคัญของแต่ละกลุ่มว่า ควรติดตามด้วยวิธีใด หรือมีความถี่ในการทวงถามมากน้อยเพียงใด หรือสะดวกในการติดตามเร่งรัด หนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบพิจารณาให้สินเชื่อในโอกาสต่อไป

2.2 วิธีกำหนดเวลา คือการกำหนดหลักการไว้ว่าลูกหนี้ประเภทใดหรือ กลุ่มใด จะต้องมีการเรียกเก็บหนี้ หรือทวงถามกันภายในระยะเวลาอย่างไร ซึ่งหนี้บางประเภท ระยะเวลาการบอกกล่าวหลังทวงถามจะมีผลในทางรูปคดี เมื่อมีการฟ้องร้องกัน

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตรกร

4.1 ความหมายของการบริการสินเชื่อ

คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตรกร (2549: 5-12) ได้ให้ ความหมายและนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

สินเชื่อ (credit) ในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ความเชื่อถือซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายหนึ่ง ยอมมอบของหรือบริการหรือเงินจำนวนหนึ่งเพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งช่วงเวลาหนึ่ง

สินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง การกู้ยืมของเกษตรกรเพื่อช่วยให้เกษตรกรมี กรรมสิทธิ์ในที่ดินเกษตรกรรม หรือ เพื่อช่วยการผลิตและการขายผลิตผลเกษตรกรรม การให้สินเชื่อ นั้นอาจให้เป็นเงินสดหรือให้เป็นสิ่งของ เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย หรือ วัสดุการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น

นโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความเสี่ยง (Risk) ทั้งในด้านการผลิตและการขายผลผลิต ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อจะต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสหกรณ์ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคงตามแนวทางต่อไปนี้ (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์, 2549: 9-11)

1. การคัดเลือกท้องที่ เพื่อให้การให้สินเชื่อได้ผลในการเพิ่มผลผลิตหรือสนับสนุนการพัฒนางานเกษตรอย่างแท้จริง สหกรณ์ควรดำเนินงานในท้องที่ซึ่งมีช่องทางเพิ่มผลผลิตทางเกษตร โดยเฉพาะท้องที่ที่ได้น้ำจากชลประทาน มีบริการส่งเสริมการเกษตรจากส่วนราชการหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้องและผลิตผลในท้องที่นั้นมีช่องทางขายได้กว้างขวาง
2. การคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ สหกรณ์ควรใช้ความระมัดระวังในการคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ให้ได้ผู้มีนิสัยดี มีความซื่อสัตย์ และมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควรตลอดจนมีความสามารถดำเนินงานเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างพอเพียง ซึ่งปกติยอมชำระหนี้ได้ตามกำหนด
3. การให้การศึกษอบรม สหกรณ์จะต้องให้การศึกษอบรมเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ เช่น ในเรื่องเหตุผล คุณประโยชน์ และโทษของการใช้สินเชื่อ ลู่ทางเพิ่มผลผลิต การทำแผนงานผลิตและการออมเงิน เป็นต้น
4. การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต สหกรณ์ควรช่วยเหลือเกษตรกรในการทำแผนงานผลิตโดยถูกต้องสมควร และให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยคำนึงถึงแผนงานผลิต ความสามารถชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้แต่ละราย อีกทั้งจำนวนสินเชื่อควรสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการผลิต และค่าของผลผลิตที่คาดว่าจะได้ นอกจากนี้สหกรณ์ควรปฏิเสธไม่ให้สินเชื่อซึ่งอาจชำระคืนได้จากรายได้การเกษตร เพราะการให้สินเชื่อเช่นนั้น มักเกิดความยากลำบากในการชำระคืน
5. การควบคุมแนะนำ สหกรณ์ต้องควบคุมการใช้สินเชื่อของเกษตรกรผู้กู้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยการออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามแผนการผลิต
6. ทะเบียนเกษตรกรกรม สหกรณ์พึงช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของเกษตรกรประจำปี เพื่อเป็นทางหยั่งรู้ฐานะทางการเงินของเกษตรกรผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันโดยถ่องแท้
7. หลักประกัน สหกรณ์ควรพิจารณากำหนดให้เหมาะสมกับจำนวนสินเชื่อและระยะเวลาชำระคืน
8. การเชื่อมโยงสินเชื่อเข้ากับงานธุรกิจอื่น สหกรณ์ควรเชื่อมโยงงานสินเชื่อ งานขายผลผลิตผลการเกษตรและงานจัดหาวัสดุการเกษตรเข้าด้วยกันโดยบริบูรณ์

9. เหตุสุตวิสัย โดยอาชีพการเกษตรต้องอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ หากมีเหตุการณ์นอกเหนืออำนาจการควบคุมของสหกรณ์และเกษตรกรผู้เกิดขึ้น ทำให้การผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงนี้ การให้สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตรโดยปกติควรให้ไม่เกินส่วนอันควร

10. การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ ในกรณีที่มีเกษตรกรผู้กู้ตั้งใจไม่ชำระหนี้ทั้งที่สามารถชำระหนี้ได้ หากสหกรณ์ได้ใช้ความสามารถในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้แล้วไม่เป็นผล สหกรณ์พึงดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับชำระหนี้ และเพื่อมิให้ผู้อื่นเป็นเยี่ยงอย่าง

4.2 วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระ

คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร (2549: 25-30) ได้ให้แนวทางวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระ ดังนี้

1. สหกรณ์ควรมีการจัดทำบันทึกการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระของลูกค้าหนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามทวงถามหนี้เงินกู้ค้างชำระ บันทึกผลการติดตามและชำระคืนหนี้เงินกู้ของลูกค้าหนี้จนกว่าลูกค้าหนี้จะชำระคืนเสร็จ

2. เมื่อสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์สหกรณ์จะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งหรือหลายคนร่วมกันตรวจสอบรายละเอียดลูกค้าหนี้เงินให้กู้ของสหกรณ์ หากพบว่าลูกค้าหนี้มีหนี้เงินกู้ค้างชำระให้เก็บข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำบันทึกการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระของลูกค้าหนี้ต่อไป

นอกจากวิธีปฏิบัติข้างต้นแล้ว สหกรณ์อาจอาศัยแนวทางปฏิบัติในการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระ ดังนี้

1. ช่วยเหลือในกรณีที่เห็นว่าสมาชิกนั้นมีความพร้อม โดยมีโครงการให้สินเชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้แก่สมาชิก

2. ชี้แจงทำความเข้าใจถึงระบบสหกรณ์ว่าเงินที่สมาชิกกู้ยืมไปเป็นเงินของสมาชิกและเงินกู้ยืม หากสมาชิกไม่ชำระหนี้ก็จะเกิดผลกระทบต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวม และสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิก ไม่ให้สมาชิกเข้าใจว่าสหกรณ์ห่างเหินโดยออกไปถามปัญหาและแนวทางแก้ไข

3. ติดตามเร่งรัดหนี้้อย่างจริงจัง โดยกำหนดนัดหมายกับสมาชิกให้ชัดเจนว่าจะชำระเมื่อไร พร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจให้สมาชิกรู้ถึงบทบาทหน้าที่และสิทธิ หรือชี้แจงให้ลูกหลานชำระหนี้แทนหรือผู้ค้ำประกันเงินกู้ช่วยชี้แจงเร่งรัดผู้กู้มาชำระหนี้

4. ส่งเสริมอาชีพเสริม โดยวิเคราะห์ข้อเท็จจริงถึงความถนัดของสมาชิก ตลาดและควรจะทำแปลงทดลองก่อนหากได้ผลได้ดำเนินการแนะนำสมาชิกอื่นต่อไป เช่น โครงการเลี้ยงวัวเป็นกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้และสามารถตรวจสอบได้ เป็นต้น หรือแนะนำให้สมาชิกปรับอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพ ดินฟ้า อากาศและเหมาะสมกับท้องถิ่น เพื่อให้ได้ผลผลิตมากขึ้นและเพิ่มรายได้

5. สหกรณ์ควรกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้แก่สมาชิกให้สอดคล้องกับตลาด โดยการคำนวณต้นทุนทางการเงิน เพื่อให้สมาชิกต้องรับภาระในการชำระหนี้สูงเกินความเป็นจริง
6. ผู้บริหารและฝ่ายจัดการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายและจริงจัง ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ
7. วิธีการดำเนินคดี ไม่ใช่การแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระเพราะการฟ้องร้องดำเนินคดีจะต้องใช้เวลานาน และเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ก็จะได้ทรัพย์สินมาเพื่อขายทอดตลาด ซึ่งต้องใช้เวลาานหรืออาจขายทอดตลาดไม่ได้
8. ให้กรรมการซึ่งอยู่ในกลุ่มอื่นติดตามเร่งรัดหนี้ ซึ่งสามารถติดตามเร่งรัดหนี้ได้ เป็นที่น่าพอใจ ประกอบกับกรรมการเป็นผู้นำชุมชนทำให้สมาชิกเกรงใจ
9. สหกรณ์อาจมอบอำนาจให้กรรมการพิจารณาและสามารถตัดสินใจในการ แก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ และนำเสนอคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ
10. กลุ่มแต่ละกลุ่มจะดูแลกันเอง โดยการที่กลุ่มแข่งขันปฏิบัติงานให้มีผลงานเพื่อไม่ให้มีหนี้ค้ำนานในกลุ่มของตนเกิดขึ้น ประกอบกับสหกรณ์ให้ผลตอบแทนในการติดตามเร่งรัดหนี้ค้ำชำระของสมาชิก ตัวอย่างเช่น ร้อยละ 10 ของดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้ำรับที่เร่งรัดหนี้ได้ เป็นต้น
11. แบ่งโซนความรับผิดชอบในการติดตามเร่งรัดหนี้สินโดยให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อเจ้าหน้าที่อื่น และกรรมการกลุ่มรับผิดชอบในการติดตามเร่งรัดหนี้สิน ผลการติดตามหนี้สินเป็นอย่างไรจะเสนอคณะกรรมการทุกเดือน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ในกรณีสมาชิกไม่มาแก้ไขสหกรณ์จะออกหนังสือเตือนให้สมาชิกผู้กู้และผู้ค้ำประกันมาชำระหนี้
12. มีสมาคมการณาปนกิจสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัวซึ่งเงินสงเคราะห์ที่ทายาทได้รับสหกรณ์จะหักชำระหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ก่อนส่วนที่เหลือจึงจะจ่ายให้ทายาท
13. สหกรณ์มีโครงการร่วมกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์วัตถุประสงค์ของโครงการคือ ตรวจทานหนี้ของสมาชิก 100 % พร้อมทั้งติดตามเร่งรัดหนี้สมาชิกด้วยและมีโครงการอบรมเจ้าหน้าที่สินเชื่อและกรรมการ วัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถติดตามเร่งรัดหนี้สินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
14. สหกรณ์มีโครงการกองทุนฯ ให้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพ เช่น ปลูกข้าวปลอดสารพิษ วงเงินไร่ละ 2,500 บาท แต่ไม่เกิน 25,000 บาท เป็นต้น
15. มีการส่งเสริมอาชีพสมาชิก โดยสหกรณ์จะสำรวจและดูความพร้อมของสมาชิก และจะประสานกับบริษัทเอกชน เพื่อร่วมลงทุนในการประกอบอาชีพ เช่น เลี้ยงปลาในกระชังและเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อให้กับสมาชิก เป็นต้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

16. จูงใจในด้านการกู้เงินของสมาชิก เช่น ได้รับเงินกู้ไม่เกิน 7 วัน และถ้ากรณีกู้เงินเท่าเดิมหรือใช้เงินทุนของสหกรณ์สามารถรับเงินกู้ได้เลย หรือในกรณีสมาชิกประวัติดีจะได้รับพิจารณาเงินกู้เพิ่ม 60 % ถ้าสมาชิกประวัติไม่ดีจะพิจารณาลดการให้เงินกู้ 20 % เป็นต้น

17. มีโครงการกองทุนพัฒนากลุ่มสมาชิกสหกรณ์ โดยให้กลุ่มตกลงกันตามความเหมาะสมและศักยภาพของแต่ละกลุ่มให้มีการออมทรัพย์ในกลุ่ม แล้วนำมาฝากไว้ที่สหกรณ์ในนามของกลุ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกยืมเพื่อส่งชำระหนี้แก่สหกรณ์ หรือเพื่อกิจกรรมอื่นซึ่งแล้วแต่กลุ่มจะตกลง โดยคิดค่าบริการร้อยละ 1 หรืออาจจะไม่คิดค่าบริการ ซึ่งเงินออมดังกล่าวสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่มีเงินไม่เพียงพอในการส่งชำระหนี้ ยืมเงินส่งชำระหนี้ตามกำหนด ส่งผลให้สมาชิกไม่เสียประวัติและไม่ต้องไปกู้เงินนอกระบบ

18. จูงใจสมาชิกในกรณีสมาชิกมีประวัติการชำระหนี้ดีจะให้สวัสดิการแก่สมาชิก เช่น ถ้าเจ็บป่วยสหกรณ์จะจ่ายปีละ 500 บาท มีการจัดงานบุญสหกรณ์จะให้ยืมเงินไม่เกิน 50,000 บาท โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยและต้องชำระหนี้คืนไม่เกิน 15 วัน กรณีน้ำท่วมหรือไฟไหม้จะจ่ายให้ครอบครัวละ 4,000 บาท เป็นต้น

19. สหกรณ์กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้เงินกู้โดยมอบหมายให้ประธานกลุ่มเป็นผู้พิจารณาฐานะของสมาชิกผู้ขอกู้และเป็นผู้รับรองความปลอดภัยในการให้เงินกู้แก่สมาชิกในแต่ละรายที่อยู่ในความรับผิดชอบ พร้อมทั้งประธานกลุ่มทำหน้าที่ในการเร่งรัดหนี้สินสมาชิกในกลุ่มโดยเมื่อใกล้กำหนดชำระหนี้พนักงานสินเชื่อจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลการกู้เงินสมาชิกมอบให้แก่ประธานกลุ่ม

20. ให้การศึกษาอบรมผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานสหกรณ์ และให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกให้เข้าใจหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ ทำให้สมาชิกเข้าใจสิทธิและหน้าที่มากขึ้น ส่งผลให้สมาชิกให้ความร่วมมือกับสหกรณ์เป็นอย่างดี

21. การให้สินเชื่อของสหกรณ์อาจให้สินเชื่อในโครงการที่เห็นว่ามี ความจำเป็นและเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่สมาชิก โดยให้ทำเป็นกลุ่มอาจจะประมาณ 30 คน เพื่อสหกรณ์จะได้ตรวจสอบโครงการนั้นได้

22. สหกรณ์ที่มีเงินเหลือ ไม่ควรพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อระบายเงินที่เหลือของสมาชิกสหกรณ์ แต่ควรคำนึงถึงหลักการอำนวยการสินเชื่อที่ดีเพื่อป้องกันหนี้ค้างชำระที่อาจจะเกิดขึ้น

23. นำแนวคิดจากพื้นฐานอุปนิสัยของคนไทยที่มีความโอบอ้อมอารีและมีความเกรงใจต่อกันมาปรับใช้ในการติดตามเร่งรัดหนี้ โดยให้กรรมการของกลุ่มของตัวเองเป็นผู้ติดตาม ซึ่งถือว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

24. สหกรณ์จะต้องระมัดระวังในการบริหารเงินทุน ซึ่งมาจากการกู้ยืมเงินและเงินรับฝากจากสมาชิก โดยจะต้องวางแผนการส่งชำระหนี้ภายนอกและมีให้ต้นทุนทางการเงินสูงในภาวะอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์และเพื่อให้ก่อประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์และมวลสมาชิก

5. บริบทของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

5.1 ความหมายของสหกรณ์การเกษตร

ลัดดา พิศาลบุตร (อ้างถึงในสิรินาถ นามจันทร์, 2551: 17) ได้กล่าวถึงความหมายของสหกรณ์การเกษตรไว้ว่าสหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่เกษตรกรกรชาวไร่ ชาวนา รวมกันจัดตั้งขึ้นโดยสมาชิกของสหกรณ์นั้นเป็นเกษตรกรทั้งหมด สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมีลักษณะ เป็นสหกรณ์อเนกประสงค์ มีการดำเนินธุรกิจหลายๆด้าน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้นกว่าเดิม

เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (อ้างถึงในสิรินาถ นามจันทร์, 2551: 17) ได้กล่าวถึงความหมายของสหกรณ์การเกษตรไว้สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรเป็นการรวมกลุ่มผู้มีอาชีพการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ มุ่งหมายที่จะเพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้ของสมาชิก โดยการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ปรับปรุงแหล่งน้ำบำรุงดิน ให้ความรู้ทางเทคนิคการเกษตร วางแผนการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยรวมกันซื้อรวมกันขาย เพื่อช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

5.2 ข้อมูลทั่วไปสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เกิดขึ้นจากการควบสหกรณ์หาทุนขนาดเล็กจำนวน 13 แห่ง เข้าด้วยกัน เป็นสหกรณ์ระดับอำเภอ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2514 โดยจัดอยู่ในสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ชนิดไม่จำกัด ต่อมา เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2517 ได้ควบสหกรณ์การเกษตรกรุงเก่า จำกัด กับสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (เดิม) เป็นสหกรณ์เดียวกันใช้ชื่อว่า "สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด" จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรชนิดจำกัด และได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันจดทะเบียน คือวันที่ 1 สิงหาคม 2517 เป็นต้นมา

เมื่อสหกรณ์เริ่มดำเนินงานในปีแรกมีสมาชิกจำนวน 284 คน และดำเนินธุรกิจแต่เพียงด้านเดียว คือ การจัดหาเงินทุนให้กับสมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 สหกรณ์ได้สร้างสำนักงานเป็นของตนเอง โดยการระดมทุนถือหุ้นเพิ่มเป็นกรณีพิเศษจากสมาชิก และได้ดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน

5.3 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ปัจจุบัน สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 51/1 หมู่ 8 ถนนอยุธยา-สุพรรณบุรี ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
2. รวบรวมผลิตผลการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขายโดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
3. จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
4. ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
5. ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
6. ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์องค์กร ชุมนุมภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
7. ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

5.4 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 2 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ดำเนินการโดยให้เงินกู้แก่สมาชิก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ดำเนินการโดยจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกในประเภทการเกษตร ประเภทน้ำมัน และประเภทสินค้าทั่วไป

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 มีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 910 คน มีกลุ่มสมาชิก จำนวน 20 กลุ่ม อยู่ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มภาคกลาง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร มีการเพาะปลูกข้าว ทำนา ทำสวน ทำไร่ และการเลี้ยงสัตว์ เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำจากปริมาณสินค้าล้นตลาด และด้วยสภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่แน่นอน ปัญหาภัยธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดระยะเวลาของสัญญาเงินกู้ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมาก ในมุมมองของผู้ศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้มองปัญหาว่า การแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ โดยการศึกษา รับฟังปัญหาที่สมาชิกได้ประสบ และหาวิธีการช่วยเหลือให้สมาชิกสามารถแก้ไขและผ่านพ้นไปได้ จะช่วยให้สมาชิกมีรายได้ สามารถชำระคืนเงินกู้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามอุดมการณ์สหกรณ์ ได้กล่าวไว้ว่า แนวความคิดที่เชื่อว่าวิธีการสหกรณ์จะช่วยแก้ปัญหาทาง

เศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิก ให้มีความอยู่ดีกินดีและมีสันติสุขโดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด มีลูกหนี้เงินกู้ค้างชำระกระจายอยู่ในกลุ่มต่างๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรทั้งหมดที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 แยกเป็นรายกลุ่ม

ที่	ชื่อกลุ่ม	ตำบล	กลุ่มที่	จำนวนสมาชิก (ราย)
1	พระญาติพัฒนา	ไผ่ลิง	1	11
2	บ้านใหม่สามัคคี	บ้านใหม่	2	13
3	บ้านรุ่งเรือง	บ้านรุน	3	5
4	เกาะเรียนตะเคียนใต้	คลองตะเคียน	4	6
5	บ่อมทองสามัคคี	สำเภาล่ม	5	4
6	ปากกรานสามัคคี	ปากกราน	6	6
7	มงคลพัฒนา	บ้านบ่อม	8	10
8	วัดตูมพัฒนา	วัดตูม	9	10
9	ปากกรานรุ่งเรือง	ปากกราน	10	2
10	สวนพริกในสามัคคี	สวนพริก	11	11
11	วัดตูมสามัคคี	วัดตูม	12	10
12	วัดจันทร์ประเทศพัฒนา	บ้านใหม่	15	18
13	หันตราพัฒนา	หันตรา	16	4
14	สุวรรณคีรีพัฒนา	ภูเขาทอง	17	18
15	คลองสวนพลู	คลองสวนพลู	19	-
16	สวนพริกพัฒนา	บ้านเกาะ	20	14
17	คลองสระบัวสามัคคี	คลองสระบัว	21	12
18	คลองสวนยอ	สวนพริก	23	6
19	วัดโพธิ์เผือก	บ้านใหม่	24	5
20	ผู้เลี้ยงโคขุนศรีอยุธยา	ปากกราน	25	6
รวม			20	171

ที่มา: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด (รายงานกิจการประจำปี, 2558 – 2560)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สยาม ยิงทวีหยก (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ภายใต้นโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน 2) ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ มี 2 หลักเกณฑ์ คือ วิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติของผู้กู้ ความสามารถในการหารายได้ เงินทุน หลักประกันเศรษฐกิจ และวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินของลูกค้า มาดำเนินการวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถทราบได้ว่า ลูกค้ามีฐานะทางการเงิน สินทรัพย์ หนี้สิน กำไร มีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ 3) สาเหตุปัญหาและอุปสรรคในการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายรัฐบาล พฤติกรรมผู้บริโภค เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน ได้แก่ พฤติกรรมลูกหนี้ที่ทำการค้าเกินตัว การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น พฤติกรรมของผู้บริหาร และจากสถาบันการเงิน ได้แก่ พนักงานสินเชื่อ ผู้บริหาร ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน สำหรับ ข้อเสนอแนะในการจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินควรที่จะมีการปรับปรุงพัฒนาการในด้านต่อไปนี้ ได้แก่ การอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่พนักงาน การปรับรูปแบบโครงสร้างองค์กร การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยง

กำพลศักดิ์ มุลอำมาตย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาสวนกวาง จำกัด จังหวัดขอนแก่น พบว่า สหกรณ์ยังประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสมาชิกสหกรณ์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63 แปลผลได้ว่าเป็นปัญหามาก ปัญหาที่เกิดจากเจ้าหน้าที่สินเชื่อพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.29 แปลผลได้ว่าเป็นปัญหาน้อย ปัญหาที่เกิดจากภาวะการผลิตและจำหน่าย พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 แปลผลได้ว่าเป็นปัญหามาก และปัญหาที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.40 แปลผลได้ว่าเป็นปัญหา จากการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้ ด้านการป้องกันการเกิดปัญหาในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ (1) สหกรณ์ควรมีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเป็นสมาชิก (2) สหกรณ์ควรจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการ (3) สมาชิกควรเข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อรับฟังคำชี้แจงในเรื่องต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่ออย่างเคร่งครัด (4) สมาชิกสหกรณ์ควรนำเงินกู้ที่ได้รับไปใช้ตามวัตถุประสงค์ (5) สมาชิกสหกรณ์ควรมีการออมเงินหลังจากมีรายได้เกิดขึ้น เพื่อจะได้ออมเงินที่ออมไปชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ (6) คณะกรรมการเงินกู้ควรมีการนำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้เงินกู้มาปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ไม่เห็น

ประโยชน์แก่พวกพ้องของตนเอง (7) สหกรณ์ควรออกตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ (8) สหกรณ์ควรมีการดำเนินธุรกิจที่ครบวงจรโดยให้แต่ละธุรกิจมีความเชื่อมโยงกัน ด้านการแก้ไขปัญหาในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ (1) สหกรณ์ควรมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ค้ำประกันทราบในรายละเอียดของสมาชิกผู้ค้ำประกันไปค้ำประกัน เพื่อจะได้ติดตามทวงถามแทนสหกรณ์ด้วย (2) สหกรณ์ควรมีการตั้งค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ที่ออกติดตามทวงหนี้จากสมาชิกที่มีหนี้ค้างเป็นเวลานาน (3) สหกรณ์ควรทำความเข้าใจกับสมาชิกว่า สมาชิกสามารถชำระหนี้กับสหกรณ์โดยการทยอยชำระได้ (4) สหกรณ์ควรคัดเลือกสมาชิกที่มีประวัติการค้างชำระหนี้ นาน เหนียวหนี้ และมีเหตุจากการค้างชำระหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากภัยธรรมชาติ เพื่อทำการดำเนินคดี เพื่อไม่ให้เป็นตัวอย่างแก่สมาชิกรายอื่นๆ ด้านการพัฒนาการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ (1) สมาชิกสหกรณ์ควรทำการเกษตรหลายๆชนิด เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องราคาและมีรายได้ที่พอเพียงจะชำระหนี้ (2) สมาชิกและครอบครัวควรมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น (3) สหกรณ์ควรมีการพัฒนาและอบรมบุคลากรในสหกรณ์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมากขึ้นและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) สหกรณ์ควรมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อให้มากขึ้นเพื่อใช้ในการจัดชั้นคุณภาพสมาชิก การเก็บประวัติการกู้เงิน การเก็บข้อมูลส่วนตัวของสมาชิก และการเตือนให้สมาชิกชำระหนี้ เพื่อให้สหกรณ์สามารถปฏิบัติงานเร็วขึ้น

อุดมพร กาใจทราย (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกในครัวเรือน มีระหว่าง 4 – 5 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง 5 – 10 ไร่ สมาชิกส่วนใหญ่จะเช่าที่ดิน เนื่องจากมีนายทุนกว้านซื้อที่ดิน มีรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 10 ปี ลักษณะการกู้เงินจะเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยส่วนใหญ่จะกู้เงินระยะสั้น โดยใช้หลักประกันเป็นหลักทรัพย์และบุคคลค้ำประกัน สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ชำระหนี้เต็มจำนวน ส่วนสมาชิกที่ทยอยชำระส่วนมากจะผัดนัดชำระหนี้ ปัญหาอุปสรรคในการชำระของสมาชิกมาจากสภาพดินฟ้าอากาศที่ทำให้สมาชิกขายผลผลิตไม่คุ้มค่ากับการลงทุน และราคาปุ๋ยแพงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงสมาชิกสหกรณ์ควรทำการเกษตรหลายๆ ชนิด ทั้งการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องของภัยธรรมชาติ และราคาผลผลิต เพื่อมีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

จุฑามาศ หนูมาก (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะและแนวทางหนี้ค้างชำระ โดยให้ความสำคัญในด้านการผลิต พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง ปัญหารองลงมาเป็นการทำการเกษตรประเภทเดียว แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ลดค่าใช้จ่ายและต้นทุนการผลิต ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ มีแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ จัดให้มีการประกันราคาผลผลิต ด้านการจัดการเงินกู้ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์เพียงบางส่วน แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ นำเงินไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ลงทุนในทรัพย์สินอื่นและบางส่วนไม่รู้จักประหยัดค่าใช้จ่าย ในครัวเรือนแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรสสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน อาชีพทำสวนยางพารา และรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี 60,001-120,000 บาท รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี 30,000-60,000 บาท หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ 20,001-40,000 บาท หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์สูงกว่า 150,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านภัยธรรมชาติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน อัตราค่าจ้างแรงงานสูง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ นำเงินไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ และขยายเวลาการชำระหนี้

พรณิชา สุภาวรงค์ (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกะปิ จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 4-5 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน มีบุตรที่ต้องส่งเรียน 1-2 คน การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง/คู่สมรส เนื้อที่ทำการเกษตร 1-5 ไร่ มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และวัตถุประสงค์การใช้เงินเพื่อการเกษตร รายได้จากภาคการเกษตรและรายได้นอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 60,000 บาท/ปี รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่ำกว่า 40,000 บาท/ปี รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร 40,000-80,000 บาท/ปี จำนวนหนี้ค้างชำระกับสหกรณ์ 30,000-60,000 บาท จำนวนหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น 60,000-90,000 บาท และมีการค้างชำระหนี้เงินต้น 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการนโยบายของรัฐที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนเนื้อที่ทำการเกษตรและวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ ปัจจัยด้านรายได้-รายจ่าย ได้แก่ รายได้จากภาคการเกษตร ปัจจัยด้านการผลิต ได้แก่ ขาดแหล่งน้ำ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ได้แก่ นโยบายโครงการรับจำนำข้าวมีผลต่อการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41-45 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับประถมศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 5-10 ปี 2) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้ระยะสั้น เพื่อผลิตผลหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพ 30,000-60,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000-60,000 บาทต่อปี ส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น สมาชิกในกลุ่มเดียวกัน และผู้นำไม่มีอิทธิพลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ประเภทการกู้เงินของสมาชิก รายได้จากการประกอบอาชีพของสมาชิก และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของสมาชิก 3) กระบวนการด้านการติดตามหนี้ของสหกรณ์ การจัดชั้นลูกหนี้ของสหกรณ์ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำและต้นทุนการผลิตสูง สมาชิกต้องการให้สหกรณ์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ และแบ่งการชำระหนี้ต้นเงินเป็นงวดๆ โดยไม่มีดอกเบี้ยและค่าปรับ

รัชพล รวยพงษ์ (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางเลน จำกัด จังหวัดนครปฐม พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในระหว่าง 46-60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11-15 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียน 1-2 คน ลักษณะการถือครองที่ดินโดยการเช่า จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 31 ไร่ขึ้นไป มูลค่าทรัพย์สินในปัจจุบัน 100,001-500,000 บาท นำเงินที่ได้จากการกู้ยืมจากสหกรณ์มาใช้ในการเกษตร มีรายได้จากภาคการเกษตร 300,000 บาทขึ้นไป/ปี และไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร มีรายจ่ายในภาคการเกษตร 300,000 บาท ขึ้นไป/ปี มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร 200,001-300,000 บาท/ปี 2) ภาระหนี้สินและการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้ค้างชำระกับสหกรณ์ 50,000-100,000 บาท มีหนี้ค้างชำระอื่นนอกจากสหกรณ์ ต่ำกว่า 50,000 บาท เป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่นนอกจากสหกรณ์คือ กองทุนหมู่บ้าน และ ธ.ก.ส. 3) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ มีความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 4) ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกกับการค้างชำระของสมาชิก พบว่า จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร มูลค่าทรัพย์สินที่มีอยู่ในปัจจุบัน วัตถุประสงค์การนำเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ไปใช้ รายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร รายจ่ายจากภาคการเกษตร และรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านสภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ และด้านนโยบายของรัฐ กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาสูงขึ้น การยกเลิกนโยบายโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 6) ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก คือ รัฐบาลควรมีนโยบายในการช่วยเหลือเรื่องต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตทางการเกษตร สหกรณ์ควรมีการลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับสมาชิก และควรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ

กันตฤทัย ก้องเกียรติธีระ (2558: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองพาน จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51 ถึง 60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร สถานภาพทางครอบครัวสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน โดยมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 10 ปี ไม่มีภาระในการส่งบุตรเรียน มีที่ดินของตนเองทั้งหมด ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 5 - 10 ไร่ มีรายได้และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ไม่มี

ภาระหนี้สินนอกระบบ 2) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่กู้เงินระยะปานกลางโดยใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เงินกู้ที่สมาชิกได้รับส่วนใหญ่นำไปลงทุนในสินทรัพย์การเกษตร ลักษณะชำระหนี้ของสมาชิกเป็นแบบ รายงวดจนครบตามจำนวนหนี้สิน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานของสมาชิกกับสภาพการ ชำระหนี้เงินกู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) จากการสนทนากลุ่ม ของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการสหกรณ์พบว่าปัญหาอุปสรรคของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ส่วนใหญ่มี ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพสูง สมาชิกประสบกับภัยธรรมชาติ สมาชิกมีต้นทุนการผลิตสูงและ ราคาผลผลิตตกต่ำ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ สหกรณ์ควรจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ในการทำการเกษตรที่มีคุณภาพดีและราคาที่เหมาะสมมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก สหกรณ์ ควรจัดกิจกรรมในการพัฒนาอาชีพเพื่อลดต้นทุนการผลิตแก่สมาชิก เพื่อสมาชิกมีรายได้มาชำระหนี้ ให้กับสหกรณ์ สหกรณ์ควรเพิ่มช่องทางการตลาดในการรวบรวมและจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกออกสู่ ตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของสมาชิก และให้ข่าวสารข้อมูลในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้แก่สมาชิก โดยทั่วกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงประยุกต์ การเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและรับข้อเสนอแนะความคิดเห็น พร้อมทั้งใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิด (Brainstorming) ร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง ซึ่งได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แยกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กลุ่มที่ 1 ประชากรเชิงสำรวจ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 จำนวน 171 ราย (สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด, 2561)

1.1.2 กลุ่มที่ 2 ประชากรเชิงประยุกต์ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 73 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากประชากรกลุ่มที่ 1 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 จำนวน 171 ราย คำนวณหาขนาดตัวอย่างประชากรที่มีจำนวนแน่นอน (Finite population) ตามสูตรของยามานะ (Yamane Taro, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยสามารถคำนวณหาได้ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน ในที่นี้ใช้ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{171}{1+171(0.05)}$$

$$n = \frac{171}{1.43}$$

$$n = 119.58$$

ดังนั้น ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 จำนวน 120 ราย

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล ใช้วิธีการสำรวจตามบัญชีรายชื่อในรายงานรายละเอียดลูกหนี้เงินกู้ค้างชำระของสหกรณ์ ตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีคำถามชนิดปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1 แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ โดยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน 2) ส่วนการเกษตร ประกอบด้วย พื้นที่การเพาะปลูก การถือครองที่ดิน ประเภทการเพาะปลูก รายได้ภาคการเกษตรต่อปี และต้นทุนการผลิตต่อปี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ประกอบด้วย ประเภทของเงินกู้ การใช้เงินกู้ จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสมาชิก ประกอบด้วย ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ปัญหาพฤติกรรมการเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระ และปัญหาสุขภาพ 2) ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาสภาพดิน ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาระบบชลประทาน และปัญหาศัตรูพืช 3) ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ปัญหาต้นทุนการผลิต ปัญหาราคาพืชผล ปัญหาตลาดรองรับ และ 4) ปัจจัยสาเหตุอื่น โดยเครื่องมือในการศึกษาเป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating Scale)

มีระดับการให้คะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 19 -20)

ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

การตอบจะให้ผู้รับการสัมภาษณ์ตอบคำถามทุกข้อ โดยแต่ละข้อเลือกระดับ ที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงมากที่สุด โดยจะบันทึกคะแนนตามที่เลือกตอบแต่ละข้อแล้วนำมาหา ค่าเฉลี่ยได้เป็นคะแนนเจตคติของผู้นั้น

2.1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ประเด็นการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่ม สมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมจำนวน 73 ราย เพื่อจัดทำข้อสรุปวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่องการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับใช้ตามความ เหมาะสม

2.2.2 ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำราและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะใกล้เคียง แล้วนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสม

2.2.3 ผู้ศึกษาได้ประสานกับเจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ใน การจัดทำแบบสัมภาษณ์สมาชิก

2.2.4 ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้น นำเสนอต่อคณะกรรมการ ดำเนินการและฝ่ายจัดการสหกรณ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องในด้านความตรงของ เนื้อหา และสภาพพื้นที่ของอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2.5 ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ พิจารณาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

2.2.6 ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษามา ปรับปรุงแก้ไข

2.2.7 ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ออกไปใช้

การสร้างแบบการบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดเรื่องและวัตถุประสงค์ในการประชุม
- 2) กำหนดประเด็นจากแบบสัมภาษณ์เพื่อรับข้อเสนอแนะจากที่ประชุม
- 3) นำประเด็นการนำเสนอที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำ ในการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
- 4) นำแบบการบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการออกไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนในทุกๆ ด้าน ผู้ศึกษาจึงได้รวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ศึกษาได้นำแบบทดสอบที่ผ่านการทดสอบปรับปรุงแล้ว ไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ข้อมูลตามบัญชีรายชื่อ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561 โดยผู้ศึกษาทำหนังสือประสานงานขออนุญาตจากสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเก็บข้อมูลสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 สำหรับแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ศึกษานำแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำเข้าไปประชุมและบันทึกข้อสรุปจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยตนเอง

3.2 การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมข้อมูลทางแนวคิดและทฤษฎี รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและอ้างอิงในการเขียนรายงานครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ สัมภาษณ์สมาชิก นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มา ถอดรหัส จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social sciences: SPSS) โดยประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น แสดงเป็นค่าร้อยละ

4.2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น แสดงเป็นค่าร้อยละ

4.3 ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Chi – Square (χ^2)

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเฉลี่ย มีเกณฑ์การแปลความหมาย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 19 – 20) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหาที่ส่งผลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับปัญหาที่ส่งผลมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปัญหาที่ส่งผลปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับปัญหาที่ส่งผลน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับปัญหาที่ส่งผลน้อยที่สุด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กรณีมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2545: 174 – 175) มีการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มากกว่า 1.75 หมายถึง มีความแตกต่างกันมาก

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.75 – 1.75 หมายถึง มีความแตกต่างค่อนข้างมาก

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน น้อยกว่า 1.25 หมายถึง มีความแตกต่างกันน้อย หรือ ใกล้เคียงหรือเหมือนๆ กัน

4.5 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

4.6 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
พระนครศรีอยุธยา จำกัด จากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่ม
สมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำข้อมูลที่ได้
จากสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าร้อยละ Chi - Square (χ^2) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูล
เชิงพรรณนา โดยสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอต่อที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์
โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบันทึกการประชุมเสวนา การสังเกต และสรุปข้อเสนอแนะวิธีการ
แก้ปัญหาหนี้ค้างชำระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแสดงผล แบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
2. วิเคราะห์พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
6. วิเคราะห์เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

χ^2 แทน สถิติทดสอบไคสแควร์ การทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของสองประชากร (Chi – Square)

df แทน องศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

sig. แทน ค่าความน่าจะเป็น (Asymp. Sig หรือ p – value)

α แทน ค่านัยสำคัญ

H_0 แทน สมมติฐานมีความสัมพันธ์กัน

H_1 แทน สมมติฐานไม่มีความสัมพันธ์กัน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน) ส่วนการเกษตร (พื้นที่การเพาะปลูก การถือครองที่ดิน ประเภทการเพาะปลูก รายได้ภาคการเกษตรต่อปีต้นทุนการผลิตต่อปี)

1.1 ส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

			n=120
เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
ชาย	36	30.00	
หญิง	84	70.00	
รวม	120	100.00	

จากตารางที่ 4.1 การศึกษาเกี่ยวกับเพศของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 84 ราย หรือร้อยละ 70.00 ส่วนเพศชายพบว่าเป็นอันดับรองลงมา จำนวน 36 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

n=120

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	0	0.00
30 – 39 ปี	6	5.00
40 – 49 ปี	18	15.00
50 – 59 ปี	25	20.80
60 ปี ขึ้นไป	71	59.20
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.2 การศึกษาเกี่ยวกับอายุของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.20 มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 71 ราย รองลงมา ร้อยละ 20.80 มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 25 ราย ร้อยละ 15.00 มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 18 ราย ร้อยละ 5.00 มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 6 ราย และพบว่าสมาชิกสหกรณ์ไม่มีผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพการสมรส

n=120

สถานะภาพการสมรส	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โสด	14	11.70
สมรส	73	60.80
หม้าย/อย่าร้าง	33	27.50
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.3 การศึกษาเกี่ยวกับสถานะภาพการสมรสของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.80 รองลงมา มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 33 ราย หรือร้อยละ 27.50 บาท สถานภาพโสด จำนวน 14 ราย ร้อยละ 11.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

n=120

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
คนเดียว	19	15.83
2 - 3 คน	18	15.00
4 - 5 คน	53	44.17
6 คน ขึ้นไป	30	25.00
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.4 การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ พบว่ามีสมาชิกในครัวเรือน 4 - 5 คน จำนวน 53 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 44.17 รองลงมา มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คน ขึ้นไป จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.00 อาศัยอยู่คนเดียว จำนวน 19 ราย ร้อยละ 15.83 และมีสมาชิกในครัวเรือน 2 - 3 คน จำนวน 18 ราย ร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

n=120

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	65	54.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	15.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	27	22.50
ปวส.	7	5.80
ปริญญาตรี	3	2.50
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	0	0.00
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.5 การศึกษาเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 65 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมา มีระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 27 ราย ร้อยละ 22.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.00 ระดับ ปวส. จำนวน 7 ราย ร้อยละ 5.80 ระดับปริญญาตรี จำนวน 3 ราย ร้อยละ 2.50 และพบว่าไม่มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือสูงกว่า

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน

n=120		
รายได้นอกภาคการเกษตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	35	29.20
5,001 - 10,000 บาท	40	33.30
10,001 - 15,000 บาท	6	5.00
15,001 - 20,000 บาท	21	17.50
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	4	3.30
ไม่มี	14	11.70
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.6 การศึกษาเกี่ยวกับรายได้นอกภาคการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 40 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.20 มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 ไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร จำนวน 14 ราย หรือคิดเป็น 11.70 มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.00 มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน

n=120

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	22	18.30
5,001 - 10,000 บาท	48	40.00
10,001 - 15,000 บาท	20	16.70
15,001 - 20,000 บาท	15	12.50
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	15	12.50
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.7 การศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 48 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.30 มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.70 มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไปในสัดส่วนที่เท่ากันคือ จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

1.2 ส่วนการเกษตร

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูก

n=120

พื้นที่การเพาะปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เกิน 1 ไร่	40	33.30
ไม่เกิน 5 ไร่	14	11.70
ไม่เกิน 10 ไร่	2	1.70
มากกว่า 10 ไร่ ขึ้นไป	18	15.00
ไม่ทำการเกษตร	46	38.30
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.8 การศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่การเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตร จำนวน 46 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 38.30 ไม่เกิน 1 ไร่ จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.30 มากกว่า 10 ไร่ ขึ้นไป จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.00 ไม่เกิน 5 ไร่ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.70 ไม่เกิน 10 ไร่ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการถือครองที่ดิน

n=120		
การถือครองที่ดิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
บนที่ดินของตนเอง	31	25.80
เช่าที่ดินผู้อื่น	29	24.20
บนที่ดินของตนเองและเช่าที่ดินผู้อื่น	14	11.70
ไม่ทำการเกษตร	46	38.30
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.9 การศึกษาเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตร จำนวน 46 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาทำกินบนที่ดินของตนเอง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.80 เช่าที่ดินผู้อื่น 29 ราย ร้อยละ 24.20 บนที่ดินของตนเองและเช่าที่ดินผู้อื่น จำนวน 14 ราย ร้อยละ 11.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการเพาะปลูก

n=120		
ประเภทการเพาะปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทำไร่	2	1.70
ทำนา	28	23.30
ทำสวน	32	26.70
ทำไร่นาสวนผสม	11	9.20
ปลูกพืชไม่ใช้ดิน	1	0.80
ไม่ทำการเกษตร	46	38.30
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.10 การศึกษาเกี่ยวกับประเภทการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตร จำนวน 46 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาทำสวน จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.30 ทำนา จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.30 ทำไร่นาสวนผสม จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.20 ปลูกพืชไม่ใช้ดิน จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.90 และไม่มีผู้ทำไร่ อย่างเดียวเนื่องจากได้รวมอยู่ในผู้ทำไร่นาสวนผสมแล้ว

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ภาคการเกษตรต่อปี

n=120		
รายได้ภาคการเกษตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	9	7.50
5,001 - 10,000 บาท	25	20.80
10,001 - 30,000 บาท	11	9.20
30,001 - 60,000 บาท	4	3.30
มากกว่า 60,000 บาท ขึ้นไป	14	11.70
ไม่ทำการเกษตร	57	47.50
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.11 การศึกษาเกี่ยวกับรายได้ภาคการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากภาคการเกษตร จำนวน 57 ราย หรือคิดเป็น 47.50 รองลงมา มีรายได้ ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.80 มีรายได้มากกว่า 60,00 บาท ขึ้นไป จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.70 มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.20 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.50 และมี รายได้ระหว่าง 30,001 – 60,000 บาท จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามต้นทุนการผลิตต่อปี

n=120

ต้นทุนการผลิต	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30,000 บาท	52	43.34
30,001 – 50,000 บาท	11	9.17
50,001 – 80,000 บาท	5	4.16
80,001 – 100,000 บาท	4	3.33
มากกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป	2	1.70
ไม่ทำการเกษตร	46	38.30
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.12 การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่มีต้นทุนน้อยกว่า 30,000 บาท จำนวน 52 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 43.34 รองลงมาไม่ทำการเกษตร จำนวน 46 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 38.30 ต้นทุนระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.17 ต้นทุนระหว่าง 50,001 – 80,000 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.16 ต้นทุนระหว่าง 80,001 – 100,000 บาท จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.33 ต้นทุนมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

วิเคราะห์พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประเภทของการกู้เงิน การใช้จ่ายเงินกู้ จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์)

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของการกู้เงิน

n=120

ประเภทของการกู้เงิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เงินกู้ระยะสั้น	14	11.70
เงินกู้ระยะปานกลาง	55	45.80
เงินกู้ระยะยาว	21	17.50
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	15	12.50
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	8	6.70
เงินกู้ระยะระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	7	5.80
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.13 การศึกษาเกี่ยวกับประเภทของเงินกู้ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน 55 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 45.80 รองลงมาเป็นเงินกู้ระยะยาว จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 กู้เงิน 2 ประเภทคือ เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน 15 ราย ร้อยละ 12.50 เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 14 ราย ร้อยละ 11.70 กู้เงิน 2 ประเภทคือ เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว จำนวน 8 ราย ร้อยละ 6.70 กู้เงิน 2 ประเภทคือ เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว จำนวน 7 ราย ร้อยละ 5.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้เงินกู้

n=120

การใช้เงินกู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	49	40.84
ซื้อ/สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน/โรงเรียนการเกษตร	10	8.34
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	21	17.50
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	24	19.99
อื่นๆ โปรตระบุ	16	13.33
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.14 การศึกษาเกี่ยวกับการใช้เงินกู้ ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ กู้เงินเพื่อซื้อซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร จำนวน 49 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 40.84 รองลงมา กู้เพื่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.99 กู้เพื่อชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร จำนวน 21 ราย ร้อยละ 17.50 กู้เพื่อซื้อ/สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน/โรงเรียนการเกษตร จำนวน 10 ราย ร้อยละ 8.34 และกู้เพื่อการอื่น เช่น เพื่อให้การศึกษาบุตร ใช้ลงทุนค้าขาย ใช้เป็นทุนหมุนเวียน ใช้หนี้สินอื่น และใช้จ่ายน้ำท่วม จำนวน 16 ราย ร้อยละ 13.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์

n=120		
จำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 50,000 บาท	27	22.50
50,001 - 200,000 บาท	48	40.00
200,001 - 400,000 บาท	20	16.70
400,001 - 700,000 บาท	5	4.20
700,001 - 1,000,000 บาท	10	8.30
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	10	8.30
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.15 การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่กู้ระหว่าง 50,001 – 200,00 บาท จำนวน 48 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา กู้ต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.50 กู้ระหว่าง 200,001 – 400,000 บาท จำนวน 20 ราย ร้อยละ 16.70 กู้ระหว่าง 700,001 - 1,000,000 บาท และกู้มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 10 ราย ร้อยละ 8.30 และกู้ระหว่าง 400,001 – 700,000 บาท จำนวน 5 ราย ร้อยละ 4.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

n=120

การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขาดส่ง 1 ปี	66	54.99
ขาดส่ง 2 ปี	25	20.84
ขาดส่ง 3 ปี	12	10.00
ขาดส่ง 4 ปี	8	6.67
ขาดส่ง 5 ปี	5	4.16
ขาดส่งมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	4	3.34
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.16 การศึกษาเกี่ยวกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบันของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่ขาดส่งเป็นปีแรก จำนวน 66 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 54.99 รองลงมาขาดส่ง 2 ปี จำนวน 25 ราย คิดเป็น 20.84 ขาดส่ง 3 ปี จำนวน 12 ราย ร้อยละ 10.00 ขาดส่ง 4 ปี จำนวน 8 ราย ร้อยละ 6.67 ขาดส่ง 5 ปี จำนวน 5 ราย ร้อยละ 4.16 และขาดส่งมากกว่า 5 ปี จำนวน 4 ราย ร้อยละ 3.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

n=120

หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	78	65.00
ต่ำกว่า 50,000 บาท	23	19.20
50,001 - 200,000 บาท	9	7.50
200,001 - 400,000 บาท	1	0.80
400,001 - 700,000 บาท	2	1.70
700,001 - 1,000,000 บาท	1	0.80
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	6	5.00
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.17 การศึกษาเกี่ยวกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินกับภายนอก จำนวน 78 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 65.00 ราย รองลงมามีหนี้สินภายนอกต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 23 ราย คิดเป็น 19.20 มีหนี้สินกับภายนอก ระหว่าง 50,001 – 200,000 บาท จำนวน 9 ราย ร้อยละ 7.50 มีหนี้สินกับภายนอกมากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 6 ราย ร้อยละ 5 มีหนี้สินกับภายนอกระหว่าง 400,001 – 700,000 บาท จำนวน 2 ราย ร้อยละ 1.70 มีหนี้สินกับภายนอกระหว่าง 200,001 – 400,000 บาท และ 700,001 – 1,000,000 บาท ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาค้นคว้านี้ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไปของสมาชิก ได้แก่ ส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน) ส่วนการเกษตร (พื้นที่การเพาะปลูก การถือครองที่ดิน ประเภทการเพาะปลูก รายได้ภาคการเกษตรต่อปี และต้นทุนการผลิตต่อปี) กับ พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิก ได้แก่ ประเภทของการกู้เงิน การใช้เงินกู้ จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ โดยใช้ค่าไคสแควร์ Chi-square (χ^2) ด้วยวิธีของเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.18 ถึง ตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

พฤติกรรม	เพศ		χ^2	Df	Sig.
	ชาย	หญิง			
	36	84			
ประเภทของการกู้เงิน			5.275 ^a	5	.383
เงินกู้ระยะสั้น	11.1%	11.9%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	52.8%	42.9%			
เงินกู้ระยะยาว	13.9%	19.0%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	8.3%	14.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	2.8%	8.3%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	11.1%	3.6%			
การใช้เงินกู้			6.314 ^a	4	.177
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	47.2%	38.1%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือนการเกษตร	11.1%	7.1%			
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	13.9%	19.0%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	25.0%	17.9%			
อื่นๆ	2.8%	17.9%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์			17.540 ^a	5	.004
น้อยกว่า 50,000 บาท	16.7%	25.0%			
50,001 - 200,000 บาท	33.3%	42.9%			
200,001 - 400,000 บาท	36.1%	8.3%			
400,001 - 700,000 บาท	5.6%	3.6%			
700,001 - 1,000,000 บาท	8.3%	8.3%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	11.9%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน			5.302 ^a	5	.380
ขาดส่งชำระ 1 ปี	63.9%	51.2%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	11.1%	25.0%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	11.1%	9.5%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	8.3%	6.0%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	5.6%	3.6%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	4.8%			

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	เพศ		χ^2	Df	Sig.
	ชาย	หญิง			
	36	84			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์			12.130 ^a	6	.059
ไม่มี	80.6%	58.3%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	16.7%	20.2%			
50,001 - 200,000 บาท	0.0%	10.7%			
200,001 - 400,000 บาท	2.8%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	2.4%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	1.2%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	7.1%			

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง โดยได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ซึ่งเพศชายมีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 200,001 - 400,000 บาท ส่วนเพศหญิงมีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 - 200,000 บาท ทั้งชายและหญิง เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี โดยส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า เพศกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 5.275^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 5 ได้ค่าเท่ากับ 11.070 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .383 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

เพศกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 6.314^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 4 ได้ค่าเท่ากับ 9.488 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .177 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

เพศกับจำนวนหนังสือที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 17.540^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 5 ได้ค่าเท่ากับ 11.070 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าเพศมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนังสือที่มีต่อสหกรณ์

เพศกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 5.302^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 5 ได้ค่าเท่ากับ 11.070 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .380 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

เพศกับหนังสือในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 12.130^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 6 ได้ค่าเท่ากับ 12.592 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .059 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับหนังสือในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนังสือของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนังสือของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านจำนวนหนังสือที่มีต่อสหกรณ์

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
พระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	อายุ				χ^2	df	Sig.
	30-39 ปี	40-49 ปี	50-59 ปี	> 60 ปี			
	6	18	25	71			
ประเภทของการกู้เงิน					45.408 ^a	15	.000
เงินกู้ระยะสั้น	0.0%	22.2%	0.0%	14.1%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	16.7%	55.6%	64.0%	39.4%			
เงินกู้ระยะยาว	0.0%	0.0%	24.0%	21.1%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	33.3%	5.6%	12.0%	12.7%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	50.0%	16.7%	0.0%	2.8%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	0.0%	0.0%	9.9%			
การใช้เงินกู้					13.367 ^a	12	.343
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	66.7%	38.9%	32.0%	42.3%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน	0.0%	11.1%	8.0%	8.5%			
การเกษตร							
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	0.0%	27.8%	20.0%	15.5%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	0.0%	22.2%	32.0%	16.9%			
อื่นๆ	33.3%	0.0%	8.0%	16.9%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์					67.208 ^a	15	.000
น้อยกว่า 50,000 บาท	0.0%	11.1%	24.0%	26.8%			
50,001 - 200,000 บาท	16.7%	22.2%	56.0%	40.8%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	27.8%	12.0%	16.9%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	11.1%	0.0%	4.2%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	27.8%	0.0%	7.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	83.3%	0.0%	8.0%	4.2%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน					12.186 ^a	15	.665
ขาดส่งชำระ 1 ปี	66.7%	50.0%	68.0%	50.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	0.0%	27.8%	16.0%	22.5%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	33.3%	11.1%	8.0%	8.5%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	0.0%	11.1%	4.0%	7.0%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	0.0%	0.0%	5.6%			

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	อายุ				χ^2	df	Sig.
	30-39 ปี	40-49 ปี	50-59 ปี	> 60 ปี			
	6	18	25	71			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์							
ไม่มี	16.7%	72.2%	64.0%	67.6%	39.838 ^a	18	.002
น้อยกว่า 50,000 บาท	0.0%	11.1%	24.0%	21.1%			
50,001 - 200,000 บาท	50.0%	11.1%	8.0%	2.8%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	5.6%	0.0%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	2.8%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	1.4%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	33.3%	0.0%	4.0%	4.2%			

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในช่วงอายุ 50 – 59 ปี กู้เงินกับสหกรณ์ ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง และเริ่มขาดส่งชำระหนี้ 1 ปี รองลงมาช่วงอายุ 30 – 39 ปี ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรโดยมีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป ส่วนช่วงอายุ 40 – 49 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า อายุกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 45.408^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

อายุกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 13.367^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 12 ได้ค่าเท่ากับ 21.026 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .343 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

อายุกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 67.208^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

อายุกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 12.186^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .665 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

อายุกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 39.838^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 18 ได้ค่าเท่ากับ 28.869 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน ด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และด้านหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	สถานภาพการสมรส			χ^2	df	Sig.
	โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง			
	14	73	33			
ประเภทของการกู้เงิน				14.228 ^a	10	.163
เงินกู้ระยะสั้น	7.1%	12.3%	12.1%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	85.7%	43.8%	33.3%			
เงินกู้ระยะยาว	7.1%	20.5%	15.2%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	0.0%	11.0%	21.2%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	6.8%	9.1%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	5.5%	9.1%			
การใช้เงินกู้				12.757 ^a	8	.121
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	7.1%	39.7%	57.6%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน	14.3%	9.6%	3.0%			
การเกษตร						
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	35.7%	15.1%	15.2%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	28.6%	21.9%	12.1%			
อื่นๆ	14.3%	13.7%	12.1%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์				31.059 ^a	10	.001
น้อยกว่า 50,000 บาท	57.1%	15.1%	24.2%			
50,001 - 200,000 บาท	21.4%	46.6%	33.3%			
200,001 - 400,000 บาท	21.4%	23.3%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	2.7%	9.1%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	6.8%	15.2%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	4.1%	9.1%			

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	สถานภาพการสมรส			χ^2	df	Sig.
	โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง			
	14	73	33			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน				4.349 ^a	10	.930
ขาดส่งชำระ 1 ปี	57.1%	56.2%	51.5%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	21.4%	20.5%	21.2%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	7.1%	9.6%	12.1%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	7.1%	5.5%	9.1%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	7.1%	2.7%	6.1%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	5.5%	0.0%			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์				25.695 ^a	12	.012
ไม่มี	85.7%	60.3%	66.7%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	14.3%	28.8%	0.0%			
50,001 - 200,000 บาท	0.0%	5.5%	15.2%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	1.4%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	0.0%	6.1%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	3.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	4.1%	9.1%			

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด กู้เงินกับสหกรณ์ ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ซึ่งมีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์น้อยกว่า 50,000 บาท และเริ่มขาดส่งชำระหนี้ 1 ปี แต่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ รองลงมาสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า สถานภาพการสมรสกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 14.228^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 10 ได้ค่าเท่ากับ 18.307 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .163 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าสถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

สถานภาพการสมรสกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 12.757^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 8 ได้ค่าเท่ากับ 15.507 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .121 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าสถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

สถานภาพการสมรสกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 31.059^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 10 ได้ค่าเท่ากับ 18.307 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าสถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

สถานภาพการสมรสกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 4.349^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 10 ได้ค่าเท่ากับ 18.307 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .930 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าสถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

สถานภาพการสมรสกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 25.695^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 12 ได้ค่าเท่ากับ 21.026 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าสถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และด้านหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน				χ^2	df	Sig.
	คนเดียว	2-3	4-5	> 6			
	คน	คน	คน	คน			
	19	18	53	30			
ประเภทของการกู้เงิน					32.938 ^a	15	.005
เงินกู้ระยะสั้น	10.5%	11.1%	13.2%	10.0%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	52.6%	38.9%	45.3%	46.7%			
เงินกู้ระยะยาว	21.1%	27.8%	13.2%	16.7%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	0.0%	22.2%	18.9%	3.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	0.0%	1.9%	23.3%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	15.8%	0.0%	7.5%	0.0%			
การใช้เงินกู้					16.505 ^a	12	.169
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	26.3%	38.9%	37.7%	56.7%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน	0.0%	22.2%	5.7%	10.0%			
การเกษตร							
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	26.3%	11.1%	17.0%	16.7%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	31.6%	22.2%	20.8%	10.0%			
อื่นๆ	15.8%	5.6%	18.9%	6.7%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์					23.400 ^a	15	.076
น้อยกว่า 50,000 บาท	36.8%	27.8%	18.9%	16.7%			
50,001 - 200,000 บาท	47.4%	44.4%	39.6%	33.3%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	5.6%	22.6%	23.3%			
400,001 - 700,000 บาท	15.8%	0.0%	3.8%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	11.1%	7.5%	13.3%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	11.1%	7.5%	13.3%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน					10.886 ^a	15	.761
ขาดส่งชำระ 1 ปี	78.9%	61.1%	49.1%	46.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	10.5%	22.2%	20.8%	26.7%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	0.0%	5.6%	15.1%	10.0%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	5.3%	0.0%	7.5%	10.0%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	5.3%	5.6%	3.8%	3.3%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	5.6%	3.8%	3.3%			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน				χ^2	df	Sig.
	คนเดียว	2-3 คน	4-5 คน	> 6 คน			
	19	18	53	30			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์					24.437 ^a	18	.141
ไม่มี	73.7%	66.7%	71.7%	46.7%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	15.8%	22.2%	11.3%	33.3%			
50,001 - 200,000 บาท	10.5%	5.6%	1.9%	16.7%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	3.3%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	0.0%	3.8%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	1.9%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	0.0%	5.6%	9.4%	0.0%			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่คนเดียว ได้กู้เงินกับสหกรณ์ ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง โดยมีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 - 200,000 บาท เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี แต่ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ รองลงมาครอบครัวที่มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คน ขึ้นไป ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 32.938^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 16.505^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 12 ได้ค่าเท่ากับ 21.026 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .169 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 23.400^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .076 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 10.886^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .761 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 24.437^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 18 ได้ค่าเท่ากับ 28.869 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .141 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	ระดับการศึกษา					χ^2	df	Sig.
	ประถม หรือ ต่ำกว่า	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย/ ปวช.	ปวส.	ป.ตรี			
	65	18	27	7	3			
ประเภทของการกู้เงิน						57.100 ^a	20	.000
เงินกู้ระยะสั้น	9.2%	0.0%	22.2%	0.0%	66.7%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	58.5%	5.6%	44.4%	42.9%	33.3%			
เงินกู้ระยะยาว	15.4%	38.9%	7.4%	28.9%	0.0%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ ระยะปานกลาง	10.8%	33.3%	7.4%	0.0%	0.0%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	22.2%	7.4%	28.6%	0.0%			
การใช้เงินกู้						14.582 ^a	16	.555
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	43.1%	50.0%	29.6%	42.9%	33.3%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน	10.8%	0.0%	11.1%	0.0%	0.0%			
โรงเรียนการเกษตร								
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับ การเกษตร	16.9%	5.6%	25.9%	14.3%	33.3%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	13.8%	22.2%	25.9%	42.9%	33.3%			
อื่นๆ	15.4%	22.2%	7.4%	0.0%	0.0%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์						23.922 ^a	20	.246
น้อยกว่า 50,000 บาท	26.2%	16.7%	18.5%	0.0%	66.7%			
50,001 - 200,000 บาท	36.9%	50.0%	40.7%	42.9%	33.3%			
200,001 - 400,000 บาท	21.5%	0.0%	14.8%	28.6%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	3.1%	0.0%	11.1%	0.0%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	4.6%	16.7%	7.4%	28.6%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	7.7%	16.7%	7.4%	0.0%	0.0%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน						29.360 ^a	20	.081
ขาดส่งชำระ 1 ปี	43.1%	66.7%	70.4%	71.4%	66.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	32.3%	22.2%	0.05	0.0%	0.0%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	7.7%	5.6%	14.8%	14.3%	33.3%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	4.6%	0.0%	14.8%	14.3%	0.0%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	6.2%	5.6%	0.0%	0.0%	0.0%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	6.2%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	ระดับการศึกษา					χ^2	df	Sig.
	ประถม	มัธยม	มัธยม	ปวส.	ป.ตรี			
	หรือต่ำกว่า	ต้น	ปลาย/ ปวช.					
	65	18	27	7	3			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์						114.532 ^a	24	.000
ไม่มี	76.9%	22.2%	66.7%	71.4%	33.3%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	13.8%	38.9%	25.9%	0.0%	0.0%			
50,001 - 200,000 บาท	6.2%	16.7%	0.0%	28.6%	0.0%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	5.6%	0.0%	0.0%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	66.7%			
700,001 - 1,000,000 บาท	1.5%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	1.5%	16.7%	7.4%	0.0%	0.0%			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะสั้น จำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์น้อยกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับมัธยมตอนต้น ได้นำเงินกู้ไปซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ และผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. พบว่าเริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ระดับการศึกษากับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 57.100^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

ระดับการศึกษากับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 14.582^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 16 ได้ค่าเท่ากับ 26.296 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .555 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

ระดับการศึกษา กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 23.922^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .246 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

ระดับการศึกษากับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 29.360^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .081 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

ระดับการศึกษา กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 114.532^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 24 ได้ค่าเท่ากับ 12.592 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 5 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	รายได้นอกภาคการเกษตร						χ^2	df	Sig.
	< 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	15,001 - 20,000 บาท	> 20,000 บาท	ไม่มี			
	35	40	6	21	4	14			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน							22.971 ^a	25	.579
ขาดส่งชำระ 1 ปี	60.0%	50.0%	33.3%	52.4%	75.0%	64.3%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	17.1%	20.0%	33.3%	28.6%	0.0%	21.4%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	8.6%	12.5%	33.3%	4.8%	0.0%	7.1%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	8.6%	5.0%	0.0%	9.5%	0.0%	7.1%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	5.7%	2.5%	0.0%	4.8%	25.0%	0.0%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี	0.0%	10.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
ขึ้นไป									
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์							62.907 ^a	30	.000
ไม่มี	74.3%	62.5%	83.3%	42.9%	100%	64.3%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	11.4%	17.5%	0.0%	47.6%	0.0%	14.3%			
50,001-200,000 บาท	11.4%	12.5%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
200,001- 400,000 บาท	0.0%	0.0%	16.7%	0.0%	0.0%	0.0%			
400,001-700,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	9.5%	0.0%	0.0%			
700,001-1,000,000 บาท	2.9%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท	0.0%	7.5%	0.0%	0.0%	0.0%	21.4%			
ขึ้นไป									

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตรได้กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์น้อยกว่า 50,000 บาท ถัดมาผู้ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนในช่วง 10,001 - 15,000 บาท และผู้ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป ต่อเดือน ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร และค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทั้งนี้ ผู้ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไปต่อเดือน ได้เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี ผู้ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 36.535^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .064 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 20.291^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .440 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 53.002^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่ารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 22.971^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .579 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 62.907^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 30 ได้ค่าเท่ากับ 43.773 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p-value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่ารายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 6 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

						n=120		
พฤติกรรม	ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					χ^2	df	Sig.
	< 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	15,001 - 20,000 บาท	> 20,000 บาท			
	22	48	20	15	15			
ประเภทของการกู้เงิน						45.119 ^a	20	.001
เงินกู้ระยะสั้น	13.6%	14.6%	10.0%	0.0%	13.3%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	54.5%	45.8%	30.0%	53.3%	46.7%			
เงินกู้ระยะยาว	22.7%	14.6%	35.0%	13.3%	0.0%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	9.1%	10.4%	15.0%	0.0%	33.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	10.4%	10.0%	0.0%	6.7%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	4.2%	0.0%	33.3%	0.0%			

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					χ^2	df	Sig.
	< 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	15,001 - 20,000 บาท	> 20,000 บาท			
	22	48	20	15	15			
การใช้เงินกู้						8.511 ^a	16	.932
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	31.8%	41.7%	45.0%	46.7%	40.0%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน	4.5%	8.3%	10.0%	6.7%	13.3%			
การเกษตร								
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	27.3%	22.9%	10.0%	6.7%	6.7%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	18.2%	16.7%	25.0%	20.0%	26.7%			
อื่นๆ	18.2%	10.4%	10.0%	20.0%	13.3%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์						63.950 ^a	20	.000
น้อยกว่า 50,000 บาท	27.3%	20.8%	0.0%	6.7%	66.7%			
50,001 - 200,000 บาท	40.9%	35.4%	65.0%	33.3%	26.7%			
200,001 - 400,000 บาท	9.1%	20.8%	10.0%	40.0%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	4.2%	0.0%	20.0%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	8.3%	25.0%	0.0%	6.7%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	22.7%	10.4%	0.0%	0.0%	0.0%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน						22.336 ^a	20	.323
ขาดส่งชำระ 1 ปี	50.0%	52.1%	70.0%	40.0%	6.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	18.2%	16.7%	15.0%	40.0%	26.7%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	9.1%	14.6%	5.0%	6.7%	6.7%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	9.1%	6.3%	5.0%	13.3%	0.0%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	13.6%	2.1%	5.0%	0.0%	0.0%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	8.3%	0.0%	0.0%	0.0%			

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					χ^2	df	Sig.
	<	5,001	10,001	15,001	>			
	5,000	-	-	-	20,000			
	บาท	10,000	15,000	20,000	บาท			
		บาท	บาท	บาท				
		22	48	20	15			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์						38.904 ^a	24	.028
ไม่มี	81.8%	66.7%	50.0%	66.7%	53.3%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	0.0%	14.6%	40.0%	33.3%	20.0%			
50,001 - 200,000 บาท	9.1%	10.4%	10.0%	0.0%	0.0%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	6.7%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	4.2%	0.0%	0.0%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	4.5%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	4.5%	4.2%	0.0%	0.0%	20.0%			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนน้อยกว่า 5,000 บาท กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง และไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์น้อยกว่า 50,000 บาท ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเนื่องกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 45.119^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 8.511^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 16 ได้ค่าเท่ากับ 26.296 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .932 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 63.950^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 22.336^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .323 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 38.904^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 24 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .028 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 7 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

$H_0 =$ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	พื้นที่การเพาะปลูก					χ^2	df	Sig.
	ไม่เกิน 1 ไร่	ไม่เกิน 5 ไร่	ไม่เกิน 10 ไร่	> 10 ไร่	ไม่ทำ			
	40	14	2	18	46			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน						23.43 ^a	20	.268
ขาดส่งชำระ 1 ปี	60.0%	71.4%	0.0%	61.1%	45.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	17.5%	14.3%	100.0%	16.7%	23.9%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	15.0%	7.1%	0.0%	5.6%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	7.5%	0.0%	0.0%	5.6%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	0.0%	7.1%	0.0%	11.1%	4.3%			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์						42.999 ^a	24	.010
ไม่มี	52.5%	71.4%	100.0%	55.6%	76.1%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	27.5%	14.3%	0.0%	11.1%	17.4%			
50,001 - 200,000 บาท	0.0%	14.3%	0.0%	27.8%	4.3%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	5.6%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	5.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%			
มากกว่า 1,000,000 บาท	15.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
ขึ้นไป								

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีพื้นที่การเพาะปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ได้กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์น้อยกว่า 50,000 บาท ขาดส่งชำระ 2 ปี แต่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ผู้ที่มีพื้นที่การเพาะปลูกมากกว่า 10 ไร่ ขึ้นไป ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า พื้นที่การเพาะปลูกกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 67.613^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากราง ฅ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าพื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

พื้นที่การเพาะปลูกกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 20.567^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 16 ได้ค่าเท่ากับ 26.296 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .196 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าพื้นที่การเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

พื้นที่การเพาะปลูกกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 27.847^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .113 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าพื้นที่การเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

พื้นที่การเพาะปลูกกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 23.43^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .268 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าพื้นที่การเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

พื้นที่การเพาะปลูกกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 42.999^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 24 ได้ค่าเท่ากับ 36.415 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าพื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 8 พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	การถือครองที่ดิน				χ^2	df	Sig.
	ตนเอง	เช่า	ตนเอง และ เช่า	ไม่ทำ			
	31	29	14	46			
ประเภทของการกู้เงิน					62.250 ^a	15	.000
เงินกู้ระยะสั้น	9.7%	20.7%	14.3%	6.5%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	45.2%	24.1%	57.1%	56.5%			
เงินกู้ระยะยาว	19.4%	3.4%	7.1%	28.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	25.8%	3.4%	14.3%	8.7%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	24.1%	7.1%	0.0%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	24.1%	0.0%	0.0%			
การใช้เงินกู้					34.306 ^a	12	.001
ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	22.6%	58.6%	42.9%	41.3%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน	6.5%	0.0%	14.3%	13.0%			
การเกษตร							
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	16.1%	24.1%	7.1%	17.4%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	16.1%	17.2%	35.7%	19.6%			
อื่นๆ	38.7%	0.0%	0.0%	8.7%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์					22.279 ^a	15	.101
น้อยกว่า 50,000 บาท	35.5%	17.2%	28.6%	15.2%			
50,001 - 200,000 บาท	38.7%	31.0%	21.4%	52.2%			
200,001 - 400,000 บาท	9.7%	20.7%	28.6%	15.2%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	10.3%	14.3%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	6.5%	6.9%	7.1%	10.9%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	9.7%	13.8%	0.0%	6.5%			

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	การถือครองที่ดิน				χ^2	df	Sig.
	ตนเอง	เช่า	ตนเอง และ เช่า	ไม่ทำ			
	31	29	14	46			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน					14.521 ^a	15	.486
ขาดส่งชำระ 1 ปี	61.3%	65.5%	50.0%	45.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	22.6%	10.3%	28.6%	23.9%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	9.7%	10.3%	14.3%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	0.0%	10.3%	7.1%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	6.5%	3.4%	0.0%	4.3%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	0.0%	0.0%	0.0%	8.7%			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์					40.087 ^a	18	.002
ไม่มี	54.8%	55.2%	71.4%	76.1%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	19.4%	20.7%	21.4%	17.4%			
50,001 - 200,000 บาท	6.5%	17.2%	0.0%	4.3%			
200,001 - 400,000 บาท	0.0%	0.0%	7.1%	0.0%			
400,001 - 700,000 บาท	0.0%	6.9%	0.0%	0.0%			
700,001 - 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%			
มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป							

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีที่ดินเป็นของตนเองและเช่าผู้อื่น กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ผู้ที่เช่าที่ดินผู้อื่น ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี ผู้ที่ไม่ทำการเกษตร มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 - 200,000 บาท และไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า การถือครองที่ดินกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 62.250^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าการถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

การถือครองที่ดินกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 34.306^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 12 ได้ค่าเท่ากับ 21.026 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าการถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

การถือครองที่ดินกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 22.279^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .101 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าการถือครองที่ดินไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

การถือครองที่ดินกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 14.521^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 15 ได้ค่าเท่ากับ 24.996 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .486 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าการถือครองที่ดินไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

การถือครองที่ดินกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 40.087^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 18 ได้ค่าเท่ากับ 28.869 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าการถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 9 การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงินด้านการใช้เงินกู้ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการเพาะปลูกกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	ประเภทการเพาะปลูก						χ^2	df	Sig.
	ทำไร่	ทำนา	ทำสวน	ไร่นา สวน ผสม	พืชไม่ ใช้ดิน	ไม่ทำ			
	2	28	32	11	1	46			
ประเภทของการกู้เงิน							57.054 ^a	25	.000
เงินกู้ระยะสั้น	0.0%	21.4%	3.1%	36.4%	0.0%	6.5%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	100%	28.6%	56.3%	9.1%	0.0%	56.5%			
เงินกู้ระยะยาว	0.0%	0.0%	12.5%	27.3%	100%	28.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ ระยะปานกลาง	0.0%	14.3%	12.5%	27.3%	0.0%	8.7%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ ระยะยาว	0.0%	21.4%	6.3%	0.0%	0.0%	0.0%			
เงินกู้ระยะปานกลางและ เงินกู้ระยะยาว	0.0%	14.3%	9.4%	0.0%	0.0%	0.0%			
การใช้เงินกู้							27.478 ^a	20	.122
ซื้อปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร	50.0%	60.7%	28.1%	27.3%	0.0%	41.3%			
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน	0.0%	0.0%	6.3%	18.2%	0.0%	13.0%			
โรงเรียนการเกษตร									
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับ การเกษตร	0.0%	21.4%	18.8%	9.1%	0.0%	17.4%			
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	0.0%	17.9%	18.8%	27.3%	100%	19.6%			
อื่นๆ	50.0%	0.0%	28.1%	18.2%	0.0%	8.7%			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์							28.126 ^a	25	.302
น้อยกว่า 50,000 บาท	0.0%	25.0%	28.1%	36.4%	0.0%	15.2%			
50,001-200,000 บาท	100%	17.9%	43.8%	18.2%	100%	52.2%			
200,001-400,000 บาท	0.0%	28.6%	12.5%	9.1%	0.0%	15.2%			
400,001-700,000 บาท	0.0%	7.1%	9.4%	0.0%	0.0%	0.0%			
700,001-1,000,000 บาท	0.0%	10.7%	0.0%	18.2%	0.0%	10.9%			
มากกว่า 1,000,000 บาท	0.0%	10.7%	6.3%	18.2%	0.0%	6.5%			

ขึ้นไป

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	ประเภทการเพาะปลูก						χ^2	df	Sig.
	ทำไร่	ทำนา	ทำสวน	ไร่นา สวน ผสม	พืชไม่ ใช้ดิน	ไม่ทำ			
	2	28	32	11	1	46			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน							26.157 ^a	25	.399
ขาดส่งชำระ 1 ปี	50.0%	60.7%	71.9%	27.3%	100%	45.7%			
ขาดส่งชำระ 2 ปี	50.0%	25.0%	9.4%	27.3%	0.0%	23.9%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	0.0%	7.1%	6.3%	36.4%	0.0%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	0.0%	3.6%	9.4%	0.0%	0.0%	8.7%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	0.0%	3.6%	3.1%	9.1%	0.0%	4.3%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	8.7%			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์							56.342 ^a	30	.002
ไม่มี	50.0%	64.3%	50.0%	63.6%	100%	76.1%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	0.0%	14.3%	34.4%	0.0%	0.0%	17.4%			
50,001-200,000 บาท	50.0%	17.9%	3.1%	0.0%	0.0%	4.3%			
200,001-400,000 บาท	0.0%	3.6%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%			
400,001-700,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	18.2%	0.0%	0.0%			
700,001-1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%			
มากกว่า 1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	12.5%	18.2%	0.0%	0.0%			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำไร่ ได้กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 - 200,000 บาท ผู้ที่ปลูกพืชไม่ใช้ดิน ได้กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ได้ใช้เงินกู้สำหรับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 - 200,000 บาท เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี แต่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ประเภทการเพาะปลูกกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 57.054^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 5 ได้ค่าเท่ากับ 11.070 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

ประเภทการเพาะปลูกกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 27.478^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .122 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าประเภทการเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

ประเภทการเพาะปลูกกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 28.126^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .302 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าประเภทการเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

ประเภทการเพาะปลูกกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 26.157^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .399 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าประเภทการเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

ประเภทการเพาะปลูกกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 56.342^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 30 ได้ค่าเท่ากับ 43.773 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 10 ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงินและหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

n=120

พฤติกรรม	รายได้ภาคการเกษตร						χ^2	df	Sig.
	< 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 30,000 บาท	30,001 - 60,000 บาท	> 60,000 บาท	ไม่มี			
	9	25	11	4	14	57			
ประเภทของการกู้เงิน							24.294 ^a	25	.502
เงินกู้ระยะสั้น	22.2%	0.0%	27.3%	25.0%	7.1%	12.3%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	33.3%	48.0%	36.4%	50.0%	35.7%	50.9%			
เงินกู้ระยะยาว	11.1%	28.0%	27.3%	0.0%	14.3%	14.0%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	11.1%	12.0%	9.1%	25.0%	21.4%	10.5%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	0.0%	12.0%	0.0%	0.0%	7.1%	7.0%			
การใช้เงินกู้							24.019 ^a	20	.242
ซื้อปัจจัยการผลิตทาง	44.4%	44.0%	27.3%	25.0%	57.1%	38.6%			
การเกษตร									
ซื้อ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือนการเกษตร	22.2%	0.0%	9.1%	0.0%	7.1%	10.5%			
ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับ	11.1%	16.0%	27.3%	0.0%	14.3%	19.3%			
การเกษตร									
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	11.1%	20.0%	27.3%	0.0%	14.3%	22.8%			
อื่นๆ	11.1%	20.0%	9.1%	75.0%	7.1%	8.8%			

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

n=120

พฤติกรรม	รายได้ภาคการเกษตร						χ^2	df	Sig.
	< 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 30,000 บาท	30,001 - 60,000 บาท	> 60,000 บาท	ไม่มี			
	9	25	11	4	14	57			
จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์							20.169 ^a	25	.738
น้อยกว่า 50,000 บาท	11.1%	24.0%	36.4%	50.0%	14.3%	21.1%			
50,001-200,000 บาท	66.7%	40.0%	45.5%	50.0%	21.4%	38.6%			
200,001- 400,000 บาท	22.2%	12.0%	9.1%	0.0%	14.3%	21.1%			
400,001-700,000 บาท	0.0%	4.0%	0.0%	0.0%	14.3%	3.5%			
700,001-1,000,000 บาท	0.0%	8.0%	9.1%	0.0%	14.3%	8.8%			
มากกว่า1,000,000 บาท	0.0%	12.0%	0.0%	0.0%	21.4%	7.0%			
การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน									
ขาดส่งชำระ 1 ปี	44.4%	68.0%	27.3%	50.0%	42.9%	59.6%	21.447 ^a	25	.667
ขาดส่งชำระ 2 ปี	33.3%	16.0%	27.3%	50.0%	28.6%	15.8%			
ขาดส่งชำระ 3 ปี	11.1%	8.0%	9.1%	0.0%	14.3%	10.5%			
ขาดส่งชำระ 4 ปี	0.0%	0.0%	18.2%	0.0%	14.3%	7.0%			
ขาดส่งชำระ 5 ปี	11.1%	0.0%	9.1%	0.0%	0.0%	5.3%			
ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี	0.0%	8.0%	9.1%	0.0%	0.0%	1.8%			
หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์							31.348 ^a	30	.398
ไม่มี	88.9%	60.0%	63.6%	50.0%	64.3%	64.9%			
น้อยกว่า 50,000 บาท	11.1%	24.0%	18.2%	0.0%	7.1%	22.8%			
50,001-200,000 บาท	0.0%	12.0%	0.0%	25.0%	14.3%	5.3%			
200,001-400,000 บาท	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.8%			
400,001-700,000 บาท	0.0%	0.0%	9.1%	0.0%	0.0%	1.8%			
700,001-1,000,000 บาท	0.0%	0.0%	9.1%	0.0%	0.0%	0.0%			
มากกว่า 1,000,000 บาท	0.0%	4.0%	0.0%	25.0%	14.3%	3.5%			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ภาคการเกษตร ได้กู้เงินกับ สหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ผู้ที่มีรายได้ภาคการเกษตรต่อปี มากกว่า 60,000 บาท ใช้เงินกู้ ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ผู้ที่มีรายได้ภาคการเกษตรต่อปี น้อยกว่า 5,000 บาท มี จำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ช่วงระหว่างจำนวน 50,001 – 200,000 บาทและไม่มีหนี้สินในส่วนอื่น นอกจากสหกรณ์ ผู้ที่มีรายได้ภาคการเกษตรต่อปี ระหว่าง 5,001–10,000 บาท เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับประเภทของการกู้เงิน ได้ ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 24.294^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่า ไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .502 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับ สมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของ การกู้เงิน

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 24.019^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็น อิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .242 ซึ่ง มากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้ภาค การเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 20.169^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และ องศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อย กว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .738 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่า รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 21.447^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และ องศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อย กว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p – value จากการคำนวณ เท่ากับ .667 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่า รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 31.348^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 30 ได้ค่าเท่ากับ 12.592 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .398 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่ารายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 11 รายได้ภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

$H_1 =$ รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการผลิตต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

							n=120		
พฤติกรรม	ต้นทุนการผลิต						χ^2	df	Sig.
	< 30,000 บาท	30,001 - 50,000 บาท	50,001 - 80,000 บาท	80,001 - 100,000 บาท	> 100,000 บาท	ไม่ทำ			
	52	11	5	4	2	46			
ประเภทของการกู้เงิน							47.579^a	25	.004
เงินกู้ระยะสั้น	17.3%	18.2%	0.0%	0.0%	0.0%	6.5%			
เงินกู้ระยะปานกลาง	40.4%	27.3%	60.0%	0.0%	100.0%	65.5%			
เงินกู้ระยะยาว	13.5%	9.1%	0.0%	0.0%	0.0%	28.3%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง	11.5%	36.4%	0.0%	25.0%	0.0%	8.7%			
เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	7.7%	9.1%	20.0%	50.0%	0.0%	0.0%			
เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว	9.6%	0.0%	20.0%	25.0%	0.0%	0.0%			

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีต้นทุนการผลิตมากกว่า 100,000 บาท กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง และไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ผู้ที่มีต้นทุนการผลิตมากกว่าระหว่าง 80,001 - 100,000 บาท ได้ใช้เงินกู้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ผู้ที่มีต้นทุนการผลิตมากกว่าระหว่าง 50,001 - 80,000 บาท มีจำนวนหนี้สินต่อสหกรณ์ ช่วงระหว่างจำนวน 200,001 - 400,000 บาท ผู้ที่มีต้นทุนการผลิตน้อยกว่า 30,000 บาท เริ่มขาดส่งชำระ 1 ปี

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนการผลิตต่อปีกับประเภทของการกู้เงิน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 47.579^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 สรุปได้ว่าต้นทุนการผลิตต่อปีมีความสัมพันธ์กับประเภทของการกู้เงิน

ต้นทุนการผลิตต่อปีกับการใช้เงินกู้ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 20.659^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 20 ได้ค่าเท่ากับ 31.410 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .417 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าต้นทุนการผลิตต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เงินกู้

ต้นทุนการผลิตต่อปีกับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 40.401^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .027 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าต้นทุนการผลิตต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

ต้นทุนการผลิตต่อปีกับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 27.765^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 25 ได้ค่าเท่ากับ 37.652 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณ เท่ากับ .319 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าต้นทุนการผลิตต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

ต้นทุนการผลิตต่อปีกับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ได้ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) จากการคำนวณ คือ 38.390^a เปรียบเทียบค่าไคสแควร์จากตาราง ณ ระดับความสำคัญ 0.05 และองศาความเป็นอิสระเท่ากับ 30 ได้ค่าเท่ากับ 43.773 จะเห็นได้ว่าค่าไคสแควร์จากการคำนวณน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และได้ค่าความน่าจะเป็น Asymp. Sig หรือ p - value จากการคำนวณเท่ากับ .140 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_1 สรุปได้ว่าต้นทุนการผลิตต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

สมมติฐานที่ 12 ต้นทุนการผลิตต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

H_0 = ต้นทุนการผลิตต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสมาชิก ปัจจัยด้านภักดิ์ธรรมชาติ และปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ ว่าปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการขาดส่งชำระหนี้ของสมาชิกมากน้อยเพียงใด ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.30 – 4.33

ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม

n=120				
ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้	\bar{X}	ระดับปัญหา	S.D.	ระดับความแตกต่าง
ปัจจัยด้านสมาชิก	2.39	น้อย	0.83	น้อย
ปัจจัยด้านภักดิ์ธรรมชาติ	2.59	ปานกลาง	0.61	น้อย
ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ	3.18	ปานกลาง	1.17	น้อย
รวม	2.72	ปานกลาง	0.57	น้อย

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม (\bar{X} = 2.72) มีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในด้านสมาชิก มีระดับปัญหาน้อย และปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในด้านภัษรรมชาติและด้านสภาวะเศรษฐกิจ มีระดับปัญหาปานกลาง

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม (S.D. = 0.57) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านสมาชิก (S.D. = 0.83) มีความแตกต่างกันน้อย ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ (S.D. = 0.61) มีความแตกต่างกันน้อย และปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ (S.D. = 1.17) มีความแตกต่างกันน้อย จะสังเกตเห็นได้ว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันน้อย อาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน หรือ เหมือนๆ กัน

ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิก ปัจจัยด้านสมาชิก

n=120				
ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ (ด้านสมาชิก)	\bar{X}	ระดับปัญหา	S.D.	ระดับความแตกต่าง
ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้	2.10	น้อย	1.16	น้อย
ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน	2.80	ปานกลาง	1.23	น้อย
ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง	2.51	ปานกลาง	0.91	น้อย
ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร	2.66	ปานกลาง	1.21	น้อย
ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้	1.90	น้อย	0.95	น้อย
ปัญหาสุขภาพ	3.30	ปานกลาง	1.39	ค่อนข้างมาก
รวม	2.55	ปานกลาง	1.14	น้อย

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสมาชิก ($\bar{X} = 2.55$) มีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาการนำไปชำระหนี้สินอื่นก่อน มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อย และปัญหาสุขภาพ มีระดับปัญหาปานกลาง

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสมาชิก (S.D. = 1.14) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ (S.D. = 1.16) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาการนำไปชำระหนี้สินอื่นก่อน (S.D. = 1.23) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง (S.D. = 0.91) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร (S.D. = 1.21) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ (S.D. = 0.95) มีความแตกต่างกันน้อย และปัญหาสุขภาพ (S.D. = 1.39) มีความแตกต่างค่อนข้างมาก

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิก ปัจจัยด้านภยธรรมชาติ

n=120				
ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ (ด้านภยธรรมชาติ)	\bar{X}	ระดับปัญหา	S.D.	ระดับความแตกต่าง
ปัญหาภัยแล้ง	1.89	น้อย	0.92	น้อย
ปัญหาสภาพดิน	2.36	น้อย	1.11	น้อย
ปัญหาน้ำท่วม	3.04	ปานกลาง	1.27	ค่อนข้างมาก
ปัญหาระบบชลประทาน	3.30	ปานกลาง	1.21	น้อย
ปัญหาศัตรูพืช	2.36	น้อย	1.04	น้อย
รวม	2.59	ปานกลาง	1.11	น้อย

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านภัยธรรมชาติ ($\bar{X} = 2.59$) มีระดับ ปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัญหาภัยแล้ง มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาสภาพดิน มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาน้ำท่วม มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาระบบชลประทาน มีระดับปัญหา ปานกลาง และปัญหาศัตรูพืช มีระดับปัญหาน้อย

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านภัยธรรมชาติ (S.D. = 1.11) มีความ แตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาภัยแล้ง (S.D. = 0.92) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาสภาพดิน (S.D. = 1.11) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาน้ำท่วม (S.D. = 1.27) มีความแตกต่างค่อนข้างมาก ปัญหาระบบชลประทาน (S.D. = 1.21) มี ความแตกต่างกันน้อย และปัญหาศัตรูพืช (S.D. = 1.04) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของ สมาชิก ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ

n=120				
ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ (ด้านสถานะเศรษฐกิจ)	\bar{X}	ระดับปัญหา	S.D.	ระดับความแตกต่าง
ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต	3.42	ปานกลาง	1.33	น้อย
ปัญหาด้านราคาพืชผล	3.63	มาก	1.15	น้อย
ปัญหาด้านตลาดรองรับ	3.54	มาก	1.20	น้อย
รวม	3.53	มาก	1.23	น้อย

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสถานะเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.53$) มีระดับ ปัญหามาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาด้านราคาพืชผล มีระดับปัญหามาก และปัญหาด้านตลาดรองรับ มีระดับปัญหามาก

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสถานะเศรษฐกิจ (S.D. = 1.23) มี ความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาด้าน ต้นทุนการผลิต (S.D. = 1.33) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาด้านราคาพืชผล (S.D. = 1.15) มีความ แตกต่างกันน้อย และปัญหาด้านตลาดรองรับ (S.D. = 1.20) มีความแตกต่างกันน้อย

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 120 ราย ได้เสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะในการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้ของสมาชิก

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าการเดินทางมาชำระหนี้ที่สำนักงานสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เสียค่าเดินทางเนื่องจากระยะทางไกลและต้องกลางานเพื่อมาชำระหนี้ตามวันและเวลาทำการของสหกรณ์ ได้เสนอให้สหกรณ์เพิ่มช่องทางการรับชำระหนี้แก่สมาชิกเพื่อสะดวกและรวดเร็ว

5.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าด้วยความสามารถในการประกอบอาชีพ สมรรถภาพทางด้านร่างกาย ทำให้ความสามารถในการหารายได้ ลดน้อยลง จึงขอให้สหกรณ์จัดทำโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ขยายงวดการชำระหนี้ ลดดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา และแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนตามความสามารถของสมาชิก

5.3 ข้อเสนอแนะในการเพิ่มรายได้ของสมาชิก

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าด้วยสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันไม่สามารถประกอบอาชีพให้เพียงพอเพื่อหารายได้มาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ จึงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ได้เสนอให้สหกรณ์อบรมฝึกอาชีพให้กับสมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพใหม่เสริมรายได้ จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพอื่น หรือเพิ่มพูนความรู้ทางการเกษตรให้แก่สมาชิกในด้านองค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการไร่ นา สวน เพื่อให้สมาชิกได้นำมาพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มพูนรายได้

5.4 ข้อเสนอแนะในการลดค่าใช้จ่าย/ลดต้นทุนในการผลิต

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าในปัจจุบันต้นทุนการผลิตกับราคาขายมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน บางครั้งการประกอบอาชีพทำนาก็ไม่มีกำไร เนื่องจากราคาข้าวเปลือกต่ำลงแต่ต้นทุนการผลิตกลับสูงขึ้น ได้เสนอให้สหกรณ์จำหน่ายปัจจัยการผลิตคุณภาพดีและราคาต่ำกว่าท้องตลาด และลดค่าใช้จ่ายโดย จัดโครงการให้ความรู้ในด้านการปลูกผักสวนครัว ปลูกพืชแบบผสมผสาน พืชหมุนเวียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอนการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

6. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6.1 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเด็นการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งเป็นแผนกิจกรรมหนึ่งของแผนพัฒนาสหกรณ์ ประกอบด้วย 2 ประเด็นหลัก คือ 1) การพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก พัฒนาศักยภาพของบุคลากรของสหกรณ์ พัฒนาการบริหารจัดการ และสร้างธรรมาภิบาลและการกำกับตรวจสอบสหกรณ์ 2) การพัฒนา การดำเนินธุรกิจโดยเพิ่มความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้แก่สหกรณ์ สร้างนวัตกรรมด้านธุรกิจการเกษตร พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน และการผลิตที่ทำขาย ภายใต้โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์ วันที่ 19 – 20 กันยายน 2561 ณ ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด มีผู้เข้าประชุม จำนวน 59 คน ประกอบด้วย คณะ กรรมการดำเนินการ ผู้นำกลุ่มสมาชิก และสมาชิกสหกรณ์ ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 14 คน ประกอบด้วยฝ่ายจัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ประชุมได้นำเสนอสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ จำนวน 120 ราย เพื่อจัดทำแผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะ ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>1. ปัจจัยด้านสมาชิก</p> <p>1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อยจากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่ามีสมาชิกเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในรอบการชำระสำหรับลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางและระยะยาวในส่วนของรอบปี เช่น รอบการชำระของสมาชิกตามความเข้าใจคือ เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม แต่รอบปีบัญชีของสหกรณ์ คือ เดือนเมษายน ถึง เดือนมีนาคม ของปีถัดไป</p> <p>2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อนจากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน มีระดับปัญหปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าสาเหตุที่สมาชิกรนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อนเนื่องจากเจ้าหนี้มีการติดตาม มีความถี่ในการติดตามสูง ดอกเบี้ยสูง และมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวันค่อนข้างมาก</p>	<p>1. ปัจจัยด้านสมาชิก</p> <p>1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ที่ประชุมมีความคิดเห็นเสนอให้สหกรณ์จัดการอบรมให้สมาชิกผู้กู้ตามประเภทเงินกู้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเงินกู้ หลังการอนุมัติเงินกู้แล้วเสร็จ จัดทำเอกสารตารางรอบการชำระให้ชัดเจนให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐานก่อนถึงรอบการชำระ สหกรณ์ควรดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังที่อยู่ของสมาชิกเพื่อแจ้งให้สมาชิกรมาชำระภายในกำหนด</p> <p>2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อนที่ประชุมมีความคิดเห็นเสนอให้สหกรณ์จัดการให้การศึกษารอบรมแก่สมาชิก ในเรื่องของบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิก และสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกเกิดความศรัทธาในระบบสหกรณ์และมีวินัยในการชำระเงิน เนื่องจากสหกรณ์ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์กลางของสมาชิก เป็นผู้อาวุ่่น้ำของสมาชิก ตามอุดมการณ์สหกรณ์ ที่ว่าการช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งเงินที่สมาชิกกู้ไป เป็นเงินจากหุ้นของสมาชิกท่านอื่นและสหกรณ์ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ การให้การศึกษารอบรมสมาชิกโดยเริ่มตั้งแต่การอบรมสมาชิกเข้าใหม่ ต่อจากนั้นปลูกฝังผ่านระบบ</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายพบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดขันธ์ชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง มีระดับปัญหาปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม ได้ให้ความเห็นว่า ด้วยปัจจุบันสมาชิกประสบปัญหารายได้ต่ำ แต่มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต จึงส่งผลให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา และเกิดดอกเบี้ยค้าง ค่าปรับค้าง เป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีดอกเบี้ยและค่าปรับประจำปี ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดน้อยลง ส่งผลให้มีหนี้ค้างสะสมมากขึ้น</p>	<p>การประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ และสหกรณ์ควรมีมาตรการในด้านการบริหารสินเชื่ออย่างเข้มงวด ฝ่ายสินเชื่อควรดำเนินการติดตามการชำระอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นเสนอให้สหกรณ์จัดการอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนให้แก่สมาชิก เพื่อให้ทราบรายได้ ค่าใช้จ่ายที่แท้จริง ให้ความรู้ด้านการฝึกอาชีพ เช่น การทำนํ้ายาล้างจาน นํ้ายาซักผ้า เพื่อนำความรู้มาผลิตใช้ในครัวเรือน ให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่กับคุณธรรม เพื่อให้สมาชิกสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ในการบริหารจัดการพื้นที่ 30 - 30 - 30 - 10 ทำให้สมาชิกลดรายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้โดยการมีพืชผลที่ผลิตขึ้นเอง ในการประกอบการทำอาหารทานในครัวเรือน</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดผ่อนชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร มีระดับปัญหามานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่า ปัจจุบันวิถีชีวิตในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เปลี่ยนไปจากอดีต ได้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น และสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรประสบปัญหารายได้ไม่เพียงพอ จึงได้ประกอบอาชีพค้าขายอาชีพแกละสลักเป็นอาชีพรอง บางรายได้เปลี่ยนอาชีพจากเกษตรกรเป็นอาชีพค้าขายอย่างเต็มตัว ได้เดินทางไปค้าขายนอกเขตแดนอำเภอพระนครศรีอยุธยาไปยังเขตอำเภออื่น ทำให้เกิดการละเลยการติดต่อมาชำระหนี้กับสหกรณ์ บางรายกู้เงินกับสหกรณ์แล้วนำเงินไปลงทุนค้าขายและด้วยสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน การลงทุนค้าขายก็ไม่เกิดผลดี เกิดการหมุนเงินไม่ทันและขาดส่งชำระหนี้ในที่สุด</p>	<p>4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการ เกษตร</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ควรส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม โดยการติดต่อไปยังสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่สมาชิกที่เป็นเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p data-bbox="308 465 751 551">5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้</p> <p data-bbox="308 568 839 813">จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อย</p> <p data-bbox="308 831 839 1126">จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าเนื่องจากสมาชิกที่มีหนี้ค้างบางรายเห็นว่าไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อตัวเองและเพื่อนสมาชิกที่ก่อพฤติกรรมแบบเดียวกันก็ยังสามารถดำรงชีวิตประจำวันเป็นปกติ อีกทั้งสมาชิกยังขาดความเข้าใจในการชำระหนี้ หรือเงื่อนไต่ตามสัญญา</p>	<p data-bbox="873 465 1316 551">5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้</p> <p data-bbox="873 568 1378 920">ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่า ปัจจุบันสหกรณ์เกิดปัญหาหนี้ค้างเพิ่มขึ้นทุกปี เสนอให้สหกรณ์จัดการอบรมสมาชิกในการให้ความรู้แจ้งปัญหาให้สมาชิกทราบว่าสหกรณ์กำลังประสบปัญหาใด รายงานฐานะการเงินให้สมาชิกทราบว่าแหล่งเงินทุนที่นำมาปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืมนั้นมา</p> <p data-bbox="873 938 1378 1641">จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินซึ่งมีต้นทุนคือ ดอกเบี้ยและค่าปรับ เช่นกัน หากสมาชิกไม่มาชำระคืนแก่สหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดการขาดทุน และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงผลกระทบหากสหกรณ์ไม่สามารถอยู่ได้ จะส่งผลต่อตัวสมาชิกอย่างไร รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในสัญญาเงินกู้หลังจากอนุมัติเงินกู้แล้วสมาชิกมีหน้าที่อย่างไร เช่น ทราบว่ากำหนดชำระเงินกู้ตามสัญญาครบกำหนดเมื่อไหร่ ทราบว่าจำนวนที่ต้องชำระต่องวดเท่าไหร่ ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละเท่าไหร่ และหากสมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามสัญญาต้องจ่ายค่าปรับในอัตรา ร้อยละเท่าไหร่</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>6) ปัญหาสุขภาพ</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่ม เป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาสุขภาพ มีระดับปัญหาปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม จากการลงพื้นที่สอบถามข้อมูลสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระนี้บ้าง รายการที่ประสบปัญหาอยู่และสูญเสียรายได้เพราะเป็นเสาหลักของครอบครัว</p>	<p>6) ปัญหาสุขภาพ</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านสุขภาพเป็นปัญหาที่เล็งได้ยาก หากเกิดขึ้นแล้ว ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตและหากมีหนี้ด้วยแล้วก็ยากต่อการหารายได้เพื่อนำมาชำระหนี้ได้ สหกรณ์ควรมีการพิจารณาสมาชิกเป็นรายบุคคล ตรวจสอบข้อเท็จจริง และจัดทำโครงการที่เหมาะสมแก่สมาชิก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และเพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้</p>
<p>2. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ</p> <p>1) ปัญหาภัยแล้ง</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่ม เป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาภัยแล้ง มีระดับปัญหาน้อย</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่า ปัญหาภัยแล้งมีผลกระทบกับสมาชิกที่เป็นเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ไม่ค่อยได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น แต่ทั้งนี้ก็มีในส่วนของต้นทุนค่าแรงในการขุดเจาะน้ำ เพื่อให้ความชุ่มชื้นแก่ผลผลิต เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น</p>	<p>2. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ</p> <p>1) ปัญหาภัยแล้ง</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่า สหกรณ์ควรที่จะติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตร การเพาะปลูก หรือการเลือกปลูกพืชทดแทน จะทำให้เกษตรกรรู้ว่าควรเลือกพันธ์พืชชนิดใดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ Agri-map ในการตรวจสอบสภาพดิน น้ำ พืช ที่เหมาะสม เพื่อจะได้พันธ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ของแต่ละพื้นที่ และวางแผนการปลูกตามช่วงเวลา เพื่อเพิ่มรายได้อีกทางสำหรับเกษตรกร</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>2) ปัญหาสภาพดิน</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิวดิน ชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในปัญหาสภาพดิน มีระดับปัญหาน้อย</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่า ปัญหาสภาพดินมีผลกระทบกับสมาชิกที่เป็นเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านคุณภาพสารอาหาร แร่ธาตุ ในดิน อาจมีสาเหตุมาจากด้านสภาพภูมิประเทศหรือการใช้สารเคมีมากเกินไป แต่ทั้งนี้ก็มีในส่วนของคุณทุนที่มีราคาแพงและบางครั้งก็ไม่ได้ผล ในการลงทุนซื้อสารปรับสภาพดิน เพื่อฟื้นฟูสภาพดิน ทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น</p>	<p>2) ปัญหาสภาพดิน</p> <p>ที่ประชุมมีความเห็นว่าสหกรณ์ควรที่จะติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดิน ประจำจังหวัด หรือหมอดิน เข้ามาให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหารในดินทำให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดิน ในแปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุงดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสาร ปรับปรุงดินอย่างอื่น ตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น</p>
<p>3) ปัญหาน้ำท่วม</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิวดิน ชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาน้ำท่วม มีระดับปัญหาปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่า ปัญหาน้ำท่วมเป็นปัญหาหลักของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกิดความเสียหายในรอบการผลิต สมาชิกที่กู้เงินมาลงทุน ไม่มีผลผลิตที่จะขายและนำเงินมาใช้หนี้ได้</p>	<p>3) ปัญหาน้ำท่วม</p> <p>ที่ประชุมมีความเห็นว่าสหกรณ์ควรให้ความรู้กับเกษตรกร ให้ติดตามสถานการณ์น้ำ ผ่านทางช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานชลประทานจังหวัดว่าจะมีการปล่อยน้ำหรือหยุดส่งน้ำช่วงใด หรือการแจ้งเตือนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรรู้เท่าทันก่อนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม และสามารถวางแผนรอบการทำงานให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>4) ปัญหาระบบชลประทาน</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิวน้ำขังระหนี่ของสมาชิกที่มีน้ำค้างชำระต่อสหกรณ์ใน ปัญหาระบบชลประทาน มีระดับปัญหาปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าปัญหาระบบชลประทาน มีผลกระทบกับสมาชิกที่เป็นเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการกักเก็บและการระบายน้ำ สืบเนื่องมาจากปัญหาน้ำท่วม</p>	<p>4) ปัญหาระบบชลประทาน</p> <p>ที่ประชุมมีความเห็นว่าสหกรณ์ควรที่จะติดต่อประสานงานกับสำนักงานชลประทานประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร ในด้านการจัดการระบบชลประทานที่ดี การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อเกษตรกรจะได้มีการเตรียมการ และเตรียมความพร้อมว่าช่วงเดือนไหนมีน้ำ ควรจะปลูกพืชชนิดใด ช่วงเดือนไหนน้ำแล้งควรจะปลูกพืชชนิดใด และจะวางระบบน้ำในไร่นาอย่างไรเพื่อลดความเสี่ยง และสามารถเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้ในฤดูแล้ง</p>
<p>5) ปัญหาศัตรูพืช</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิวน้ำขังระหนี่ของสมาชิกที่มีน้ำค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาศัตรูพืช มีระดับปัญหาน้อย</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าปัญหาศัตรูพืช มีผลกระทบกับสมาชิกที่เป็นเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาบ้างเล็กน้อย แก้ปัญหาโดยใช้สารเคมีกำจัดแมลง จึงทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น</p>	<p>5) ปัญหาศัตรูพืช</p> <p>ที่ประชุมมีความเห็นว่าสหกรณ์ควรที่จะติดต่อประสานงานกับสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร เกี่ยวกับชนิดศัตรูพืช โรคพืช สาเหตุการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ความเสียหายต่างๆ ที่เกิดจากศัตรูพืช และวิธีการควบคุม ป้องกัน กำจัด และสอนเทคนิค วิธีการต่างๆ เช่น การทำสารเคมีใช้เอง ในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชรบกวน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกรและลดการสูญเสียผลผลิตการเกษตร</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>3. ปัจจัยสถานะเศรษฐกิจ</p> <p>1) ปัญหาต้นทุนการผลิต</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในปัญหาด้านต้นทุนการผลิต มีระดับปัญหาปานกลาง</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าปัจจุบันต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจากเดิม สมาชิกที่เป็นเกษตรกรกำลังประสบกับกับดักของการเสียดินในด้านการใช้สารเคมีซึ่งบริษัทได้จำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาที่สูง ซึ่งก็ไม่ได้มีหลักประกันว่าจะได้ผลผลิตในราคาที่สูงตาม และเสี่ยงต่อการขาดทุนจากการประกอบอาชีพเกษตรกร กระทบส่งผลกระทบต่อถึงความเป็นอยู่และความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ซึ่งเกษตรกรก็ได้ทราบถึงสาเหตุเป็นอย่างดี แต่ก็ไม่รู้จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร</p> <p>2) ปัญหาราคาพืชผล</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในปัญหาด้านราคาพืชผล มีระดับปัญหาหนัก</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม พบว่าการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก ด้านราคาพืชผลทางการเกษตรในท้องตลาดในปัจจุบัน มีพ่อค้าคนกลางเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร พ่อค้าปลีกจะเดินทางเข้ามาซื้อผลผลิตจากสมาชิกและกดราคาให้ต่ำลงเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพื่อรวบรวมผลผลิตไปสู่</p>	<p>3. ปัจจัยสถานะเศรษฐกิจ</p> <p>1) ปัญหาต้นทุนการผลิต</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่า สหกรณ์ควรมีการสำรวจความต้องการของสมาชิกว่ามีความต้องการปัจจัยการผลิตที่จำเป็นอะไรบ้าง ก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันสินค้าเสื่อมสภาพหากสินค้าไม่เป็นที่ต้องการใช้ของสมาชิก เนื่องด้วยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะได้นำสินค้าทางการเกษตรเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกได้ตรงตามความต้องการ สหกรณ์ควรสำรวจราคา คัดสรร จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่สูงกว่าราคาท้องตลาด มาจำหน่ายแก่สมาชิกพร้อมทั้งมีบริการจัดส่งแก่สมาชิกถึงพื้นที่ และสหกรณ์ควรส่งเสริมให้มีการจัดการอบรมให้สมาชิกหันมาใช้วิธีการทำการเกษตรอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าการผลิตในอนาคต</p> <p>2) ปัญหาราคาพืชผล</p> <p>ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่า สหกรณ์ควรศึกษาหาข้อมูลด้านกลไกการตลาดเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เนื่องด้วยราคาพืชผลหรือภาวะเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก แต่เรายังสามารถนำกลไกทางการตลาดมาใช้เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาได้ และสหกรณ์ควรมีการจัดอบรมด้านการผลิตนำการตลาดให้แก่สมาชิก เพื่อวางแผนผลิตสินค้าตามที่ต้องการ ไม่ให้เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด จะทำให้ผลผลิตมีราคาสูง</p>

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>พ่อค้าคนกลาง คือ กลไกการทำงานเพื่อต้องการส่วนต่างราคาของพ่อค้าปลีก หากสมาชิกที่มีพาหนะในการขนส่งสินค้าก็ยังประสบปัญหาด้านผลผลิตที่นำส่งไปขายในปริมาณที่ไม่มากพอที่จะเกิดรายได้ในสัดส่วนที่เพียงพอเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วเหลือส่วนต่างที่ทำให้เกิดกำไรเพียงเล็กน้อย</p> <p>3) ปัญหาตลาดรองรับ</p> <p>จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาด้านตลาดรองรับ มีระดับปัญหามาก</p> <p>จากการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติม สมาชิกผู้เป็นเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วไม่สามารถหาตลาดจำหน่ายได้ ทำให้ผลผลิตเสียหาย หรือแม้หากหาได้แต่ถูกกดราคาให้ต่ำลง หรือมีปริมาณการส่งที่เป็นหน่วยเล็กๆ ทั้งยังเกิดปัญหาด้านการขนส่ง เช่น ขาดยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ปัจจุบันปัญหาตลาดรับซื้อผลผลิตเป็นปัญหาวงกว้างทั่วทั้งภาคการเกษตร</p>	<p>3) ปัญหาตลาดรองรับ</p> <p>ที่ประชุมมีความเห็นว่า สหกรณ์ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์และสมาชิกของสหกรณ์</p> <p>สหกรณ์ควรมีการเพิ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดให้แก่สมาชิก ทั้งนี้สหกรณ์ควรดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิก เพื่อรองรับจำนวนผลผลิตที่มากขึ้น</p>

6.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.2.1 ปัญหาวัยชราภาพ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมถึงสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ซึ่งพบว่าสมาชิกที่มีหนี้ค้ำบางรายได้กู้เงินจากสหกรณ์เพื่อลงทุนทำการเกษตร ต่อมาด้วยอายุที่สูงขึ้นไม่สามารถทำการเกษตรได้อีก แต่ยังคงมีหนี้ค้ำกับสหกรณ์

ที่ประชุมมีความคิดเห็นเห็นว่า สหกรณ์ควรมีนโยบายรองรับ โดยพิจารณาเป็นรายบุคคล ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือจัดทำโครงการที่เหมาะสมแก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ควรมีการให้การศึกษาอบรมด้านการบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต

6.2.2 ปัญหาการย้ายถิ่นฐาน

ปัจจุบันมีสมาชิกบางรายเป็นหนี้ค้ำนาน ได้ย้ายถิ่นฐานไปยังภูมิลำเนาอื่น ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากในการติดตามหนี้

ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่าการที่จะทราบข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับสมาชิกนั้น จำเป็นต้องอาศัยประธานกลุ่มสมาชิกในการออกพื้นที่สำรวจข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อติดต่อญาติในการขอทราบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกและข้อมูลการติดต่อช่องทางอื่น

6.2.3 ปัญหาด้านการบริหารสินเชื่อ

จากการดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาของสมาชิกที่มีหนี้ค้ำชำระต่อสหกรณ์แล้ว พบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งคือ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อในเชิงรับ ไม่มีการจัดส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังสมาชิกก่อนถึงกำหนดชำระหนี้ ไม่มีการติดตามหนี้ นโยบายการบริหารสินเชื่อและบทลงโทษยังไม่เข้มงวดมากพอ รวมถึงการอนุมัติเงินกู้โดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้และควรครบกำหนดสัญญาก่อนอายุ 60 ปี อีกทั้งสมาชิกควรมีเงินเหลือเพื่อใช้จ่ายสำหรับยังชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของรายได้

ที่ประชุมมีความคิดเห็นเห็นว่า สหกรณ์ควรมีการให้การศึกษาอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในด้านการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ในเชิงรุก เพื่อให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนของการปล่อยสินเชื่อด้วยนโยบาย 5 C (5 C's Policy) นโยบาย 5 P (5 P's Policy) และการเก็บหนี้ ในหลักการของสถาบันการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ศึกษาวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้ำชำระ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง

คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มาปรับใช้กับสหกรณ์ ศึกษาการทำประกันหนี้กับบริษัทประกันภัยที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อลด ความเสี่ยงในอนาคต

6.2.4 การปรับปรุงเว็บไซต์สหกรณ์

เกษตรกรที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความต้องการให้สหกรณ์ ช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น การให้เงินกู้ การพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรม การสร้างความมั่นคงให้ แก่ชีวิต เปรียบเสมือนสหกรณ์เป็นที่พึ่งของสมาชิก

ที่ประชุมมีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ควรศึกษาเรื่องการเพิ่มข้อมูลทางเว็บไซต์ ของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกได้เข้ามาศึกษาข้อมูลสหกรณ์ผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อเป็นการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม และข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์

จากนั้นที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดแผนและกิจกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ตามขั้นตอน ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

แผน/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
	2561	2561	2561	2562	2562	2562
1. สหกรณ์ทำหนังสือแจ้งสมาชิกที่มีหนี้ ค้างชำระให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์	↔					
2. แจ้งช่องทางการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร และดำเนินการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้จาก สมาชิกด้วยแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน	↔					
3. ประชุมพิจารณาโครงการที่เหมาะสมกับ สมาชิก		↔				
4. จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารสินเชื่อ บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง ฝักอาชีพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน องค์กรความรู้ ด้านการทำเกษตรกรรม การตลาดนำการผลิต จัดทำเว็บไซต์สหกรณ์เพื่อเพิ่มข้อมูลข่าวสาร				↔		
5. สำรวจความต้องการของสมาชิกและ ดำเนิน การจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร มาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่เหมาะสม และ มีคุณภาพ				↔		
6. รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก/หาช่องทาง การจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก				↔		
7. ติดตามการชำระและรายงานผล				↔	↔	↔

6.2.5 ข้อเสนอวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ผู้ศึกษาได้สรุปจากข้อเสนอแนะและแผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งสิ้น 7 ข้อ จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ และการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ดังต่อไปนี้

1) การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

(1) สหกรณ์ทำหนังสือแจ้งสมาชิกให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ กรณีสมาชิกย้ายถิ่นฐานให้มอบหมายประธานกลุ่มสมาชิก ในการออกพื้นที่สำรวจข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อติดต่อญาติของสมาชิก ในการขอทราบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกและข้อมูลการติดต่อช่องทางอื่น เพื่อจะได้ดำเนินการติดต่อไปยังสมาชิกผู้ให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระที่มีต่อสหกรณ์

(2) แจ้งช่องทางการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารและดำเนินการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้จากสมาชิกด้วยแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน โดยการส่งหนังสือไปยังสมาชิกเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบถึงช่องทางการรับชำระหนี้ช่อง ทางอื่นนอกจากการมาชำระด้วยตนเอง

(3) ประชุมพิจารณาโครงการที่เหมาะสมกับสมาชิก เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก แบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยชราภาพ กลุ่มผู้ประสบปัญหาสุขภาพ กลุ่มผู้ประสบปัญหาด้านอาชีพและหนี้สินภายนอก โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ในการพิจารณาจะดำเนินการพิจารณาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมและสภาพความเป็นจริง เช่น การขยายงวดการชำระหนี้ การลดดอกเบี้ยค้ำรับ การลดค่าปรับค้ำรับ หรือการลดดอกเบี้ยประจำปีในอัตราที่เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา และแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนตามความสามารถของสมาชิก

2) การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ

(4) จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารสินเชื่อ บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ การเกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง อบรมฝึกอาชีพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการจัดทำเว็บไซต์สหกรณ์เพื่อเพิ่มข้อมูลข่าวสาร

ก. การให้การศึกษอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในด้านการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ในเชิงรุก เพื่อให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนของการปล่อยสินเชื่อด้วยนโยบาย 5 C (5 C's Policy) นโยบาย 5 P (5 P's Policy) และการเก็บหนี้ ในหลักการของสถาบันการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ศึกษาวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้ำชำระ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องคำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดงวดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมาปรับใช้กับสหกรณ์ ศึกษาการทำประกันหนี้กับบริษัทประกันภัยที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต

ข. การให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก

ก) บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง ฝึกออาชีพ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก ประกอบด้วย 1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ โดยการจัดการอบรมให้สมาชิกผู้กู้ตามประเภทเงินกู้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเงินกู้ หลังการอนุมัติเงินกู้แล้วเสร็จ จัดทำเอกสารตารางรอบการชำระให้ชัดเจนให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐาน ก่อนถึงรอบการชำระ สหกรณ์ควรดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังที่อยู่ของสมาชิก เพื่อแจ้งให้สมาชิกมาชำระภายในกำหนด 2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน จัดการให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก ในเรื่องของบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิก และสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกเกิดความศรัทธาในระบบสหกรณ์และมีวินัยในการชำระหนี้ เนื่องจากสหกรณ์ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์กลางของสมาชิก เป็นอยู่ชั่วคราวของสมาชิก ตามอุดมการณ์สหกรณ์ ที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งเงินที่สมาชิกกู้ไป เป็นเงินจากหุ้นของสมาชิกท่านอื่นและสหกรณ์ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ การให้การศึกษอบรมสมาชิกโดยเริ่มตั้งแต่การอบรมสมาชิกเข้าใหม่ ต่อจากนั้นปลูกฝังผ่านระบบการประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ 3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยการจัดการอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนให้แก่สมาชิก เพื่อให้ทราบรายได้ ค่าใช้จ่ายที่แท้จริง ให้ความรู้ด้านการฝึกออาชีพ เช่น การทำน้ายาล้างจาน น้ายาซักผ้า เพื่อนำความรู้มาผลิตใช้เองในครัวเรือน ให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่กับคุณธรรม เพื่อให้สมาชิกสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ในการบริหารจัดการพื้นที่ 30 - 30 - 30 - 10 ทำให้สมาชิกลดรายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้โดยการมีพืชผลที่ผลิตขึ้นเอง ในการประกอบการทำอาหารทานในครัวเรือน 4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร โดยการแจ้งข้อมูลผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ เพื่อสำรวจความต้องการสมาชิกที่ต้องการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรมและส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ว่าสหกรณ์จะติดต่อไปยังสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่สมาชิกที่เป็นเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน 5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ โดยการจัดการอบรมสมาชิกในการให้ความรู้ แจ้งปัญหาให้สมาชิกทราบว่าสหกรณ์กำลังประสบปัญหาใด รายงานฐานะการเงินให้สมาชิกทราบว่าแหล่งเงินทุนที่นำมาปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืมนั้นมาจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินซึ่งมีต้นทุนคือ ดอกเบี้ยและค่าปรับ เช่นกัน หากสมาชิกไม่มาชำระคืนแก่สหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดการขาดทุน

และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงผลกระทบหากสหกรณ์ไม่สามารถอยู่ได้จะส่งผลกระทบต่อตัวสมาชิกอย่างไร รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในสัญญาเงินกู้หลังจากอนุมัติเงินกู้แล้ว สมาชิกมีหน้าที่อย่างไร เช่น ทราบว่ากำหนดชำระเงินกู้ตามสัญญาครบกำหนดเมื่อไหร่ ทราบว่าจำนวนที่ต้องชำระต่องวดเท่าไร ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละเท่าไร และหากสมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามสัญญาต้องจ่ายค่าปรับในอัตราร้อยละเท่าไร หากสมาชิกเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญา สมาชิกจะไม่ต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยค้างที่สะสมและค่าปรับที่เกิดจากการผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สมาชิกสามารถควบคุมได้

ข) *องค์ความรู้ด้านการทำเกษตรกรรม* เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้าน ภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย 1) ปัญหาภัยแล้ง ติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำ จังหวัด เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตร การเพาะปลูก หรือการเลือกปลูกพืชทดแทน จะทำให้ เกษตรกรรู้ว่าควรเลือกพันธ์พืชชนิดใดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ Agri-map ในการสำรวจสภาพดิน น้ำ พืช ที่เหมาะสม เพื่อจะได้พันธ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ของแต่ละพื้นที่ และวางแผนการปลูกตามช่วงเวลา เพื่อเพิ่มรายได้อีกทางสำหรับเกษตรกร 2) ปัญหา สภาพดิน ติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด หรือหมอดิน เข้ามาให้ความรู้ ด้านการวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหารในดินทำให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินใน แปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุง ดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสารปรับปรุงดินอย่างอื่น ตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิต เพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น 3) ปัญหาน้ำท่วม ติดตตามสถานการณ์น้ำผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา หรือการแจ้งเตือนจากหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการประสานงานกับสำนักงาน ชลประทานจังหวัด เพื่อเข้ามาวางแผน หรือแจ้งข่าวสารว่าจะมีการปล่อยน้ำหรือหยุดส่งน้ำช่วงใด เพื่อให้เกษตรกรรู้เท่าทันก่อนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม และสามารถวางแผนรอบการทำงานให้อยู่ใน ช่วงเวลาที่เหมาะสม 4) ปัญหาระบบชลประทาน ติดต่อประสานงานกับสำนักงานชลประทานประจำ จังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร ในด้านการจัดการระบบชลประทานที่ดี การบริหารจัดการน้ำ อย่างเป็นระบบ เพื่อเกษตรกรจะได้มีการเตรียมการ และเตรียมความพร้อมว่าช่วงเดือนไหนมีน้ำ ควร จะปลูกพืชชนิดใด ช่วงเดือนไหนน้ำแล้งควรที่จะปลูกพืชชนิดใด และจะวางระบบน้ำในไร่นาอย่างไรเพื่อ ลดความเสี่ยงและสามารถเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้ได้ทันฤดูแล้ง 5) ปัญหาศัตรูพืช ติดต่อประสานงานกับ สำนักงานเกษตรประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร เกี่ยวกับชนิดศัตรูพืช โรคพืช สาเหตุการ แพร่ระบาดของศัตรูพืช ความเสียหายต่างๆ ที่เกิดจากศัตรูพืช และวิธีการควบคุม ป้องกัน กำจัด และ สอนเทคนิค วิธีการต่างๆ เช่น การทำสารเคมีใช้เองในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชรบกวน เพื่อลดภาระ ค่าใช้จ่ายของเกษตรกรและลดการสูญเสียผลผลิตการเกษตร

ค) การตลาดนำการผลิต เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ประกอบ ด้วย 1) ปัญหาต้นทุนการผลิต สร้างการรับรู้ในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยการจัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคายุติธรรมมาจำหน่าย พร้อมทั้งมีบริการจัดส่งแก่สมาชิกถึงพื้นที่ ทั้งนี้ควรแนะนำให้สมาชิกทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ควบคู่หรือทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าการผลิตในอนาคต เนื่องจากความต้องการของตลาดในเกษตรอินทรีย์มีราคาค่อนข้างสูง 2) ปัญหาราคาพืชผล สร้างการรับรู้เรื่องการใช้กลไกการตลาดเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เนื่องด้วยราคาพืชผลหรือภาวะเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก แต่เรายังสามารถนำกลไกทางการตลาดมาใช้เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาได้ เพื่อวางแผนผลิตสินค้า/ปลูกพืช ตามที่ตลาดต้องการ ไม่ให้เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด จะทำให้ผลผลิตมีราคาสูง 3) ปัญหาตลาดรองรับ สร้างการรับรู้เรื่องธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาด แล้วดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิกสู่ตลาดภายนอก

ง) การจัดทำเว็บไซต์สหกรณ์ ทำการปรับปรุงการเพิ่มข้อมูลทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกได้เข้ามาศึกษาข้อมูลสหกรณ์ผ่านช่องทางออนไลน์ และเป็น การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม ลิงค์เว็บไซต์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

(5) *สำรวจความต้องการของสมาชิกและดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยการสำรวจความต้องการของสมาชิกว่ามีความต้องการปัจจัยการผลิตที่จำเป็นอะไรบ้าง ก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันสินค้าเสื่อมสภาพหากสินค้าไม่เป็นที่ต้องการใช้ของสมาชิก เนื่องด้วยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะได้นำสินค้าทางการเกษตรเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกได้ตรงตามความต้องการ สหกรณ์ควรสำรวจราคา คัดสรร จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่สูงกว่าราคาท้องตลาดมาจำหน่ายแก่สมาชิก*

(6) *รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก/หาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก โดยการเพิ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดให้แก่สมาชิก แล้วดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิกสู่ตลาด เช่น การดำเนินการประสานงานเพื่อสร้างเครือข่ายกับโรงสีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือการประสานเพื่อติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. พระนครศรีอยุธยา จำกัด*

(7) ติดตามการชำระและรายงานผล สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2562 แล้วทำการประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินการทั้ง 7 ข้อ สหกรณ์สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องในปีบัญชีถัดไป การปล่อยเงินกู้และการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการบริหารสินเชื่ออย่างเคร่งครัด และการให้การศึกษาอบรมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมขึ้นอีก

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
5. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์
6. เพื่อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นลูกหนี้ค้างชำระสำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561 จำนวน 120 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์รวบรวมข้อมูลเข้าที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

1.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1.1 สภาพทั่วไปส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 60 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-5 คน สำหรับระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิมัธยมศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีรายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท

1.1.2 สภาพทั่วไปส่วนการเกษตรของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการเกษตร สำหรับผู้ที่ยังทำการเกษตรอยู่ มีพื้นที่ทำการเกษตรไม่เกิน 1 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินทำกินบนที่ดินของตนเอง ประเภทการเพาะปลูกสมาชิกทำสวนเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้ภาคการเกษตรในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า 30,000 บาท

1.2 วิเคราะห์พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ พบว่า พฤติกรรมด้านหนี้สินของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่กู้เงินกับสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ใช้เงินกู้เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง 50,001 – 200,000 บาท การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบันส่วนใหญ่ขาดส่งเป็นปีแรก สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS จากข้อมูลสมาชิกกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 = ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.6 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน ผลการศึกษาพบว่า รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 = รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.7 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงิน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .028 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 = ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.8 พื้นที่การเพาะปลูก ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงิน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H_0 = พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.9 การถือครองที่ดิน ผลการศึกษาพบว่า การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงิน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ด้านการใช้เงินกู้ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา $H_0 =$ การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน ด้านการใช้เงินกู้ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.10 ประเภทการเพาะปลูก ผลการศึกษาพบว่า ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงิน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา $H_0 =$ ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

1.3.11 รายได้ภาคการเกษตรต่อปี ผลการศึกษาพบว่า รายได้ภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงิน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .502 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ด้านการใช้เงินกู้ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .242 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .738 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ด้านการขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .667 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ด้านหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .398 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา $H_1 =$ รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

1.3.12 ต้นทุนการผลิตต่อปี ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนการผลิตต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ด้านประเภทของการกู้เงินซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา $H_0 =$ ต้นทุนการผลิตต่อปีกับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กันในด้านประเภทของการกู้เงิน

1.4 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรี อยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS จากข้อมูลสมาชิกกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ พบว่า ระดับปัญหาของปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม ($\bar{X} = 2.72$) มีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในด้านสมาชิก มีระดับปัญหาน้อย และปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในด้านภัยธรรมชาติและด้านสภาวะเศรษฐกิจ มีระดับปัญหาปานกลาง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในภาพรวม (S.D.= 0.57) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือเหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยด้านสมาชิก (S.D.= 0.83) มีความแตกต่างกันน้อย ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ (S.D.= 0.61) มีความแตกต่างกันน้อย และปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ (S.D.= 1.17) มีความแตกต่างกันน้อย จะสังเกตเห็นได้ว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันน้อย อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน หรือเหมือนๆ กัน ซึ่งสามารถสรุปผลเป็นรายด้านดังนี้

1.4.1 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ (ด้านสมาชิก)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสมาชิก ($\bar{X} = 2.55$) มีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ในปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ มีระดับปัญหาน้อย และปัญหาสุขภาพ มีระดับปัญหาปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิदनัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสมาชิก (S.D.= 1.14) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ

เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ (S.D. = 1.16) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน (S.D.= 1.23) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง (S.D.= 0.91) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร (S.D.= 1.21) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ (S.D.= 0.95) มีความแตกต่างกันน้อย และปัญหาสุขภาพ (S.D.= 1.39) มีความแตกต่างค่อนข้างมาก

1.4.2 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ (ด้านภยธรรมชาติ)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านภยธรรมชาติ (\bar{X} = 2.59) มีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัญหาภัยแล้ง มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาสภาพดิน มีระดับปัญหาน้อย ปัญหาน้ำท่วม มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาระบบชลประทาน มีระดับปัญหาปานกลาง และปัญหาศัตรูพืช มีระดับปัญหาน้อย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านภยธรรมชาติ (S.D.= 1.11) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือเหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ปัญหาภัยแล้ง (S.D.= 0.92) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาสภาพดิน (S.D.= 1.11) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาน้ำท่วม (S.D.= 1.27) มีความแตกต่างค่อนข้างมาก ปัญหาระบบชลประทาน (S.D.= 1.21) มีความแตกต่างกันน้อย และปัญหาศัตรูพืช (S.D.= 1.04) มีความแตกต่างกัน

1.4.3 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ (ด้านสภาวะเศรษฐกิจ)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสภาวะเศรษฐกิจ (\bar{X} = 3.53) มีระดับปัญหาหนัก เมื่อพิจารณาแต่ละปัญหาพบว่า ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต มีระดับปัญหาปานกลาง ปัญหาด้านราคาพืชผล มีระดับปัญหาหนัก และปัญหาด้านตลาดรองรับ มีระดับปัญหาหนัก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ในด้านสภาวะเศรษฐกิจ (S.D.= 1.23) มีความแตกต่างกันน้อย หรือใกล้เคียง หรือ เหมือนๆ กัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต (S.D.= 1.33) มีความแตกต่างกันน้อย ปัญหาด้านราคาพืชผล (S.D.= 1.15) มีความแตกต่างกันน้อย และ ปัญหาด้านตลาดรองรับ (S.D.= 1.20) มีความแตกต่างกันน้อย

1.5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ จำนวน ได้เสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.5.1 ข้อเสนอแนะในการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้ของสมาชิก

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าการเดินทางมาชำระหนี้ที่ สำนักงานสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด เสียค่าเดินทางเนื่องจากระยะทางไกลและ ต้องลงงานเพื่อมาชำระหนี้ตามวันและเวลาทำการของสหกรณ์ ได้เสนอให้สหกรณ์เพิ่มช่องทางในการ รับชำระหนี้แก่สมาชิกเพื่อสะดวกและรวดเร็ว

1.5.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าด้วยความสามารถในการ ประกอบอาชีพ สมรรถภาพทางด้านร่างกาย ทำให้ความสามารถในการหารายได้ลดน้อยลง จึงขอให้ สหกรณ์จัดทำโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ขยายงวดการชำระหนี้ ลดดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา และแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนตามความสามารถของสมาชิก

1.5.3 ข้อเสนอแนะในการเพิ่มรายได้ของสมาชิก

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าด้วยสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันไม่สามารถประกอบอาชีพให้เพียงพอเพื่อหารายได้มาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ จึงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ตามกำหนด ได้เสนอให้สหกรณ์อบรมฝึกอาชีพให้กับสมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพใหม่เสริม รายได้ จัดหาโครงการพัฒนาอาชีพอื่น หรือเพิ่มพูนความรู้ทางการเกษตรให้แก่สมาชิกในด้าน องค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการไร่ นา สวน เพื่อให้สมาชิกได้นำมาพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เพิ่มพูนรายได้

1.5.4 ข้อเสนอแนะในการลดค่าใช้จ่าย/ลดต้นทุนในการผลิต

จากการสัมภาษณ์สมาชิก ได้ให้ความเห็นว่าในปัจจุบันต้นทุนการผลิตกับ ราคาขายมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน บางครั้งการประกอบอาชีพทำนาก็ไม่มีการไถ เนื่องจากราคา ข้าวเปลือกต่ำลงแต่ต้นทุนการผลิตกลับสูงขึ้น ได้เสนอให้สหกรณ์จำหน่ายปัจจัยการผลิตคุณภาพดี และราคาต่ำกว่าท้องตลาด และลดค่าใช้จ่ายโดย จัดโครงการให้ความรู้ในด้านการปลูกผักสวนครัว ปลูกพืชแบบผสมผสาน พืชหมุนเวียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอนการจัดทำบัญชี ครัวเรือน เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

1.6 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินการ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเด็นการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังนี้

1.6.1 ปัจจัยด้านสมาชิก

1) **ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้** ให้สหกรณ์จัดการอบรมให้สมาชิกผู้กู้ตามประเภทเงินกู้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเงินกู้ หลังการอนุมัติเงินกู้แล้วเสร็จ จัดทำเอกสารตารางรอบการชำระให้ชัดเจนให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐาน ก่อนถึงรอบการชำระ สหกรณ์ควรดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังที่อยู่ของสมาชิก เพื่อแจ้งให้สมาชิกมาชำระภายในกำหนด

2) **ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน** ให้สหกรณ์จัดการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก ในเรื่องของบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิก และสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกเกิดความศรัทธาในระบบสหกรณ์และมีวินัยในการชำระเงิน เนื่องจากสหกรณ์ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์กลางของสมาชิก เป็นอยู่ข้างอู่หน้าของสมาชิก ตามอุดมการณ์สหกรณ์ที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งเงินที่สมาชิกกู้ไป เป็นเงินจากหุ้นของสมาชิกท่านอื่น และสหกรณ์ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ การให้การศึกษาอบรมสมาชิกโดยเริ่มตั้งแต่การอบรมสมาชิกเข้าใหม่ ต่อจากนั้นปลูกฝังผ่านระบบการประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ และสหกรณ์ควรมีมาตรการในด้านการบริหารสินเชื่ออย่างเข้มงวด ฝ่ายสินเชื่อควรดำเนินการติดตามการชำระอย่างต่อเนื่อง

3) **ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง** ให้สหกรณ์จัดการอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนให้แก่สมาชิก เพื่อให้ทราบรายได้ ค่าใช้จ่ายที่แท้จริง ให้ความรู้ด้านการฝึกอาชีพ เช่น การทำน้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า เพื่อนำความรู้มาผลิตใช้เองในครัวเรือน ให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่กับคุณธรรม เพื่อให้สมาชิกสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ในการบริหารจัดการพื้นที่ 30 – 30 – 30 – 10 ทำให้สมาชิกลดรายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้โดยการผลิตที่ผลิตขึ้นเอง ในการประกอบการทำอาหารทานในครัวเรือน

4) *ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร* สหกรณ์ควรส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยการติดต่อไปยังสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่สมาชิกที่เป็นเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

5) *ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้* ให้สหกรณ์จัดการอบรมสมาชิกในการให้ความรู้ แจ้งปัญหาให้สมาชิกทราบว่าสหกรณ์กำลังประสบปัญหาใด รายงานฐานะการเงินให้สมาชิกทราบว่าแหล่งเงินทุนที่นำมาปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืมนั้นมาจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินซึ่งมีต้นทุนคือดอกเบี้ยและค่าปรับ เช่นกัน หากสมาชิกไม่มาชำระคืนแก่สหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดการขาดทุน และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงผลกระทบหากสหกรณ์ไม่สามารถอยู่ได้จะส่งผลต่อตัวสมาชิกอย่างไร รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในสัญญาเงินกู้ หลังจากอนุมัติเงินกู้แล้วสมาชิกมีหน้าที่อย่างไร เช่น ทราบว่ากำหนดชำระเงินกู้ตามสัญญาครบกำหนดเมื่อไหร่ ทราบว่าจำนวนที่ต้องชำระต่องวดเท่าไหร่ ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละเท่าไหร่ และหากสมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามสัญญาต้องจ่ายค่าปรับในอัตราร้อยละเท่าไหร่

6) *ปัญหาสุขภาพ* สหกรณ์ควรมีการพิจารณาสมาชิกเป็นรายบุคคล ตรวจสอบข้อเท็จจริง และจัดทำโครงการที่เหมาะสมแก่สมาชิก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และเพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้

1.6.2 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

1) *ปัญหาภัยแล้ง* สหกรณ์ควรติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตร การเพาะปลูก หรือการเลือกปลูกพืชทดแทน จะทำให้เกษตรกรรู้ว่าควรเลือกพันธ์พืชชนิดใดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ Agri-map ในการสำรวจสภาพดิน น้ำ พืช ที่เหมาะสม เพื่อจะได้พันธ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละพื้นที่ และวางแผนการปลูกตามช่วงเวลา เพื่อเพิ่มรายได้อีกทางสำหรับเกษตรกร

2) *ปัญหาสภาพดิน* สหกรณ์ควรติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด หรือหมอดิน เข้ามาให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหารในดินทำให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินในแปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุงดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสารปรับปรุงดินอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น

3) *ปัญหาน้ำท่วม* สหกรณ์ควรให้ความรู้กับเกษตรกร ให้ติดตามสถานการณ์น้ำผ่านทางช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานชลประทานจังหวัด ว่าจะมีการปล่อยน้ำหรือหยุดส่งน้ำช่วงใด หรือการแจ้งเตือนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรรู้เท่าทันก่อนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม และสามารถวางแผนรอบการทำงานให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

4) *ปัญหาระบบชลประทาน* สหกรณ์ควรติดต่อประสานงานกับสำนักงานชลประทานประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร ในด้านการจัดการระบบชลประทานที่ดี การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อเกษตรกรจะได้มีการเตรียมการ และเตรียมความพร้อมว่าช่วงเดือนไหนมีน้ำ ควรจะปลูกพืชชนิดใด ช่วงเดือนไหนน้ำแล้งควรจะปลูกพืชชนิดใด และจะวางระบบน้ำในไร่นาอย่างไรเพื่อลดความเสี่ยงและสามารถเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้ได้ทันฤดูแล้ง

5) *ปัญหาศัตรูพืช* สหกรณ์ควรที่จะติดต่อประสานงานกับสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร เกี่ยวกับชนิดศัตรูพืช โรคพืช สาเหตุการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ความเสียหายต่างๆ ที่เกิดจากศัตรูพืช และวิธีการควบคุม ป้องกัน กำจัด และสอนเทคนิควิธีการต่างๆ เช่น การทำสารเคมีใช้เองในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชรบกวน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกรและลดการสูญเสียผลผลิตการเกษตร

1.6.3 ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ

1) *ปัญหาต้นทุนการผลิต* สหกรณ์ควรมีการสำรวจความต้องการของสมาชิกว่ามีความต้องการปัจจัยการผลิตที่จำเป็นอะไรบ้าง ก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันสินค้าเสื่อมสภาพหากสินค้าไม่เป็นที่ต้องการใช้ของสมาชิก เนื่องด้วยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะได้นำสินค้าทางการเกษตรเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกได้ตรงตามความต้องการ สหกรณ์ควรสำรวจราคา คัดสรร จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่สูงกว่าราคาท้องตลาด มาจำหน่ายแก่สมาชิกพร้อมทั้งมีบริการจัดส่งแก่สมาชิกถึงพื้นที่ และสหกรณ์ควรส่งเสริมให้มีการจัดการอบรมให้สมาชิกหันมาใช้วิธีการทำการเกษตรอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าการผลิตในอนาคต

2) *ปัญหาราคาพืชผล* สหกรณ์ควรศึกษาหาข้อมูลด้านกลไกการตลาดเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เนื่องด้วยราคาพืชผลหรือภาวะเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก แต่เรายังสามารถนำกลไกทางการตลาดมาใช้เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาได้ และสหกรณ์ควรมีการจัดอบรมด้านการผลิตนำการตลาดให้แก่สมาชิก เพื่อวางแผนผลิตสินค้าตามที่ตลาดต้องการ ไม่ให้เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด จะทำให้ผลผลิตมีราคาสูง

3) *ปัญหาตลาดรองรับ* สหกรณ์ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์และสมาชิกของสหกรณ์ สหกรณ์ควรมีการเพิ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดให้แก่สมาชิก ทั้งนี้สหกรณ์ควรดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิก เพื่อรองรับจำนวนผลผลิตที่มากขึ้น

1.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและการแก้ไขปัญหา

1.7.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ปัญหาวิทยุชราภาพ สหกรณ์ควรมีนโยบายรองรับ โดยพิจารณาเป็นรายบุคคล ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือจัดทำโครงการที่เหมาะสมแก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ควรมีการให้การศึกษอบรมด้านการบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต

2) ปัญหาการย้ายถิ่นฐาน สหกรณ์ควรมอบหมายหน้าที่ให้ประธานกลุ่มสมาชิก ออกพื้นที่สำรวจข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อติดต่อญาติในการขอทราบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกและข้อมูลการติดต่อช่องทางอื่น

3) ปัญหาด้านการบริหารสินเชื่อ สหกรณ์ควรมีการให้การศึกษอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในด้านการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ในเชิงรุก เพื่อให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนของการปล่อยสินเชื่อด้วยนโยบาย 5 C (5 C's Policy) นโยบาย 5 P (5 P's Policy) และการเก็บหนี้ ในหลักการของสถาบันการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ศึกษาวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องคำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดงวดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มาปรับใช้กับสหกรณ์

4) การปรับปรุงเว็บไซต์สหกรณ์ สหกรณ์ควรศึกษาเรื่องการเพิ่มข้อมูลทางเว็บไซต์ของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกได้เข้ามาศึกษาข้อมูลสหกรณ์ผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม และข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์

1.7.2 การแก้ปัญหา

ผู้ศึกษาได้สรุปวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พระนครศรีอยุธยา จำกัด จากข้อเสนอแนะและแผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งสิ้น 7 ขั้นตอน จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ และการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ทำหนังสือแจ้งสมาชิกให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ กรณีสมาชิกย้ายถิ่นฐานให้มอบหมายประธานกลุ่มสมาชิก ในการออกพื้นที่สำรวจข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อติดต่อญาติของสมาชิก ในการขอทราบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกและข้อมูลการติดต่อช่องทางอื่น เพื่อจะได้ดำเนินการติดต่อไปยังสมาชิกผู้กู้ให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระที่มีต่อสหกรณ์

2) *แจ้งช่องทางการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารและดำเนินการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้จากสมาชิกด้วยแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน โดยการส่งหนังสือไปยังสมาชิกเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบถึงช่องทางการรับชำระหนี้ช่องทางอื่นนอกจากการมาชำระด้วยตนเอง*

3) *ประชุมพิจารณาโครงการที่เหมาะสมกับสมาชิก เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก แบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยชราภาพ กลุ่มผู้ประสบปัญหาสุขภาพ กลุ่มผู้ประสบปัญหาด้านอาชีพและหนี้สินภายนอก โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ในการพิจารณาจะดำเนินการพิจารณาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมและสภาพความเป็นจริง เช่น การขยายงวดการชำระหนี้ การลดดอกเบี้ยค้างรับ การลดค่าปรับค้างรับ หรือการลดดอกเบี้ยประจำปีในอัตราที่เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา และแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนตามความสามารถของสมาชิก การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ*

4) *จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารสินเชื่อ บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ การเกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง อบรมฝึกอาชีพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการจัดทำเว็บไซต์สหกรณ์เพื่อเพิ่มข้อมูลข่าวสาร*

การให้การศึกษอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในด้านการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ในเชิงรุก เพื่อให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนของการปล่อยสินเชื่อด้วยนโยบาย 5 C (5 C's Policy) นโยบาย 5 P (5 P's Policy) และการเก็บหนี้ ในหลักการของสถาบันการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ศึกษาวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามหนี้เงินกู้ค้างชำระ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องคำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดงวดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมาปรับใช้กับสหกรณ์ ศึกษาการทำประกันหนี้กับบริษัทประกันภัยที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต

การให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก

(1) *บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง ฝึกอาชีพ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก ประกอบด้วย 1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ โดยการจัดการอบรมให้สมาชิกผู้กู้ตามประเภทเงินกู้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเงินกู้ หลังการอนุมัติเงินกู้แล้วเสร็จ จัดทำเอกสารตารางรอบการชำระให้ชัดเจนให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐาน ก่อนถึงรอบการชำระ สหกรณ์ควรดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังที่อยู่ของสมาชิก เพื่อแจ้งให้สมาชิกมาชำระภายในกำหนด 2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน จัดการให้การศึกษอบรมแก่สมาชิกในเรื่องของบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิก และสิทธิที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกเกิดความศรัทธาในระบบสหกรณ์และมีวินัยในการชำระเงิน เนื่องจากสหกรณ์ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์กลางของ*

สมาชิก เป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำของสมาชิก ตามอุดมการณ์สหกรณ์ ที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งเงินที่สมาชิกกักไป เป็นเงินจากหุ้นของสมาชิกท่านอื่นและสหกรณ์ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ การให้การศึกษอบรมสมาชิกโดยเริ่มตั้งแต่การอบรมสมาชิกเข้าใหม่ ต่อจากนั้นปลูกฝังผ่านระบบการประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ 3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยการจัดการอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนให้แก่สมาชิก เพื่อให้ทราบรายได้ ค่าใช้จ่ายที่แท้จริง ให้ความรู้ด้านการฝึกอาชีพ เช่น การทำน้ายาล้างจาน น้ายาซักผ้า เพื่อนำความรู้มาผลิตใช้เองในครัวเรือน ให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่กับคุณธรรม เพื่อให้สมาชิกสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ในการบริหารจัดการพื้นที่ 30 - 30 - 30 - 10 ทำให้สมาชิกลดรายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้โดยการมีพืชผลที่ผลิตขึ้นเอง ในการประกอบการทำอาหารทานในครัวเรือน 4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร โดยการแจ้งข้อมูลผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ เพื่อสำรวจความต้องการสมาชิกที่ต้องการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรมและส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ว่าสหกรณ์จะติดต่อไปยังสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่สมาชิกที่เป็นเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน 5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้ โดยการจัดการอบรมสมาชิกในการให้ความรู้ แจ้งปัญหาให้สมาชิกทราบว่าสหกรณ์กำลังประสบปัญหาใด รายงานฐานะการเงินให้สมาชิกทราบว่าแหล่งเงินทุนที่นำมาปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืมนั้นมาจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินซึ่งมีต้นทุนคือ ดอกเบี้ยและค่าปรับ เช่นกัน หากสมาชิกไม่มาชำระคืนแก่สหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดการขาดทุน และชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงผลกระทบหากสหกรณ์ไม่สามารถอยู่ได้จะส่งผลกระทบต่อตัวสมาชิกอย่างไร รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในสัญญาเงินกู้หลังจากอนุมัติเงินกู้แล้ว สมาชิกมีหน้าที่อย่างไร เช่น ทราบว่ากำหนดชำระเงินกู้ตามสัญญาครบกำหนดเมื่อไหร่ ทราบว่าจำนวนที่ต้องชำระต้องงวดเท่าไหร่ ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละเท่าไหร่ และหากสมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามสัญญาต้องจ่ายค่าปรับในอัตราร้อยละเท่าไหร่ หากสมาชิกเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญา สมาชิกจะไม่ต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยค้างที่สะสมและค่าปรับที่เกิดจากการผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สมาชิกสามารถควบคุมได้

(2) *องค์ความรู้ด้านการทำเกษตรกรรม* เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย 1) ปัญหาภัยแล้ง ติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้ด้านการเกษตร การเพาะปลูก หรือการเลือกปลูกพืชทดแทน จะทำให้เกษตรกรรู้ว่า ควรเลือกพันธุ์พืชชนิดใดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ Agri-map ในการสำรวจสภาพดิน น้ำ พืช ที่เหมาะสม เพื่อจะได้พันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ของแต่ละพื้นที่ และวางแผนการปลูกตามช่วงเวลา เพื่อเพิ่มรายได้อีกทางสำหรับเกษตรกร 2) ปัญหาสภาพดิน ติดต่อประสานงานกับสำนักงานพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด หรือหมอดิน เข้ามาให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหารในดินทำให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินในแปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุงดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสารปรับปรุงดินอย่างอื่น ตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น 3) ปัญหาน้ำท่วม ติดตามสถานการณ์น้ำผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา หรือการแจ้งเตือนจากหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการประสานงานกับสำนักงานชลประทานจังหวัด เพื่อเข้ามาวางแผน หรือแจ้งข่าวสารว่าจะมีการปล่อยน้ำหรือหยุดส่งน้ำช่วงใด เพื่อให้เกษตรกรรู้เท่าทันก่อนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม และสามารถวางแผนรอบการทำงานให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม 4) ปัญหาระบบชลประทาน ติดต่อประสานงานกับสำนักงานชลประทานประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร ในด้านการจัดการระบบชลประทานที่ดี การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อเกษตรกรจะได้มีการเตรียมการ และเตรียมความพร้อมว่าช่วงเดือนไหนมีน้ำ ควรจะปลูกพืชชนิดใด ช่วงเดือนไหนน้ำแล้งควรจะปลูกพืชชนิดใด และจะวางระบบน้ำในไร่นาอย่างไรเพื่อลดความเสี่ยงและสามารถเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้ได้ทันฤดูแล้ง 5) ปัญหาศัตรูพืช ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเกษตรประจำจังหวัด เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกร เกี่ยวกับชนิดศัตรูพืช โรคพืช สาเหตุการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ความเสียหายต่างๆ ที่เกิดจากศัตรูพืช และวิธีการควบคุม ป้องกัน กำจัด และสอนเทคนิค วิธีการต่างๆ เช่น การทำสารเคมีใช้เองในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชรบกวน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกรและลดการสูญเสียผลผลิตการเกษตร

(3) *การตลาดนำการผลิต* เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) ปัญหาต้นทุนการผลิต สร้างการรับรู้ในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยการจัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคายุติธรรมมาจำหน่าย พร้อมทั้งมีบริการจัดส่งแก่สมาชิกถึงพื้นที่ ทั้งนี้ควรแนะนำให้สมาชิกทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ควบคู่หรือทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าการผลิตในอนาคต เนื่องจากความต้องการของตลาดในเกษตรอินทรีย์มีราคาค่อนข้างสูง 2) ปัญหาราคาพืชผล สร้างการรับรู้เรื่องการใช้กลไกการตลาดเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เนื่องด้วยราคาพืชผลหรือภาวะเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก แต่เรายังสามารถนำกลไกทางการตลาดมาใช้เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาได้ เพื่อวางแผนผลิตสินค้า/ปลูกพืช ตามที่ตลาด

ต้องการ ไม่ให้เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด จะทำให้ผลผลิตมีราคาสูง 3) ปัญหาตลาดรองรับ สร้างการรับรู้เรื่องธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาด แล้วดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิกสู่ตลาดภายนอก

(4) *การจัดทำเว็บไซต์สหกรณ์* ทำการปรับปรุงการเพิ่มข้อมูลทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกได้เข้ามาศึกษาข้อมูลสหกรณ์ผ่านช่องทางออนไลน์ และเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม ลิงค์เว็บไซต์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

1.7.5 *สำรวจความต้องการของสมาชิกและดำเนินการจัดหา* ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยการสำรวจความต้องการของสมาชิกว่ามีความต้องการปัจจัยการผลิตที่จำเป็นอะไรบ้าง ก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันสินค้าเสื่อมสภาพหากสินค้าไม่เป็นที่ต้องการใช้ของสมาชิก เนื่องด้วยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะได้นำสินค้าทางการเกษตรเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกได้ตรงตามความต้องการ สหกรณ์ควรสำรวจราคา คัดสรร จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่สูงกว่าราคาท้องตลาดมาจำหน่ายแก่สมาชิก

1.7.6 *รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก/หาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก*
โดยการเพิ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดให้แก่สมาชิก แล้วการดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากสมาชิกสู่ตลาด เช่น การดำเนินการประสานงานเพื่อสร้างเครือข่ายกับโรงสีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือการประสานเพื่อติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. พระนครศรีอยุธยา จำกัด

1.7.7 *ติดตามการชำระและรายงานผล* สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2562 แล้วทำการประเมินผลความสำเร็จ ในการดำเนินการทั้ง 7 ข้อ สหกรณ์สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องในปีบัญชีถัดไป การปล่อยเงินกู้และการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการบริหารสินเชื่ออย่างเคร่งครัด และการให้การศึกษอบรมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมขึ้นอีก

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาอธิบายประกอบการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ อันประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ส่วนบุคคล ในรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือน และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน และ 2) ส่วนการเกษตร ให้รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่การเพาะปลูก การถือครองที่ดิน ประเภทการเพาะปลูก รายได้ภาคการเกษตรต่อปี และต้นทุนการผลิตต่อปี สามารถให้ข้อมูลผู้ทำการศึกษาได้ว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกิดขึ้นในพฤติกรรมมนุษย์ อยู่ในกระบวนการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สิน

2.2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ ในรายละเอียดเกี่ยวกับ ประเภทของเงินกู้เงิน การใช้เงินกู้ จำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์ การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ สามารถให้ข้อมูลผู้ทำการศึกษาได้ว่าสถานภาพด้านหนี้สินของสมาชิกปัจจุบัน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่กู้เงินกับสหกรณ์ ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ใช้เงินกู้เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จำนวนหนี้สินที่มีกับสหกรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง 50,001 – 200,000 บาท การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบันส่วนใหญ่ขาดส่งเป็นปีแรก สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

2.3 ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ พบว่า 1) เพศมีความสัมพันธ์กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ 2) อายุมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน ด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และด้านหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 3) สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และด้านหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 4) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน 5) ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 6) รายได้นอกภาคการเกษตรต่อเดือนมีความสัมพันธ์กันในด้านจำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 7) ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 8) พื้นที่การเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 9) การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน ด้านการใช้เงินกู้ และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 10) ประเภทการเพาะปลูกมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน และหนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์ 11) รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ 12) ต้นทุนการผลิตต่อปีมีความสัมพันธ์กันในด้านประเภทของการกู้เงิน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ กับพฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปประกอบการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างครบถ้วน

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่เป็นเกษตรกรลดลง เนื่องด้วยปัจจัยที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสมาชิก ประกอบด้วย ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้ ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ปัญหาพฤติกรรมการเล่นแบบสมาชิกที่ไม่ชำระ 2) ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาสภาพดินปัญหาน้ำท่วม ปัญหาระบบชลประทาน และปัญหาศัตรูพืช 3) ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ปัญหาต้นทุนการผลิต ปัญหาราคาพืชผล และปัญหาตลาดรองรับ เป็นปัจจัยที่ทำให้ขีดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกนั้นลดลง หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วทำให้ทราบว่า ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติและปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่สมาชิกสหกรณ์ไม่สามารถควบคุมได้ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพการเกษตรขึ้นอยู่กับสภาวะธรรมชาติเป็นหลัก ส่วนปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจซึ่งไม่ได้ประสบปัญหาแค่สมาชิกสหกรณ์เท่านั้น ยังคงเป็นปัญหาสำหรับเกษตรกรทั่วไป ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลให้ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำลง ปัญหาดังกล่าวล้วนส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของสมาชิกที่เป็นเกษตรกรเป็นอย่างมาก ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกไม่แน่นอน ส่วนปัจจัยด้านสมาชิก พบว่าเป็นปัจจัยที่สืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านภัยธรรมชาติและปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ โดยในปัจจุบันสมาชิกผู้เป็นเกษตรกรได้หันไปประกอบอาชีพด้านอื่น เช่น อาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป เป็นต้น เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่รายได้ของสมาชิกก็ยังคงพอยังชีพได้เท่านั้น ผลการศึกษาบางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันต์ฤทัย ก้องเกียรติธีระ (2558) พบว่า ปัญหาอุปสรรคของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพสูง สมาชิกประสบกับภัยธรรมชาติ สมาชิกมีต้นทุนการผลิตสูงและราคาผลผลิตตกต่ำ และงานวิจัยของ อุดมพร กาใจทราย (2551) ความตอนหนึ่งได้กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรคในการชำระของสมาชิกมาจากสภาพดินฟ้าอากาศที่ทำให้สมาชิกขายผลผลิตไม่คุ้มค่ากับการลงทุน และราคาปุ๋ยแพงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงสมาชิกสหกรณ์ควรทำการเกษตรหลายๆ ชนิด ทั้งการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องของภัยธรรมชาติ และราคาผลผลิต เพื่อมีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

2.5 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะ 4 ด้าน ใหญ่ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะในการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้ของสมาชิก 2) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 3) ข้อเสนอแนะในการเพิ่มรายได้ของสมาชิก 4) ข้อเสนอแนะในการลดค่าใช้จ่าย/ลดต้นทุนในการผลิต การรับข้อเสนอแนะจากสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ค้างชำระนั้นเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการแก้ไขปัญหา ทำให้สหกรณ์กำหนดทิศทางได้ตรงกับความต้องการของสมาชิกและสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสหกรณ์

2.6 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเด็นการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินการ ผู้นำกลุ่มสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วให้ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมปัจจัยด้านอื่น คือ ปัญหาภัยธรรมชาติ ย้ายถิ่นฐาน ปัญหาด้านการบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยง และการปรับปรุงเว็บไซต์สหกรณ์ จากการศึกษาได้ให้ข้อคิดว่า สหกรณ์ควรมีการพัฒนาให้เท่าทันยุค เหตุการณ์ สถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระไม่ใช่แค่เพียงการเร่งรัดหนี้สินเท่านั้น แต่ควรมองปัจจัยรอบด้านและพัฒนาแต่ละด้านให้เกิดความสมดุล การศึกษาข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ แล้วนำมาประยุกต์ใช้ โดยการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านเข้ามาถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาบุคลากรและสมาชิกสหกรณ์ พร้อมกับพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นที่พึ่งของสมาชิก จากแผนกิจกรรมการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จำนวน 7 ขั้นตอน ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หากสมาชิกมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็จะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ผลการศึกษาบางส่วนได้สอดคล้องกับการศึกษาของ สยาม ยิงทวีหยก (2550) ในข้อเสนอแนะในการจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินควรที่จะมีการปรับปรุงพัฒนาการในด้านต่อไปนี้ ได้แก่ การอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่พนักงาน การปรับปรุงแบบโครงสร้างองค์กร การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยง

2.7 ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนคร

ศรี อยุธยา จำกัด ได้สรุปจากข้อเสนอแนะและแผนกิจกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ทั้งสิ้น 7 ขั้นตอน คือ การแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ

- 1) สหกรณ์ทำหนังสือแจ้งสมาชิกให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ กรณีสมาชิกย้ายถิ่นฐานให้มอบหมายประธานกลุ่มสมาชิก ในการออกพื้นที่สำรวจข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อติดต่อญาติของสมาชิก ในการขอทราบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกและข้อมูลการติดต่อช่องทางอื่น เพื่อจะได้ดำเนินการติดต่อไปยังสมาชิกผู้กู้ให้เข้ามาติดต่อกับสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระที่มีต่อสหกรณ์
- 2) แจ้งช่องทาง การโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารและดำเนินการเพิ่มช่องทางการชำระหนี้จากสมาชิกด้วยแอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟน โดยการส่งหนังสือไปยังสมาชิกเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบถึงช่องทางการรับชำระหนี้ ช่องทางอื่นนอกจากการมาชำระด้วยตนเอง
- 3) ประชุมพิจารณาโครงการที่เหมาะสมกับสมาชิก เพื่อ แก้ไขปัญหาปัจจัยด้านสมาชิก แบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยชราภาพ กลุ่มผู้ประสบปัญหาสุขภาพ กลุ่ม ผู้ประสบปัญหาด้านอาชีพและหนี้สินภายนอก โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในการพิจารณาจะ ดำเนินการพิจารณาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมและสภาพความเป็นจริง เช่น การขยายงวดการ ชำระหนี้ การลดดอกเบี้ยค้างรับ การลดค่าปรับค้างรับ หรือการลดดอกเบี้ยประจำปีในอัตราที่ เหมาะสม เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา และแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย

ในแต่ละเดือนตามความสามารถของสมาชิก และการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ

- 4) จัดอบรมให้ความรู้ด้านการ บริหารสินเชื่อ บทบาทหน้าที่สมาชิก การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ การเกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจ พอเพียง อบรมฝึกอาชีพ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน จัดทำเว็บไซต์สหกรณ์เพื่อเพิ่มข้อมูลข่าวสาร (การให้การศึกษาอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สมาชิก)
- 5) สำรวจ ความต้องการของสมาชิกและดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก ในราคาที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยการสำรวจความต้องการของสมาชิกว่ามีความต้องการปัจจัย การผลิตที่จำเป็นอะไรบ้าง ก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันสินค้าเสื่อมสภาพหาก สินค้าไม่เป็นที่ต้องการใช้ของสมาชิก เนื่องด้วยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะได้นำ สินค้าทางการเกษตรเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิกได้ตรงตามความต้องการ สหกรณ์ควรสำรวจราคา คัดสรร จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่สูงกว่าราคาท้องตลาด มาจำหน่ายแก่สมาชิก
- 6) รวบรวม ผลผลิตจากสมาชิก/หาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก โดยการเพิ่มธุรกิจรวบรวมผลผลิตจาก สมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการตลาดให้แก่สมาชิก แล้วการดำเนินการหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิต จากสมาชิกสู่ตลาด เช่น การดำเนินการประสานงานเพื่อสร้างเครือข่ายกับโรงสีในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา หรือการประสานเพื่อติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. พระนครศรีอยุธยา จำกัด
- 7) ติดตามการชำระและรายงานผล สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2562

แล้วทำการประเมินผลความสำเร็จ ในการดำเนินการทั้ง 7 ข้อ สหกรณ์สามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง ในปีบัญชีถัดไป การปล่อยเงินกู้และการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการบริหารสินเชื่ออย่างเคร่งครัด และการให้การศึกษาอบรมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมขึ้นอีก โดยผู้ศึกษาได้จำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ และการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ เพื่อให้การปฏิบัติสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้

3.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปปรับปรุง พัฒนา ในการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ และวางแผนในการพัฒนาธุรกิจสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ และสามารถทราบถึงปัญหา สาเหตุ และปัจจัยในด้านต่างๆ ของสมาชิกที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตนัดชำระหนี้ และส่งผลโดยตรงต่อสหกรณ์ส่งผลให้เกิดปัญหานี้ค้ำจนานเป็นจำนวนมาก และจากการศึกษาถึงการแก้ปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด สหกรณ์ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มาประเมินถึงศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก อีกทั้งปรับอัตราเงินกู้ให้มีความเหมาะสมให้สมาชิก สามารถกู้เงินไปและสามารถนำเงินมาชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ได้ ควรสร้างการรับรู้และการเข้าใจร่วมกันระหว่างสมาชิกและสหกรณ์ ในด้านข้อบังคับ ระเบียบ สิทธิของสมาชิก บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ นโยบายหรือมาตรการต่างๆ ของสหกรณ์ฯ ผ่านที่ประชุมกลุ่มและที่ประชุมใหญ่ และการประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ เพื่อให้สมาชิกมีการส่งชำระคืนเงินกู้ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา

3.1.2 สหกรณ์ควรมีโครงการไว้รองรับในการแก้ไขปัญหานี้ค้ำจนาน เช่น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเป็นกรณีพิเศษ และท้ายที่สุดสหกรณ์ควรเปิดรับความรู้ใหม่ๆ จากภายนอก ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาสินเชื่อ การแก้ไขปัญหา เพื่อลดความเสี่ยงจากการปล่อยสินเชื่อ และการบริหารงานโดยทั่วไปของสหกรณ์ การจัดชั้นลูกหนี้และการควบคุมภายในสหกรณ์

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาในครั้งนี้เก็บข้อมูลเฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้ำชำระต่อสหกรณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่านั้น มิได้ศึกษาในเขตพื้นที่อื่น ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ อาจมีความแตกต่างกันไปตามเขตพื้นที่และสถานการณ์ปัจจุบัน และเน้นการแก้ปัญหาหนี้ค้ำชำระสำหรับมูลหนี้ปัจจุบันอันเนื่องมาจากสหกรณ์

ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้ ก่อให้เกิดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมาก และเกิดการขาดทุนของสหกรณ์ในที่สุด ดังนั้นผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อไปควรศึกษาให้ครอบคลุมถึงการบริหารสินเชื่อและการจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์หรือสถาบันการเงินให้มากขึ้น

3.2.2 หากในอนาคตมีผู้สนใจนำการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้นำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่น ผู้สนใจสามารถนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ที่ค้างชำระในสถาบันการเงินเพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาได้กว้างขึ้น

3.2.3 ผู้สนใจศึกษาในเรื่องดังกล่าว อาจทำการศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดปัญหาหนี้ค้างจากการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้านการบริหารสินเชื่อและการจัดการความเสี่ยงจากสถาบันการเงิน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2542). *พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2549). *คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2549). *หลักการเรียกเก็บหนี้*. กรุงเทพฯ: วารสารสำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์.
- _____. (2550). *การสหกรณ์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กองวิชาการกรมส่งเสริมสหกรณ์.
- _____. (2551). *ชุดฝึกอบรม เรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์*. กรุงเทพฯ:
ส่วนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์.
- กันต์ฤทัย ก้องเกียรติธีระ. (2558). *แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรเมืองพาน จำกัด จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จุฑามาศ หนูมาก. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
รัตภูมิ จำกัด อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา*. (ปัญหาพิเศษปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- ชนัฐศรณ์ แก้ววิมล. (2556). *ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์
การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ทวีทยา บุศยรัตน์. (2541). *การบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์*. (การค้นคว้า
แบบอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). “พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 (ออนไลน์)”
สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2561 จาก [https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/
LawsAndRegulations/DocLib_ThaiLaw/Law_T31_Institution.pdf](https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/LawsAndRegulations/DocLib_ThaiLaw/Law_T31_Institution.pdf).
- นันทภรณ์ บุญทอง. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
นนทบุรี.

- พรณิชา สุภาวรงค์. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกะปิ จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- รัชพล รวยพงษ์. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางเลน จำกัด จังหวัดนครปฐม. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- วิศิษฐ์ วงศ์กิตติรักษ์. (2543). *ผลกระทบของวิธีการแก้ไขปัญหานี้ภาคธนาคารที่มีต่อความสามารถในการให้สินเชื่อ ระหว่างปี พ.ศ.2540-2541. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- วิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด. (2556). *ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2556: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.*
- _____. (2558). *รายงานกิจการประจำปี 2558: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.*
- _____. (2559). *รายงานกิจการประจำปี 2559: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.*
- _____. (2560). *รายงานกิจการประจำปี 2560: สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.*
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนท่องเที่ยวไทยเพื่อการพัฒนาจำกัด. “ความหมายของสหกรณ์ (ออนไลน์)” สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2561 จาก <http://www.thaitourism.coop/story>.
- สยาม ยิงทวีหยก. (2550). *การจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- สมนึก ระวิพันธ์. (2553). *ปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวารินชำราบ จำกัด อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.*
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา. (2561). *รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา.*
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2561). *โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.*

อุดมพร กาใจทราย. (2551). *แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
แม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจสหกรณ์
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*

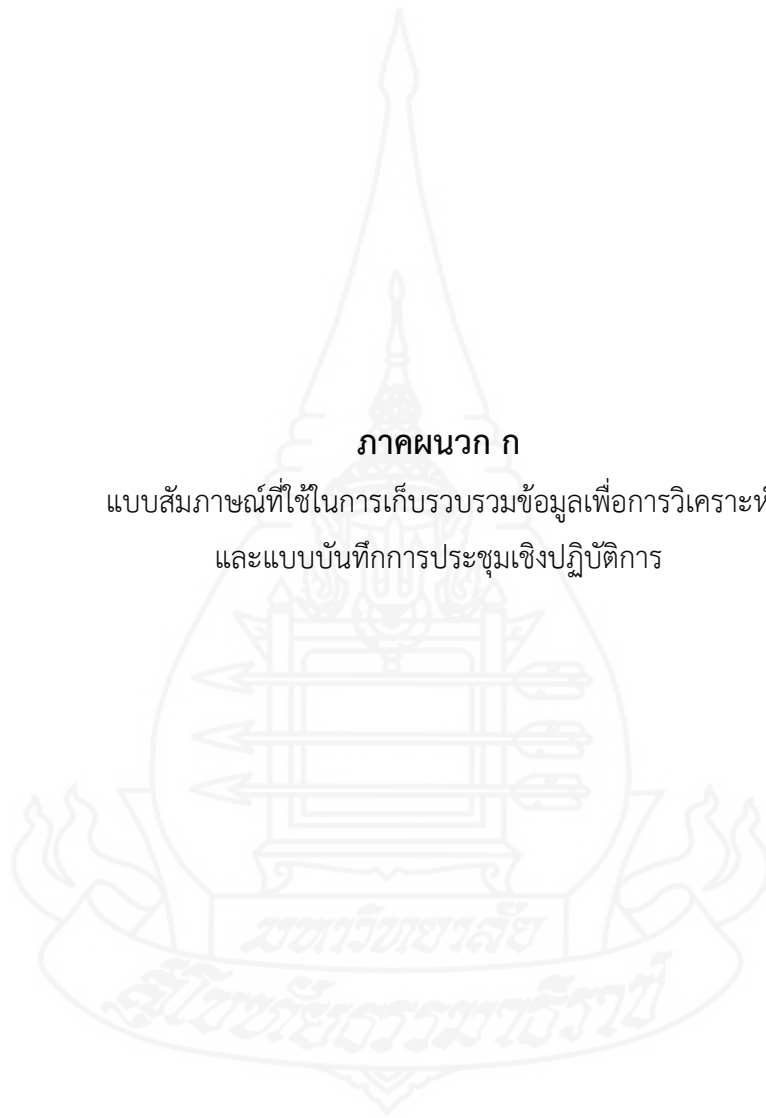

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์
และแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ ใช้สำหรับสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จะปฏิบัติเป็นความลับและจะนำไปใช้ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เท่านั้น
3. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ตอนที่ 2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผัดนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ระดับปัญหาที่ส่งผล	มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับปัญหาที่ส่งผล	มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับปัญหาที่ส่งผล	ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับปัญหาที่ส่งผล	น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับปัญหาที่ส่งผล	น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระในความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระ
ต่อสหกรณ์

หมายเหตุ : ใส่เครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ในช่อง () ที่ตรงกับตัวท่าน

ส่วนบุคคล

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 30 ปี () 30 - 39 ปี
() 40 - 49 ปี () 50 - 59 ปี
() 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

() โสด () สมรส
() หม้าย/อย่าร้าง

4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

() คนเดียว () 2 -3 คน
() 4 - 5 คน () 6 คนขึ้นไป

5. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () มัธยมศึกษาตอนต้น
() มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. () ปวส.
() ปริญญาตรี () ปริญญาโทหรือสูงกว่า

6. รายได้นอกภาคการเกษตร (ต่อเดือน)

() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 - 10,000 บาท
() 10,001 - 15,000 บาท () 15,001 -20,000 บาท
() มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป () ไม่มี

7. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (ต่อเดือน)

() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 - 10,000 บาท
() 10,001 - 15,000 บาท () 15,001 -20,000 บาท
() มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป

ส่วนการเกษตร

8. พื้นที่การเพาะปลูก

☐ ไม่เกิน 1 ไร่	☐ ไม่เกิน 5 ไร่
☐ ไม่เกิน 10 ไร่	☐ มากกว่า 10 ไร่ ขึ้นไป
☐ ไม่ทำการเกษตร	

9. การถือครองที่ดิน

☐ บนที่ดินของตนเอง	☐ เช่าที่ดินผู้อื่น
☐ บนที่ดินของตนเองและเช่าที่ดินผู้อื่น	☐ ไม่ทำการเกษตร

10. ประเภทการเพาะปลูก

☐ ทำไร่	☐ ทำนา
☐ ทำสวน	☐ ทำไร่นาสวนผสม
☐ ปลูกพืชไม่ใช้ดิน	☐ ไม่ทำการเกษตร

11. รายได้จากการเกษตร (ต่อปี)

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 - 10,000 บาท
☐ 10,001 - 30,000 บาท	☐ 30,001 - 60,000 บาท
☐ มากกว่า 60,000 บาท ขึ้นไป	☐ ไม่ทำการเกษตร

12. ต้นทุนการผลิต (ต่อปี)

☐ ต่ำกว่า 30,000 บาท	☐ 30,001 - 50,000 บาท
☐ 50,001 - 80,000 บาท	☐ 80,001 - 100,000 บาท
☐ มากกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป	☐ ไม่ทำการเกษตร

ตอนที่ 2 พฤติกรรมด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ที่มี
หนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

13. ประเภทของการกู้เงิน

☐ เงินกู้ระยะสั้น	☐ เงินกู้ระยะปานกลาง
☐ เงินกู้ระยะยาว	☐ เงินกู้ระยะสั้น/เงินกู้ระยะปานกลาง
☐ เงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว	☐ เงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาว

14. การใช้เงินกู้

☐ ซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	☐ ซื้อ/สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน/โรงเรือน
☐ ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร	☐ การเกษตร
☐ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. จำนวนหนี้สินที่มีต่อสหกรณ์

☐ น้อยกว่า 50,000 บาท	☐ 50,001 - 200,000 บาท
☐ 200,001 - 400,000 บาท	☐ 400,001 - 700,000 บาท
☐ 700,001 - 1,000,000 บาท	☐ มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป

16. การขาดส่งชำระหนี้ปัจจุบัน

☐ ขาดส่งชำระ 1 ปี	☐ ขาดส่งชำระ 2 ปี
☐ ขาดส่งชำระ 3 ปี	☐ ขาดส่งชำระ 4 ปี
☐ ขาดส่งชำระ 5 ปี	☐ ขาดส่งชำระมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

17. หนี้สินในส่วนอื่นนอกจากสหกรณ์

☐ ไม่มี	☐ น้อยกว่า 50,000 บาท
☐ 50,001 - 200,000 บาท	☐ 200,001 - 400,000 บาท
☐ 400,001 - 700,000 บาท	☐ 700,001 - 1,000,000 บาท
☐ มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป	

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
ที่มีหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์

ท่านคิดว่าปัญหาต่อไปนี้ มีผลต่อการขาดส่งชำระหนี้ของสมาชิกมากน้อยเพียงใด

หมายเหตุ : ใส่เครื่องหมาย \surd ในช่องที่ท่านมีความคิดเห็นตรงกับระดับปัญหาของตัวท่าน

ปัจจัยที่ส่งผลถึงการผิมนัดชำระหนี้	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ปัจจัยด้านสมาชิก					
1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้					
2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน					
3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง					
4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร					
5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้					
6) ปัญหาสุขภาพ					
2. ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ					
1) ปัญหาภัยแล้ง					
2) ปัญหาสภาพดิน					
3) ปัญหาน้ำท่วม					
4) ปัญหาระบบชลประทาน					
5) ปัญหาศัตรูพืช					
3. ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ					
1) ปัญหาต้นทุนการผลิต					
2) ปัญหาราคาพืชผล					
3) ปัญหาตลาดรองรับ					

แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	ข้อเสนอแนะ
1. ปัจจัยด้านสมาชิก	1. ปัจจัยด้านสมาชิก
1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้	1) ปัญหาสมาชิกไม่ทราบกำหนดการชำระหนี้
2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน	2) ปัญหาการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่นก่อน
3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง	3) ปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง
4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร	4) ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร
5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้	5) ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้
6) ปัญหาสุขภาพ	6) ปัญหาสุขภาพ
2. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	2. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ
1) ปัญหาภัยแล้ง	1) ปัญหาภัยแล้ง
2) ปัญหาสภาพดิน	2) ปัญหาสภาพดิน
3) ปัญหาน้ำท่วม	3) ปัญหาน้ำท่วม
4) ปัญหาระบบชลประทาน	4) ปัญหาระบบชลประทาน
5) ปัญหาศัตรูพืช	5) ปัญหาศัตรูพืช
3. ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ	3. ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ
1) ปัญหาต้นทุนการผลิต	1) ปัญหาต้นทุนการผลิต
2) ปัญหาราคาพืชผล	2) ปัญหาราคาพืชผล
3) ปัญหาตลาดรองรับ	3) ปัญหาตลาดรองรับ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

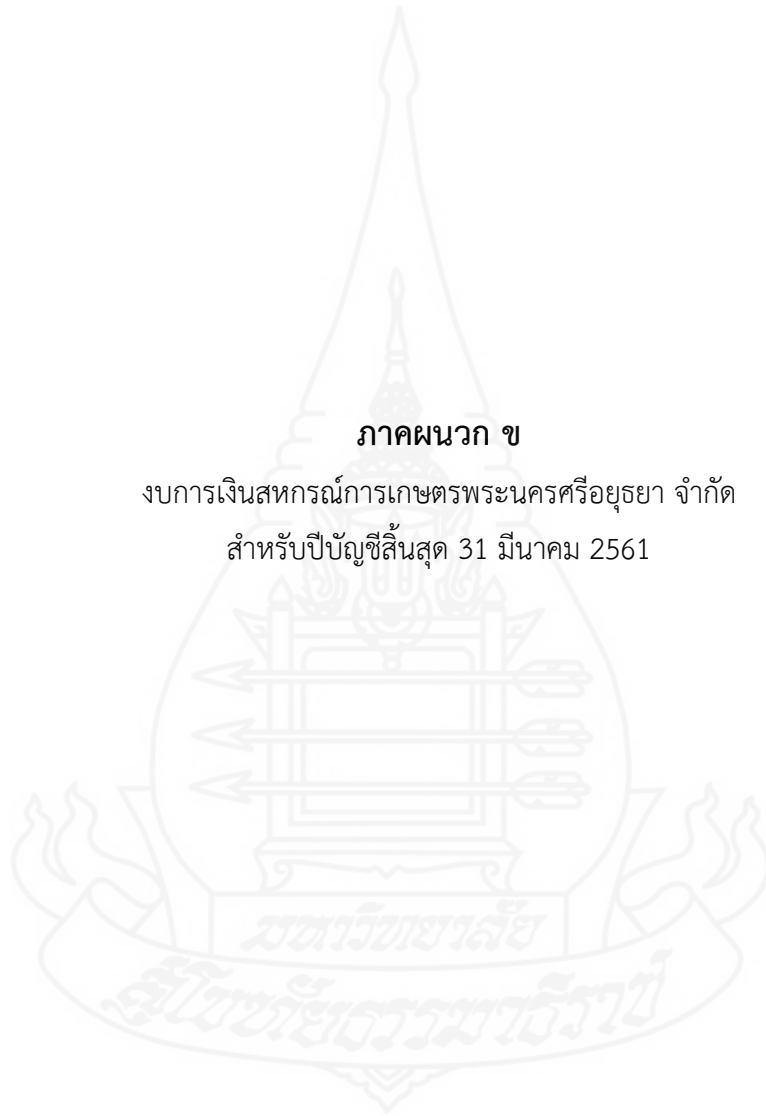
.....

.....

.....

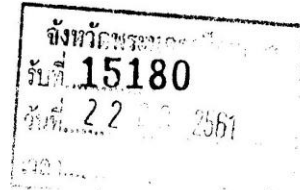
ภาคผนวก ข

งบการเงินสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2561

ที่ กษ ๐๔ อย/๗๒๘

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา
 ข ๕/๒๑ ถนนปรีดีพนมยงค์
 ตำบลหอรัตนไชย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การสอบบัญชีสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ สตท.๑ ๘๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบบัญชี จำนวน ๑ ชุด

ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่อ้างถึง ได้แต่งตั้งนางณอมศรี โคติวงศ์ เป็นผู้สอบบัญชี
 สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑
 นั้น ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบบัญชีเรียบร้อยแล้ว ดังปรากฏในรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา จึงขอส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบบัญชี
 จำนวน ๑ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิศมัย หุนตระกูล)

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา

สาย อย ๐๒

โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๑๒

โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๑๒

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
รับที่..... ๒๖.๒๐
วันที่..... ๒๒/๑๐/๒๕๖๑
เวลา..... ๑๔.๕๘

สำเนา

สภกรรมการเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2561	ปี 2560
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	1,020,661.24	4,200,754.69
เงินฝากสหกรณ์อื่น-สุทธิ	3	21,890,505.97	22,597,575.75
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5	38,446,715.50	36,059,257.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	6	60,236,191.58	48,225,714.35
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	7	7,615,397.99	6,044,849.36
สินค้าคงเหลือ		1,700,102.82	2,440,104.69
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้าปุ๋ย	8	6,812,346.00	15,993,721.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	300,668.28	2,210,433.21
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		138,022,589.38	137,772,410.05
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	4	87,700.00	87,700.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	30,888,400.00	33,226,434.00
ลูกหนี้ระยะยาว	6	8,641,309.27	8,813,944.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10	25,952,076.92	26,961,782.95
สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดิน		713,425.13	772,937.63
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	11	4,025,219.65	4,375,235.20
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		70,308,130.97	74,238,033.78
รวมสินทรัพย์		208,330,720.35	212,010,443.83
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	12	53,012,123.08	49,500,000.00
เงินรับฝาก	13	111,560,188.37	115,020,758.16
ค่าบำรุงสินนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		1,225.51	0.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	14	1,606,552.84	2,002,128.04
รวมหนี้สินหมุนเวียน		166,180,089.80	166,522,886.20

หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	6,039,098.90	5,683,994.45
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		6,039,098.90	5,683,994.45
รวมหนี้สิน		172,219,188.70	172,206,880.65
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		31,613,130.00	32,302,150.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	16	2,431,147.53	1,697,245.28
ทุนสำรอง			
ทุนสำรอง		5,710,191.76	5,681,616.77
หัก โอนไปชดเชยขาดทุน		(3,642,937.64)	0.00
		2,067,254.12	5,681,616.77
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	17	(3,642,937.64)	122,551.13
หัก โอนทุนสำรองมาชดเชย		3,642,937.64	0.00
		0.00	122,551.13
รวมทุนของสหกรณ์		36,111,531.65	39,803,563.18
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		208,330,720.35	212,010,443.83
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

(ลงชื่อ) สมหมาย ไทยประยูร

(นายสมหมาย ไทยประยูร)

ประธานกรรมการ

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) สมเกียรติ กิจจาร์ักษ์

นิเทศ์ สุขรัง

(นายสมเกียรติ กิจจาร์ักษ์)

เลขานุการ

(นางสาวณิชาภัทน์ สุขรัง)

นักวิชาการตรวจสอบบัญชี

วันที่ 15 สิงหาคม 2561

หมายเหตุประกอบงบที่ 5

5. เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2561		ปี 2560	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้เอื้ออาทร	1,351,651.00	0.00	1,413,151.00	0.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	10,468,660.00	0.00	10,539,338.00	0.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	27,178,259.00	19,238,400.00	25,351,664.00	23,450,434.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว	2,958,311.00	11,650,000.00	2,082,015.00	9,776,000.00
รวมเงินให้กู้ยืม	41,956,881.00	30,888,400.00	39,386,168.00	33,226,434.00
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	3,510,165.50	0.00	3,326,911.00	0.00
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	38,446,715.50	30,888,400.00	36,059,257.00	33,226,434.00

ภาคผนวก ค

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด
ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์
พ.ศ. 2556

-สำเนา-

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์

พ.ศ. 2556

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 102 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 39 ครั้งที่ 7 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2556 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2556”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2552

ข้อ 4. การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 5. วัตถุประสงค์ของการกู้เงินสมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิต สำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ไร่ ยากำจัดศัตรูพืชและ โรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตรอย่างอื่น
ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปุ๋ยสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือ สัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขาย
และค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลผลิตการเกษตร ซึ่งผู้กู้ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องการชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื้อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น
ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 7 วรรคแรก

(ซ) ชำระเบี้ยประกันชีวิตโดยบริษัทที่สหกรณ์ถือหุ้นอยู่เท่านั้น

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์ การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

- (ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำคั่นคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น
- (ค) ทำสวน
- (ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อรายได้เพิ่มขึ้น
- (จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ
เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่งและอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร
- (ฉ) ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการ
การเกษตร
- (ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ
ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร
- (ซ) ขำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
เงินกู้เป็นระกวคั่นให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

(3) เงินกู้ระยะยาว ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร
ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

- (ก) นुकเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร
- (ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คั่นคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น
- (ค) ทำสวน
- (ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น
- (จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ
เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร
- (ฉ) ซื้อ หรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เกี่ยวกับการ
การเกษตร
- (ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ
เกี่ยวกับการเกษตร
- (ซ) ขำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่
เกี่ยวกับเงินกู้ เป็นระกวคั่นให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 6 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้นสุดแต่
คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและ

การชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลผลิตเฉพาะส่วนเพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้ในกรณีที่ผู้กู้เงินระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้จำนวนเงินกู้รายใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้รายก่อนต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีที่ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลผลิตเฉพาะส่วนเพื่อขายการประเมินราคาผลผลิตดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการ ได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้าจำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้นสุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น จำนวนเงินกู้ระยะยาวแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และเงินกู้ระยะยาวรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 1,000,000.- บาทไม่ได้

ข้อ 7. ระยะเวลาแห่งเงินกู้เงินกู้ระยะสั้นนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลผลิตอันผลิตด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในเจ็ดปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกินสิบปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะยาวนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวนเงินกู้รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกินสิบห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ 14 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้นไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 8. หลักประกันเงินกู้การกู้เงินตามระเบียบนี้ ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกัน โดย คณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่า อสังหาริมทรัพย์นั้น มีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่า 75 % ของจำนวนเงินกู้ ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของ

อสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกิน 2,000,000.- บาท จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียง 2,000,000.- บาท ก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะมี ในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อ สหกรณ์

- (2) มีบัญชีเงินฝากค้ำประกันหนี้เงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของยอดเงินฝากของจำนวนเงินกู้ ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) โดยที่ผู้ค้ำประกันไม่สามารถเบิกเงินจากบัญชีดังกล่าวได้ จนกว่าจะชำระหนี้สินเสร็จสิ้นเมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกราย เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายการของคนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิคนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้
- (3) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวน ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 300,000.- บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะให้ประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (4) หรือ (5) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ ผูกพันตนร่วมกันว่าในเมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวต่อสหกรณ์จนเสร็จสิ้น สหกรณ์จะเรียกชำระหนี้จากผู้กู้คนใด ในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้น โดยสิ้นเชิงหรือตามแต่เลือกได้ บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังคงผูกพันอยู่จนกว่าหนี้เงินกู้ดังกล่าวจะชำระเสร็จสิ้น

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 300,000.- บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 300,000.- บาท

- (4) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (5) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้น อย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร หรือจำนองเรือนเป็นหลักประกันเสริม

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท ตามวรรคก่อนเป็น

ไม่สูงกว่า 1,000,000.- บาท สำหรับสมาชิกที่กู้เงินทุกราย ตั้งแต่ 10,000.- บาท ขึ้นไป โดยใช้บุคคลค้ำประกัน ต้องทำประกันชีวิต กับบริษัทประกันชีวิตตามที่สหกรณ์เสนอ โดยผู้รับผลประโยชน์รายแรกนั้นต้องเป็น สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ความสัมพันธ์ในฐานะเจ้าหนี้เงินกู้ หากหมดภาระผูกพัน ให้ทายาทรับผลประโยชน์ได้ตามลำดับ ในส่วนของสมาชิกที่กู้เงิน โดยใช้อสังหาริมทรัพย์จำนองค้ำประกันเงินกู้ นั้น การทำประกันชีวิตให้ถือตามความสมัครใจของสมาชิกแต่ละราย

- (5) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตาม ชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัด การขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้น เงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดและสมาชิกผู้กู้มี สัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ(2) หรือ (3) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกันกับผู้ กู้ มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนผู้ค้ำประกัน พิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกัน สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกัน หรือหลักฐานการค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้ เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์ โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวน พิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้กู้พ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวน พิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 9. การควบคุมหลักประกัน

- (1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เพื่อเงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่า หลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างไรเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่อง ให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด
- (2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือ สำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่น บรรดามีไว้แก่สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 10. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

- (1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่าการกู้เงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและ โดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน สำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิก และเกษตรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อ

ผลิตผลหลัก

- (2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิตสมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึง คณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งคนสังกัด
- (3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละรายและกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ของสมาชิกโดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือกรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สอบสวน หรือพนักงาน ร.ก.ส. สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ซึ่งที่ประชุมกลุ่มหรือไร่นาหรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูก ซึ่งจะใช้เงินกู้จำนวนนั้น ผลที่ได้คือไร่ ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์ และใช้ในทางอื่น ๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้ และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขายผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่ส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบ สวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่อนำมาทั้งจำนวนเงินทุนของผู้ขอกู้กำหนดชำระคืนเสร็จและการชำระหนี้เงินกู้อย่างอื่น ๆ ของผู้ขอกู้ ในกรณีที่ผู้ขอกู้เลือกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือการค้าประกันก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกันหรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้าประกันด้วย และเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่าง ๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้ขอกู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ
- (4) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิตและคำขอกู้ อนึ่ง สมาชิกผู้ขอกู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำ หนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 8 (3) เสนอไปพร้อมกันด้วย
- (5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้ สมาชิกผู้ขอกู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย
- (6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้ โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวน และในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมคืนเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ในการเบิกรับเงินกู้ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ยอมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับ ไปจริงเท่านั้น อนึ่งหากวัตถุประสงค์ ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็น ไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตรเครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จาก สหกรณ์ในรูปของ

สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้น ๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 11. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

- (1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินกู้ระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลักหรือระยะปานกลาง ต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้ราย ที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ หรือพนักงาน ร.ก.ส. เพื่อแนะนำ สมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้ เงินทุนและคำขอกู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควรและให้ผู้สอบสวน ทำรายการประกอบคำขอกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียด เกี่ยวกับแผนงานผลิต หรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินลงทุนจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดที่ ต้องการเพื่องานนั้นจำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการ เงินกู้และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้กำหนดชำระหนี้เงินกู้และที่มาแห่งรายได้ สำหรับ ชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้ การชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสิทธิภาพของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอใน แผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้และข้อความอื่น ๆ เกี่ยวกับประกอบ อาชีพและฐานะทั่วไปของผู้ขอกู้ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และผู้เสนอเข้า ค้ำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

- (2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงาน ผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 8 (3) ก็ให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ เสนอไป พร้อมกันด้วย

- (3) ให้นำความในระเบียบข้อ 10 (6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่น เงินกู้ระยะปานกลาง เงินกู้ระยะยาว โดยอนุโลม

ข้อ 12. การตรวจสอบการใช้เงินกู้

- (1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์หรือพนักงาน ร.ก.ส. ตรวจสอบการใช้เงินของสมาชิกผู้กู้ อนึ่ง กรรมการ ดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือพนักงาน ร.ก.ส. โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรอันได้ผลดี ขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม
- (2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ ปฏิบัติตาม คำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น หรือ ภาวะแห่งการผลิตที่ใช้ เงินกู้นั้นแสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุผลอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา

เห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 13. ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเงินกู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระหนี้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 14 ในปริมาณที่ค้ำกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้โดยสหกรณ์คิดราคาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์นั้นในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ร.ก.ส. มีสิทธิเข้าสำรวจผลผลิตของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลานในที่เก็บหรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 14. การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้น ๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณีที่สหกรณ์ ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้อ 13

ในกรณีจำเป็น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ หรือประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินหรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ 15. การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระ ให้เป็นไปตามกำหนด ได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนที่ ให้ชำระเงินกู้รายนั้น ให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น

ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าชารธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระคืนเงิน

ข้อ 16. ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามเงินต้นคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ย

ให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงินให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 18

อัตราชำระดอกเบี้ยเงินกู้ นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระเงินคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้ อนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นแก่สหกรณ์ด้วย

ข้อ 17. ในกรณีสหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราตามประกาศของสหกรณ์เป็นคราวไป โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 16 วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า

ข้อ 18. การผ่อนเวลาเมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลาในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้กรณีไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 19. การเรียกคืนเงินกู้ในกรณีใด ๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค้ำเนืองถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืน โดยมีชักร้า

- (1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ
- (2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้เงินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทาง เกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ
- (3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของ คณะกรรมการดำเนินการ
- (4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 13 โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร
- (5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนด สำหรับงวดนั้น ๆ โดยไม่มีเหตุ

ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 20. สหกรณ์จะออกสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนคั้นเงินคอกเบี้ยและค่าปรับ และการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใด ๆ ในสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 21. สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัย ไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดคู่บัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาดและทุกคราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงินเบิกเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่น ๆ สมาชิกต้องนำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปด้วยสหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 22. เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ลงรายการต่างๆ ในสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้งแล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้นเป็นผู้ลงรายชื่อในช่อง “ ถายมือชื่อเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ” กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่า ผู้ที่ลงชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 23. ถ้าสมุดคู่บัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ 50 บาท

ข้อ 24. เมื่อสมุดคู่บัญชีเงินกู้ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า

ข้อ 25. สมาชิกที่มีหุ้นชำระเต็มมูลค่าเกินกว่า 10,000.- บาท สามารถนำหุ้นประกันหนี้เงินกู้ของตนเองได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของมูลค่าหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ทั้งนี้ จำนวนเงินกู้ต้องไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งจะต้องไม่สูงกว่า 50,000.- บาท

ข้อ 26. สมาชิกต้องถือหุ้นตามส่วนเงินกู้ในอัตรา ค่าหุ้น ต่อจำนวนเงินกู้ทุก ๆ หนึ่งพันบาทเศษของหนึ่งพันบาท ให้ถือเป็นห้าหุ้น เว้นแต่การกู้คราวนั้นสมาชิกผู้กู้ ขอรับเป็นวัตถุประสงค์พิเศษ (ยาบปรับศัตรูพิษ ฝูบข้าวสาร ฯลฯ) ให้งดเว้นการถือหุ้นได้การชำระค่าหุ้นจะต้องชำระค่าหุ้นทุกคราวที่รับเงินกู้จากสหกรณ์ หากสัญญาผู้รายใดมีการรับเงินกู้หลายครั้งให้ชำระครบตามจำนวนที่ต้องถือในครั้งแรกที่รับเงินกู้

ประกาศ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

(ลงชื่อ) สมหมาย ไทยประจักษ์

(นายสมหมาย ไทยประจักษ์)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด

ภาคผนวก ง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์
ระหว่างวันที่ 19 - 20 กันยายน 2561

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์

๑. เลขที่โครงการ ๕๕ / ๒๕๖๑

๒. ชื่อโครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์

๓. เจ้าของโครงการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการให้กลไกสหกรณ์เป็นกำลังสำคัญของการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกพื้นที่ให้ดีขึ้น โดยมีนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ทั่วประเทศ เพื่อให้สหกรณ์ที่เข้มแข็งเหล่านั้นทำหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มศักยภาพบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือเกษตรกร สร้างความกินดีอยู่ดีให้กับประชาชนและส่งผ่านความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากรัฐบาลไปสู่ประชาชนผ่านกลไกของสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีบัญชามอบหมายกรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดระดับชั้นสหกรณ์พร้อมแนวทางแก้ไขและพัฒนาสหกรณ์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาระดับชั้นสหกรณ์ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์การจัดระดับสหกรณ์และประเมินสถานภาพสหกรณ์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ รวมทั้งขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในการพัฒนาให้สหกรณ์การเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาคการเกษตร มีการรวมกลุ่มการผลิตในรูปแบบสหกรณ์เป็นรูปแบบการรวมกลุ่มภาคการผลิตที่เหมาะสม โดยรัฐบาลจะผลักดันให้สหกรณ์เหล่านี้เป็นองค์กรหลักระดับอำเภอทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน พร้อมทั้งช่วยต่อยอดนโยบายของรัฐบาล ในการดูแลและส่งเสริมความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่เกษตรกร การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต เริ่มตั้งแต่ส่งเสริมเกษตรกรผลิตสินค้าคุณภาพให้ตรงกับความต้องการของตลาด การรวบรวมผลผลิตของเกษตรกร นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการประสานภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาส่งเสริมช่องทางตลาด เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรขายผลผลิตได้ราคาที่เป็นธรรม มีรายได้และความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการสนับสนุนนโยบายรัฐบาลเร่งรัดจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ โดยมีนโยบายในการปฏิบัติงานให้ทุกหน่วยงานนำไปดำเนินการ ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก พัฒนาศักยภาพของบุคลากรของสหกรณ์ พัฒนาการบริหารจัดการ และสร้างธรรมาภิบาลและการกำกับตรวจสอบสหกรณ์ ๒) การพัฒนาการดำเนินธุรกิจ โดยเพิ่มความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้แก่สหกรณ์สร้างนวัตกรรมด้านธุรกิจการเกษตร พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน และการตลาดที่ท้าทาย และมอบหมายให้ทุกจังหวัด จัดทีมดำเนินการวิเคราะห์ธุรกิจสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการเชิงลึก และจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรที่มีความเข้มแข็ง มีการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการรับซื้อผลผลิตในชุมชน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์

/๕. วัตถุประสงค์...

๕. วัตถุประสงค์

- ๕.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอให้มีความพร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร และพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการรับซื้อผลผลิตในชุมชน
- ๕.๒ เพื่อพัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร

๖. กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ สหกรณ์ ๆ ละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๕๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ สหกรณ์ ๆ ละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑๕๐ คน

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสหกรณ์

๑. ประสานงาน/ชี้แจงสหกรณ์การเกษตรเป้าหมายที่ได้รับ การคัดเลือกเป็นรายสหกรณ์เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ

๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์รับผิดชอบสหกรณ์ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อ

(๑) กำหนด Action Plan ในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดส่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ตามที่กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรกำหนด

(๒) ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ในปัจจุบัน สภาพปัญหาข้อเท็จจริง ข้อจำกัด จัดทำฐานข้อมูลสมาชิก รวมถึงปัญหาอุปสรรคของแต่ละสหกรณ์ในเชิงลึก เพื่อให้มีการวางแผนมีความเป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอที่มีศักยภาพ เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสหกรณ์ด้วยเครื่องมือและเทคนิค ต่าง ๆ เช่นPESTEL Analysis SWOT Analysis CAMELS Analysis การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และโปรแกรม CFSAW:ss Balanced Scorecard Supply Chain วิเคราะห์การประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์เพื่อวางแผนธุรกิจ เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็ง เกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ ฯลฯ

(๓) สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์สหกรณ์ และนำผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลร่วมจัดทำแผน การดำเนินงานในการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอที่มีศักยภาพ ร่วมกับคณะกรรมการร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/ฝ่ายจัดการ/ผู้นำกลุ่ม/สมาชิก/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นรายสหกรณ์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานในการเสริมสร้างศักยภาพสหกรณ์ตามแนวทางการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอโดยกลไกสหกรณ์เป็นรายสหกรณ์

๔. จัดส่งแผนพัฒนาความเข้มแข็งรายสหกรณ์และแผนพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ให้กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๕. ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนให้เกิดเป็นรูปธรรม

๖. สหกรณ์การเกษตรที่เป็นเป้าหมายพัฒนาศักยภาพให้เป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอที่เหลือ จากการดำเนินการครั้งนี้ ให้เตรียมดำเนินการเช่นเดียวกันให้เสร็จภายใน ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ (ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) เพื่อกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ (ส่งเป้าหมายให้ กพก. เพื่อรวบรวมให้ กผง. จัดสรรงบประมาณ)

กิจกรรมที่ ๒ แก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการและธรรมาภิบาลในการบริหารสหกรณ์

๑. ชี้แจงสหกรณ์การเกษตรเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร (ไม่ใช่เป้าหมายเดียวกับสหกรณ์ในกิจกรรมที่ ๑)

๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์รับผิดชอบสหกรณ์ที่ได้รับการคัดเลือกซึ่งผ่านความเห็นชอบจากผู้ตรวจราชการกรมแล้ว เพื่อ

(๑) ดำเนินการศึกษาวិเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ในปัจจุบัน สภาพปัญหาข้อเท็จจริงข้อจำกัด ฐานข้อมูลสมาชิก รวมถึงปัญหาอุปสรรคของแต่ละสหกรณ์ในเชิงลึกเพื่อจัดทำแผนดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูกิจการ ควบรวบกิจการ หรือ แก้ไขปัญหาที่ส่งผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญ เช่น หนี้ค้ำงาน มีการสำรองหนี้สูญค่อนข้างมากและ/หรือการทำธุรกิจของสมาชิกกับสหกรณ์มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง หากไม่เร่งแก้ไขจะทำให้ผลต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ เป็นต้น

(๒) สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์สหกรณ์ และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปนำเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/ฝ่ายจัดการ/ผู้นำกลุ่ม/สมาชิก/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ "แก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร" เป็นรายสหกรณ์ ตามเนื้อหาหลักสูตรระยะเวลา ๒ วัน พร้อมทั้งระดมสมองกำหนดประเด็นปัญหา (๑-๒ ปัญหา) แนวทางแก้ไขปัญหา แผนการดำเนินการแก้ไขปัญหา (Action Plan) ของสหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามกรอบพัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร

๔. จัดส่ง ประเด็นปัญหา (๑ - ๒ ปัญหา) แนวทางแก้ไขปัญหา แผนการดำเนินการแก้ไขปัญหา (Action Plan) ของสหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้กองแผนงาน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๕. ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนให้เกิดเป็นรูปธรรม

๘. ระยะเวลา/สถานที่จัดอบรม

กิจกรรมที่ ๑

ดำเนินการภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ณ สหกรณ์กลุ่มเป้าหมาย ที่มีผลประเมินระดับความเข้มแข็งชั้นที่ ๑ จำนวน ๗ แห่ง

กิจกรรมที่ ๒

ดำเนินการภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ณ สหกรณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ แห่ง

๙. งบประมาณ

ใช้เงินงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ แผนงานพื้นฐาน ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน ผลผลิต สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้รับการแนะนำส่งเสริมและกำกับ กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๗๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ภายใต้ งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติจัดสรร

กิจกรรมที่ ๑ ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานในการเสริมสร้างศักยภาพ สหกรณ์ตามแนวทางการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอโดยกลไกสหกรณ์เป็นรายสหกรณ์ จำนวน ๗ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ วัน

- ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าประชุม จำนวน ๗ รุ่น ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท (๗ x ๕๐ x ๒ x ๑๐๐)	เป็นเงิน	๗๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คนละ ๒ วัน วันละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท (๗ x ๕๐ x ๒ x ๒ x ๒๕)	เป็นเงิน	๓๕,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะผู้เข้าประชุม จำนวน ๗ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ วัน ๆ ละ ๑๒๐ บาท	เป็นเงิน	๘๔,๐๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน	๑๘๙,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ "แก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กร และธรรมาภิบาลในการบริหาร" จำนวน ๓ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ วัน

- ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าประชุม จำนวน ๓ รุ่น ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท (๓ x ๕๐ x ๒ x ๑๐๐)	เป็นเงิน	๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คนละ ๒ วัน วันละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท (๓ x ๕๐ x ๒ x ๒ x ๒๕)	เป็นเงิน	๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะผู้เข้าประชุม จำนวน ๓ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน ๆ ละ ๒ วัน ๆ ละ ๑๒๐ บาท	เป็นเงิน	๓๖,๐๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน	๘๑,๐๐๐ บาท
	รวมเงินทั้งสิ้น	๒๗๐,๐๐๐ บาท

๑๐. ตัวชี้วัดของโครงการ

๑๐.๑ สหกรณ์ภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ ๗ แห่ง

๑๐.๒ สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ มีแผนพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ที่สอดคล้องกับนโยบายปรับโครงสร้างภาคเกษตร ร้อยละ ๑๐๐

๑๐.๓ สหกรณ์ระดับอำเภอมีแผนพัฒนารูกระบบธุรกิจสหกรณ์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสหกรณ์ตามแนวทางการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ ร้อยละ ๑๐๐

๑๐.๔ สหกรณ์ได้รับการแก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร จำนวน ๓ แห่ง

/๑๑. ผลที่คาด...

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอได้รับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจให้สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรสมาชิก และพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

๑๑.๒ สามารถจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ

๑๑.๓ สหกรณ์เป้าหมายได้รับการพัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในการบริหาร

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ	สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้บริหารโครงการ	ข้าราชการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
เจ้าหน้าที่โครงการ	ข้าราชการและพนักงานราชการ กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๑-๓

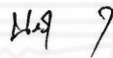
๑๓. ผู้เสนอโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตร โดยกลไกสหกรณ์ งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

(นายวินัย ธรรมโวหาร)

ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

๑๔. ผู้เห็นชอบโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตร โดยกลไกสหกรณ์ งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

 เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ

(นางสาวนลินี สาระกุล)

สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๕. ผู้อนุมัติโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตร โดยกลไกสหกรณ์ งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

 อนุมัติ ไม่อนุมัติ

(นางสาวนลินี สาระกุล)

สหกรณ์จังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการปรับโครงสร้างภาคเกษตรโดยกลไกสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เดือนกันยายน ๒๕๖๑

เวลา วัน	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
วันที่ ๑	การขับเคลื่อนนโยบาย รัฐบาลนโยบาย กษ./ ปรับ Mind Set คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการให้ สอดคล้องกับนโยบายการ ปรับโครงสร้างภาค การเกษตรโดยกลไก สหกรณ์	นำเสนอผลการวิเคราะห์การ ดำเนินงานสหกรณ์ - การประเมินความเข้มแข็ง ๔ ด้าน - เกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ ๗ ข้อ - ผลการดำเนินงานสหกรณ์ สถานะทางการเงิน การขับเคลื่อนและพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานของสหกรณ์	แนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การ เสริมสร้างความเข้มแข็ง	พัก รับประทานอาหาร	ระดมสมองกำหนดแนว ทางการสร้างความเข้มแข็ง ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาความ เข้มแข็งสหกรณ์

หมายเหตุ : พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 น. และ 14.30 น.

-7-

เวลา	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.	
วัน	นำเสนอผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาคเกษตรในพื้นที่	วิเคราะห์ข้อมูล - สถานการณ์การผลิตและการตลาดของสหกรณ์ (รายผลิตภัณฑ์) - ข้อมูลพื้นฐานสหกรณ์ ข้อมูลสมาชิกและแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร - ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์ผู้องค์กร พัลักระดับอำเภอ	พักรับประทานอาหาร	จัดทำ "แผนพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์" ตามกรอบพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์ วางแผนการตลาด/การผลิต/การรวบรวมผลิตภัณฑ์/การแปรรูป ผลผลิตของสมาชิก - วางแผนการส่งเสริมอาชีพสมาชิก - วางแผนพัฒนาศักยภาพการค้าในธุรกิจที่ท้าทาย		ตอบข้อซักถาม/สรุปโครงการ
วันที่ ๒						

หมายเหตุ : พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 น. และ 14.30 น.

ภาคผนวก จ

Table of Critical values of Chi-square

Table of Critical values of Chi – square

df	0.10	0.05	0.025	0.01	0.001	df	0.10	0.05	0.025	0.01	0.001
1	2.706	3.841	5.024	6.635	10.828	26	35.563	38.885	41.923	45.642	54.052
2	4.605	5.991	7.378	9.210	13.816	27	36.741	40.113	43.195	46.963	55.476
3	6.251	7.815	9.348	11.345	16.266	28	37.916	41.337	44.461	48.278	56.892
4	7.779	9.488	11.143	13.277	18.467	29	39.087	42.557	45.722	49.588	58.301
5	9.236	11.070	12.833	15.086	20.515	30	40.256	43.773	46.979	50.892	59.703
6	10.645	12.592	14.449	16.812	22.458	31	41.422	44.985	48.232	52.191	61.098
7	12.017	14.067	16.013	18.475	24.322	32	42.585	46.194	49.480	53.486	62.487
8	13.362	15.507	17.535	20.090	26.125	33	43.745	47.400	50.725	54.776	63.870
9	14.684	16.919	19.023	21.666	27.877	34	44.903	48.602	51.966	56.061	65.247
10	15.987	18.307	20.483	23.209	29.588	35	46.059	49.802	53.203	57.342	66.619
11	17.275	19.675	21.920	24.725	31.264	36	47.212	50.998	54.437	58.619	67.985
12	18.549	21.026	23.337	26.217	32.910	37	48.363	52.192	55.668	59.893	69.347
13	19.812	22.362	24.736	27.688	34.528	38	49.513	53.384	56.896	61.162	70.703
14	21.064	23.685	26.119	29.141	36.123	39	50.660	54.572	58.120	62.428	72.055
15	22.307	24.996	27.488	30.578	37.697	40	51.805	55.758	59.342	63.691	73.402
16	23.542	26.296	28.845	32.000	39.252	41	52.949	56.942	60.561	64.950	74.745
17	24.769	27.587	30.191	33.409	40.790	42	54.090	58.124	61.777	66.206	76.084
18	25.989	28.869	31.526	34.805	42.312	43	55.230	59.304	62.990	67.459	77.419
19	27.204	30.144	32.852	36.191	43.820	44	56.369	60.481	64.201	68.710	78.750
20	28.412	31.410	34.170	37.566	45.315	45	57.505	61.656	65.410	69.957	80.077
21	29.615	32.671	35.479	38.932	46.797	46	58.641	62.830	66.617	71.201	81.400
22	30.813	33.924	36.781	40.289	48.268	47	59.774	64.001	67.821	72.443	82.720
23	32.007	35.172	38.076	41.638	49.728	48	60.907	65.171	69.023	73.683	84.037
24	33.196	36.415	39.364	42.980	51.179	49	62.038	66.339	70.222	74.919	85.351
25	34.382	37.652	40.646	44.314	52.620	50	63.167	67.505	71.420	76.154	86.661

วิธีการใช้ค่าจากตาราง

เมื่อทราบ Degree of freedom (df) และระดับนัยสำคัญแล้ว

เช่น df = 5 และกำหนดนัยสำคัญที่ .05 (ความเชื่อมั่น 95%)

จะได้ Critical values = 11.070

←	11.070	→
ค่าที่คำนวณได้ต่ำกว่า ผู้วิจัยจะ ยอมรับสมมติฐานหลัก (Accept) H_0	Critical values of Chi – square	ค่าที่คำนวณได้สูงกว่า ผู้วิจัยจะปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (Accept) H_0

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนุชรา ใจตา
วัน เดือน ปีเกิด	25 มิถุนายน 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี 2550
สถานที่ทำงาน	กรมส่งเสริมสหกรณ์ สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

